

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) Author(s):	Jensen, Thit.
Titel Title:	<u>Hemskoen : Roman.</u>
Udgivet år og sted Publication time and place:	Kbh. ; Kristiania : Gyldendal, 1912
Fysiske størrelse Physical extent:	199 s.

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

HEMSKOEN
af
Thit Jensen

G.B.N.F.

Det Kgl. Bibliotek

130025707711

Til Forfatteren Hr. Lven Lange
erbødigst

Forfatterinden

HEMSKOEN

7.10

Danske Afdelings Dedikations-
samling

8° 248

THIT JENSEN

TO SØSTRE. Fortælling. 1903.

FAMILIEN STORM. Fortælling.
1904.

MARTYRIUM. Samfundsroman.
1905.

ØRKENVANDRING. Samfunds-
roman. 1907.

PRINS NILAUS AF DANMARK.
Sagnfortælling. 1907.

SAGN OG SYNER. Mystiske For-
tællinger fra Island. 1909.

I MESSIAS' SPOR. Nutidsroman
fra Island. 1911.

THIT JENSEN
HEMSKOEN

ROMAN

KØBENHAVN OG KRISTIANIA
GYLDENDALSKE BOGHANDEL
NORDISK FORLAG
FR. BAGGES KGL. HOFBOGTRYKKERI
1912

Copyright 1912
by
Thit Jensen.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
KØBENHAVN

1568 K. 436

FØRSTE BOG

FORSTE BOG

Karnevalet var endnu anstændigt.

Et Par malede Søjler og en skælvende Karikatur af Parthenon viste, at Rammen var græsk. Ellers var det Fantasiens brogede Folketog, der fyldte Palæet, al Slags Dragter i den første lette og straalende Uberørthed, bevingede Dryader, Pager og Dronninger med lysende Diademer, Riddere og glade Bajadser. Og indimellem flagrede hvide Pjerretter uskyldigt som Sommerfugle i blomstrende Bede. I den smilende Larmen steg og faldt Musikken, trommede eller hvinede igennem og kvaltes igen som inde under farverigt, stukket Tæppe.

De enkelte Toner gav Valsetakt.

Dr. Andreas Jegind var i graa Domino. Han dansede kantet og tog overflødig stærke Bevægelser til Hjælp som en uøvet Svømmer. Hans Forlovede, Elisabeth Wolf, var Slange i blødt staaiblaat Merveillieux, der laa ind om hendes smukke Former som en blank Glasur. Over Silken var trukket et snævert Hylster af sort og metalblaat changerende Tull besat med Sølvskæl. Det store blonde Haar var sat op a la Medusa, i lange smalle Bukler, der

hver gik ud i et lille, matgyldent Slangehoved med funk-
lende gule Øjne og kløftet Guldtraadstunge.

Hun blussede i Kinderne og var opfyldt af Kaos'et og de flirtende Øjenpar rundt om. Det havde været lige ved at gaa hende paa, straks hun kom ind. Hun havde aldrig før været mere nedringet end at et Honningkageherte kunde ligge i Udringningen, og her saa hun sin Hals til midt paa Brysterne, Skuldrenes og Armenes Nøgenhed brødes kun af en smal Sølvskælstribе, hun kunde følge sine Bens Bevægelser under den snævre Silke lige til Hof-terne, og hun følte dem nøgnere end Hals og Arme. Et Øjeblik havde hun nølet — trukket Aftenslaget som en Badekaabe tæt ind om sig og gyst for at springe ud! Og saa glemte hun i et Nu sig selv for en snehvid Pjerrette, der brusende, kortskørtet til over Knæet, puslede sig foran Spejlet, en rapøjet Københavnerinde, saa uberørt af sin Nøgenhed, som stod hun i sit eget Badeværelse. Men den Arm, hun løftede, var langeddet som en mager Gaasevinge, og Skulderbladene saa ud som to skindbe-
trukne Murskeer. Elisabeth havde ladet sit Aftenslag glide ned og anbragt *sin* Arm, med Bredsidен til, foran Spejlet — strakt den, lang, fyldig og hvid, med Smile-
hul i Albuen . . .

Og saa var Genertheden forbi.

Ved Andreas Arm lod hun sig bølge med Stimerne, frysende af Uro, af Trang til »noget«. Hun havde Lyst til at blive borte — bare lidt — gaa paa Æventyr i denne levende Jungle, der dampede om hende, svare paa al den hemmelige Hvisken, danse baglæns som den hvide Pjer-
rette med en Kavalер paa hver Finger. Men hun turde

ikke. Hun var landlig bange for, at hun aldrig mere skulde finde Andreas, Garderoben eller Udgangen.

Stadig dristigere hviskede og smiskede det ind om hende, Arme stak sig i Forbigaaende ind under hendes og trykkede til, utallige skrev Bogstaver i hendes Haand blot for at bestirre hende fra øverst til nederst — til Andreas utaalmodig trak af med hende.

»Hvorfor løber du saadan?« hviskede hun, lidt tirret. Han slappede straks Taget.

»Du gør jo Lykke,« hviskede han ind imod hende for at fornøje hende — hun hørte det ikke, med Øjnene fulgte hun en hvid Pjerrette, der stuvet ind i en Kavaler-sværm strakte de magre Arme i Vejret som en Druk-nende og hvinede. Han smilte, ømt og satirisk. Han havde nydt hende lige fra det Øjeblik, han hentede hende ude hos hendes Moder, hendes uvilkaarlige Blufærdighed, der gav sig Udslag i, at hun med et lille gysende Kny slog Hænderne for Ansigtet. Han havde nydt hende i Vognen, hvor hun klappede Tænder af Spænding, men naturligvis vilde bilde ham ind, at det bare var Kulde. Han havde stjaalent fulgt Spillet i hendes smukke blaa Øjne, da hun i Vestibulen saa sig om, Øjne der var fulde af Ængstelse og ung, graadig Lyst til at lege med. Mest havde han moret sig over hendes smaa, rent impulsive Tricks for at fange Opmærksomheden. Og hendes Blik, som han belurede i alle Spejle, de kom forbi, var saa henrivende aabent forundret over, at *hun* saa saadan ud, virkelig saa saadan ud — saa overdaadig susannaskabt. Andreas Jegind gav uvilkaarlig hendes Arm et hurtigt forelsket Tryk, var hun ikke det sødeste, mest umiddelbart kvin-

delige, der var til, saa sund og inderlig og glad som bare en Lægedatter fra Fredens Ø, Fuur, kunde blive det. Det gjorde ham ingenting, at hun gik som Daniel i Ildovnen, i en aabenlys Brand af Attraa. Saa længe hun ikke forstod, sved Ilden hende ikke, hun tog det i sin Uskyldighed som en straalende Hyldest.

Rundt omkring begyndte Maskerne at falde.

Et forvirret Højtryk af Larm steg i alle Sale — som om en uhyre Insekt-Sværme under øredøvende Summen rejste sig, Genkendelsesudbrud, Triumferen, Latter og Komplimenter flød imellem hinanden i et eneste forvirrende Flimmer af Koketteri. Champagnepropperne knaldede, og Opvartere styrede med oprakte Arme, hensynsløse som Hajer, gennem Stimerne.

»Hov dér, Andrés!« Dr. Vilhelm Grandt standsede midt i en Dør, hvorigennem Mængden flød i en tyk Strøm og bredte sig med sine Farvers Rigdom i de tilstødende Sale. En forreven, fordanset, allerede halvberuset Dame hang ved hans Arm. — Hun gled med Strømmen, uden at han mærkede det, hans Øjne slæbte som et Par smaa Støv-sugere nedover Elisabeth.

»Du danser nok, Vill!« sagde Jegind lunt satirisk, Vennens hele Tilsynekomst rystede Luften som et Oksebrøl.

»Som en Flodhest!« Grandt dampede ud af den højrøde Silkedomino som af en Høkkasse, han sendte over Skulderen et Blik efter sin forsvundne Dame.

»Jeg har slidt et Par Stykker op du, allerede.«

Med en stor, broget Silkeklud harvede han sit Ansigt frit for Sved, lod Tørklædet løbe bag om Nakken, helt op over det sorte maskinklippede Haar og det studsede

Skæg. De smaa gyldenbrune nærgaaende Øjne hoppede som Lygtemænd fra Myldret til Jegind og tilbage til Elisabeth.

»Og hvor har Vorherre haft Dem, Frk. Wolf, man ser Dem jo aldrig mere paa Klinikken?«

Elisabeths Kind laa kælent ind mod Jeginds Ærme, noget i hende sugede Behag af Grandts slugende Øjne; selve hendes Kælenhed var instinktmæssig beregnet, imellem hende og Grandt løb en usynlig Aare af — hun var for uskyldig til at vide hvad. Imens svarede hun med smilende Nøgternhed.

»Jeg har jo travlt. Jeg syr jo Udstyr nu.«

»Aa, det er sku Synd!« Grandt styrtede sig hovedkuls ned i en Afgrund af Forargelse. »Unge smukke Piger skal ikke bestille noget, det skal vi Mandfolk skaffe altsammen.« Han blev ved at se paa hende, som om han tænkte ét og talte noget andet, vanemæssigt — til han endelig tog sig sammen og styrtede ned i et glubende Krav om Champagne.

Elisabeth kom til at sidde ligeoverfor ham. Fremad-bøjet imod hende lod han sit fredløse, abrupte Væsen spille højt.

»Vil De tro det — sku — Andrés er den sidste, jeg vilde tænkt forlovet. Ham har jeg stolet paa!«

Hans Haand spændte som en Jernklo om Jeginds smalle Skulder.

»Stolet saa sikkert paa, at han skulde holde mig ud og følge mig i Pebersvendedøden. Ikke ogsaa, Andrés? Vi to gamle Dreng skulde studere Underverdenen sam-

men, som vi sammen har studeret Oververdenen — men nu er det Bal forbi.«

Jegind røg sindig af sin Cigar og smilte, som om Ven-
nen var en Tønde, hvoraf Sludren løb for aaben Hane til
Underholdning for Elisabeth. Hun saa stjaalent fra den
ene til den anden. Andreas Jegind var smuk, lidt for
blond og havrefarvet, smalkindet, noget distræt og ube-
hjælpssom udenfor sin Operationsstue. Med Tommel- og
Pegefinger pressede han en uvilkaarlig Gaben inde, en
Tid sad han og pillede ved et løst Dæksblad — idet han
hilsende løftede sit Glas, mødte hun hans Blik, blødt og
hemmeligt kærtegnende. Det var hende en Tilfredsstil-
lelse, at hun fandt ham saa meget smukkere og finere
end den lavstammede stærke Grandt, der dog var af saa-
dan en rig og fornem Slægt, en af Københavns ældste
Rhederfamilier. Hun skubbede sig lidt og lidt frem i So-
faen, til hun kunde naa at putte sin Haand ganske
diskret ind i hans.

Lidt efter rejste han sig. Han vilde lige ringe ind til
Klinikken.

Grandt saa dovent op, hans svære Nakke laa tungt
ned mod Ryggen.

»Aa Herregud, de kan vel klare sig uden os denne ene
Nat!«

Jegind var allerede ude i Vrimlen — han nikkede til-
bage til dem begge og gik.

»Koncentreret Samvittighedsfuldhed sku.« Grandt
vendte sig om og skænkede i Elisabeths Glas, hun fulgte
interesseret Champagnens Perlefraaden og den sagte
Hvislen, der lød fra Skummet. Hun havde aldrig druk-

ket Champagne før, kendte det kun fra umoralske Romaner og saa ned i det med sød Gysen som i en Afgrund af Bohéme.

Grandt hilste. Hun løftede sit Glas, hilste igen og drak ud. — Egentlig smagte det surt og væmmeligt, — men det var jo Champagne — hun holdt Glasset op, da Grandt igen havde skænket i og saa beundrende paa de smaa opskydende Stjerner, som om det havde smagt hende storartet.

Grandt flyttede sig over paa Jeginds Plads, der ikke var generet af den strømmende Mængde. Han sukkede mægtigt.

»Ved De, De har taget min eneste Ven fra mig, Frøken Wolf?«

Elisabeth sad med Albuerne paa Bordet og flettede Fingre. Hun saa halvt paa ham halvt fulgte hun det brogede Marked — det strøg hendes Bevidsthed, at hun alligevel var en fremmed, en Provinsdraabe, der flød for sig, uopsuget. Hun begyndte at faa Orden paa Karnevalet, det var ikke uoverskueligt, sydlandsk som hun havde troet, det var smaa og store Kliker af Bekendte, der her kom sammen efter Aftale, drak Champagne og lod den afsætte et Bundfald af Kaadhed . . .

»Jeg troede, naar vi fik Klinik sammen, kunde vi gaa der hyggeligt op ad hinanden, Andrés og jeg, til vor Dødedag!« klagede Grandt videre.

Hun lagde pludselig Hænderne ned og saa leende paa ham.

»De *lader*, som om De er jaloux, men De er det slet ikke.« — Han saa lidt benauet ud, hun forfulgte sin lille

Sejr. »Er der nogen, der har Grund til at være jaloux, saa er det mig, for det er Vilhelm her og Vilhelm der og Vilhelm og Klinikken og Klinikken og Vilhelm!« Hun *maatte* le, Latteren boblede op i hende, i lyse Perler, som Champagnen før, en ubetvingelig Frydefuldhed over at hun sad her og sikrede Andreas's Stilling ved Klinikken, der var startet for Grandts Penge, aa, hun følte sig saa lyssende lykkelig klog. — Og Grandt blev saa ædelmodig, han havde Raad til at undvære; bøjet helt over imod hende, hviskede han.

»Aa, naar De først bliver gift . . .« Han saa hende hemmelighedsfuldt i Øjnene, Elisabeth rettede sig og trak Vejret dybt — i et Glimt nedad saa hun sit eget stærke, hvide, sejlspændte Bryst løfte sig langsomt som noget blødt, der strakte sig i Søvnne —.

Han havde fulgt Bevægelsen — hun saa det. Der gik et Gys igennem ham, han krammede om sit Glas.

»Skaal Frøken Wolf!«

Hun løftede sit Glas og drak ud igen — noget som en traadløs Strøm var sluttet imellem dem, den brødes igen i Champagnen. Grandts Haand rystede lidt, da han paany skænkede i.

Jegind kom tilbage, vaagen og fuld af Iver. Han saa paa Grandt.

»Der er kommen en Extrauterin Graviditet. — Den er rolig nu, men den indlæggende Læge turde ikke beholde hende. Jeg vil lige tage derud og se til hende.«

Grandt sprang op.

»Lad da hellere mig, Andrés!«

»Tak du — men jeg vil egentlig gerne« Han

vendte sig til Elisabeth. »Tager du hjem nu, Lisa, saa kan vi køre sammen?«

Grandt faldt indigneret ind.

»Ved du nu hvad, Andrés, det er første Gang, din Kæreste er paa Karneval! Med Bil kan du være her igen paa en god halv Time — og saa bliver *jeg* her. Det er jo ingen Nytte til, vi farer derud begge to, naar der ikke skal opereres.«

»Det ved man jo aldrig.« — Jegind saa ind i Elisabeths vegt og ubestemt bedende Øjne, der var løftede spørgende imod ham. Hun sad parat til alt, hvad han vilde bestemme. Og fordi hun, trods sine 23 Aar, gjorde saa lidt for at hævde sig, passede han altid nøje paa at tage Hensyn til hendes Ønske, blot han kunde skimte det. — Han saa, hun havde Lyst til at blive, saa nikkede han stille ned. »Ja, ja, saa bliv du.«

Hun var halvt oppe af Sofaen.

»Jamen hvis du er det mindste ked af det . . . !«

»Nej nej, ikke Spor!« — Han vendte sig, idet han gik, om til Grandt.

»Vill, dersom jeg nu ikke er kommen i Løbet af en Time, saa sørger du nok for en Vogn til min Kæreste?«

Grandts Haand svirrede som en Lærke oppe i Luften.

»Stol paa mig!«

Han vendte sig igen om til Elisabeth, der nu stod op, med Hagen lidt løftet og saa efter Jegind. Var hun *hans* Kæreste, havde hun aldrig set Karneval i det Kostume. Gu, om hun havde. Det gjorde ikke Andrés noget, fordi han kendte næsten ligesaa lidt til Livet, som hun. Hendes pragtfulde Former fyldte Silken stramt ud, ved hver

Bøjning af et Led, krusedes Silken i smaa Krus, som var det Huden selv. Armenes dunede hvide Fløjl løb i en lang flot Linje op over Skuldrenes bløde Højder, Brysterne laa som to store hvide, uberørte Champignons, det store blonde Hoved stod rankt og stærkt paa Halsens Muskelsøjle. Hendes Ansigt var hvidt og rødt som en tropisk Musling — han huskede, første Gang han saa hende, havde hans uvilkaarlige Tanke været: Nej, hun er sku *for* sminket! indtil han kom hende helt nær og forbløffet indsaa, det var den rene Natur.

»Af de Vikariater, jeg har haft, er dette uden Sammenligning, det behageligste.« — Han bød hende Armen. »Hvad siger De om en Champagnegalop, jeg tror, den staar paa sidste Tur i Lanciers derinde.«

Hun vendte Ansigtet imod ham — det gjorde ham saa nøgtern. De blaa Øjne var nok allerede noget uldne af Vinen, men de var belagt med den skøre Hinde af Tilbagetrukkethed, der forraadte hendes Uskyld. De var det eneste hos hende, der ikke brændte ham. De virkede som kølige Kilder paa en solvarm Dag.

Lanciers'en var ganske rigtig midt i 5te Tur. De blev staaende lidt paa Galleriet og ventede.

»Se,« sagde Grandt og viste ud. »Jeg er jo Jæger, ved De. En Foraarsdag saa jeg en Klump legende Hugorme paa en Solbakke, et helt Nøgle, jeg tror, der var henved en Snes glatte, blanke Orme, der smygede og gled ind og ud af Nøglet. Følg engang hver Kvadrille — ser det ikke akkurat saadan ud, glidende, bugtende sig ind i Myldret og ud igen.

»Jeg skød lige midt i Nøglet, den Gang!« sagde han stolt. »De skulde set dem . . .«

»Aa fy, hvor kunde De nænne det!« Elisabeths Blik nedad over Vrimlen var lidt skeløjet stift.

»Hugorme! Det er da det væmmeligste, mest ondskabsfulde Kryb . . . !«

»Jamen saadan midt i Solen — og de ingenting anede!« — Hun skutrede sig. »De maa jo have haft det noget *saa* yndigt.« — Hun gjorde uvilkaarlig Snogenes Bevægelser efter, hendes Legeme og hvert Lem gled, som gik en smækker Bølge af Lyst igennem hende.

Grandt saa ud fra Øjenkrogene — hurtigt — sky. — Hun havde vist ikke Idé om, hvad hun sagde. Men Død og Helvede, hvor alle hendes Bevægelser var selvfølgelige, lydløse smidige. Det slog ham, hun maatte være en glimrende Svømmer. I et Syn saa han hende nøgen, hvid, vuggende i den golfblaa Limfjord, rejsende sig af Vandet med en Slanges Kraft og Temperament. Grandt tog et hungrigt Tag om hendes Midie: Se saa —

Musikken slog over i Champagnegalop. Alle de levende Nøgler sprængtes, Parrene flød i en pludselig Syden ud over Gulvet. Grandt tog Elisabeth fastere om Livet, sammen styrtede de sig ud og reves med. De smaa Nøgler var bleven til et eneste stort, hvor den Enkelte ikke længere legede med Ynde, men slog sig igennem og æltede i Vildskab hinanden til Fars. Under smaa Skrig og Hvin faldt ogsaa det store Nøgle fra hinanden, to og to viklede sig ud og forsvandt i Restaurationerne. Musikken standse. Grandt blev ved at holde beskyttende om Elisabeth, han følte over i sin Arm hvert af hendes ligesom

forfulgte Aandedrag, de smuttede rundt i hendes Legeme, de bløde Sider gik som paa et fintskindet Føl. — Mellem de hvide, stærke Tandrader slap hvert Aandepust endelig ud, et efter et, som smaa Flammer der slikkede bortover de blodrøde Læber. Med Tungespidsen fugtede hun dem igen, de lyste rødere og rødere imod ham.

»Mad!« brølede han, da de stod i Restaurationen, midt i den vilde Tumult af Latter og Snak og Sang, Raab og Kastagnetter og Bjælder og Propper, der sprang op med Knald.

Mad. Mad!

Han vilde gøre sig grov, materiel. Æde, drikke og døve — og kom Andrés ikke snart, vilde han køre hjem med hende. *Send* hende hjem, vilde han sku, han vilde paa ingen Maade risikere at komme alene i Vogn med hende.

Men hun *skulde* bare ikke have været Andres'es, aa du allemægtige!

Grandt smed sig ned ligeoverfor hende, med hele Bordet imellem dem, glad over at al den Larmen gjorde Konversation umulig. I umættelig Nysgerrighed blev hun ved at se sig om, hendes Hoved sejlede lidt tungt i Vendingerne, Øjnene var kommen til at ligne Spejle, alt det uvorne, brogede Røre bevægede sig i dem, men afsatte ingen Indtryk mere. Hun blot »sad smuk« som en veldresseret blond Puddel og saa sig om.

Provinsiel, Sateme om hun ikke var provinsiel lige til sin Næsetip. Grandt hamrede det ind i sig, puttede det ind i sit oprørte Sanseliv som kunstig Fodring, provinsiel, provinsiel lige til sin Næsetip! — Og han greb sig Øjeblikket efter i at sidde med Armene frem over Bor-

det, slap Underkæbe og med kogte Rejeøjne stirrende paa de dejlige Skuldre, der dukkede op af den blaa Silke som af en Bølge. Han styrede sit Ønske som en vild Hest — undertiden var han Herre over den, undertiden var den Herre over ham og rendte, alle Hindringer til Trods, Fanden et Øre af ind bag den forjættende Silke.

Da Opvarteren endelig kom med Vinen, Grandt havde bestilt til Maden, rev han Flasken fra ham og trak den selv op. Hans Haand rystede, da han skænkede — Glasene fulde, han drak sit ud og skænkede straks igen. Det svaled, saa han maatte tømme det en Gang til — og han lo frydefuldt og blinkede, og der kom ny Glød i Elisabeths hendorsknende Øjne, Blikkene sprang imod ham som Flammer, da hun drak med ham og puslede sig, inden hun begyndte at spise.

I al den Strømmen og Flagren og Løben, til og fra, var der ligesom slet ingen Tid.

Et Par Gange tangerede det Elisabeths Sans om ikke, Gud ved, der snart var gaaet en Time — og Andreas maatte jo saa snart komme — og ellers var der jo det, at hun saa maatte se at komme hjem Men det flød med. Strømmen tog det, det sejlede for hendes Øjne — hen — i Taage — hun var ligesom for slap i alle Lemmer til at holde fast paa noget.

Da de endelig rejste sig fra Bordet, gav hun ham af gammel landlig Vane Haanden og sagde Tak for Mad. Grandt tog den imellem sine, rørt som om det var en lille Fugleunge og fablede eksalteret om, at det var ham — ham — der skulde sige Tak til, holde saadan en lille blød Ting . . . Han fandt med mange Tommelfingre hen-

des anden Haand, løftede dem begge og op lod dem glide ned over sine Kinder og endte med at bore sin Mund, spidset som en Tryne, ind i de hule, dampvarme, ubehandskede Indreflader. Elisabeth gjorde ikke Forsøg paa at trække dem til sig, der var ingen Stivelse i Armene, og hendes Hoved stod ovenud af en Kedel, der kogte.

Grandt slap ikke Taget i hendes Hænder, han trak hende i Stormløb gennem de sammenstuede Par, Musikken var som en højkrøstet Hetære, der hvinede sine Slaver sammen. Grandt lagde begge Arme om hendes Midie, hun lagde sine Hænder paa hans Skuldre, sammen kørte de rundt, rundt, mens Galleriets brogede Publikum i det fjerne drejede som en Glorie højt over deres Hoveder. I Pavser drak de noget, i Øjeblikket kølende, der bruste op om de hede Læber, og dansede saa igen.

Midt i en Francaise fik Elisabeth uvilkaarlig pustet frem, om de ikke skulde ringe og spørge, om Andreas snart kom.

Grandt traadte foran hende som en Hingst i en Manege. Han var i stormodigt Humør.

»Kors, venter De ham endnu? Andrés sover som en Apostel og tror, De hjemme for længe siden.« Næsefløjene blaffede paa ham, og Pusten kom i Fnys, hans Skuldre gik op og ned, dybt i Struben snorkede det som i en forstoppet Blæsebælg, naar han svang hende. Francaisen laa som en sammenrullet Slange langs Salens Yderkant, Grandt klappede i Hænderne, saa og saa, under ophovnede Bryn, hans Ansigt var rødere end Dominoen, Øjnene brændte som ophedede Broncesplinter.

Aandende tungt i Dansen spurgte Elisabeth:

»Jamen tror De, det er mere end en Time siden . . .?«
Grandt skogrede.

»De er sød, aa De er et rent Mirakel, saa sød er De!«
Han svang hende igen, saa hendes Ben slap Gulvet, hun tabte Balancen og laa et Øjeblik i hans Jernarme, inden hun fandt Gulvet igen; imens kyssede han hendes Skulder.

Da Francaisen var forbi, viste han hende sit Uhr.

Hun stirrede paa Uhret — paa ham — og paa Uhret igen.

Fire!

»Det mener De ikke!«

»Jeg nødig! Men Klokken mener det sku!« Han eksplo-derede over sin Vits, saa hans Øjne blev fugtige. Elisabeth fornam sig et Øjeblik under en tung Sky, hun bad igen Grandt ringe ind til »Kninikken« — hun sagde det om igen, men det blev igen til »Kninikken«.

»Kninikken?«

Grandt skrumpede sammen, i den Grad morede han sig. Og Elisabeth lo med, saa hun maatte løfte sit Bryst for ikke at kvæles.

Efter Francaisen styrtede de sig ind i en Scottish. Dansene kom nu saa hurtig oven paa hinanden som Tordenbragene, naar et Uvejr er paa sit Højeste. Grandt førte mesterligt, han stemte Ryggen mod den levende Mur og skaffede saavidt smult Vande foran sig, at Elisebeth kunde røre sig frit. Midt i en bevægelig, hundredfarvet Taage saa han de arbejdende Brystkupler, der i Aandedragets Pres steg og faldt, de lange Armes Bevæ-

gelsler udløste harmoniske Rhythmer, der mindede ham om Dønningslangen langs et Bolværk. Silken krusedes og strammedes igen, Fødderne skiftede — Faneme, om hun ikke gled i Lejerne saa bekvemt og blødt som en splinterny Luksusbil — Grandt rev hende til sig, kry-stede hende, hujede.

Og endelig spillede den tindrende op, Karnevalets sidste afsindige Galop, der fejede Parrene sammen i Salene — et hæsblæsende Jag, en Kamp om den sidste Draabel! Sammenklamrede Par piskedes som trætte Heste frem af en umættelig, vinhidset Lyst . . .

Saa tav Orkestret — helt.

Og en levende uvorn Konfettiflod væltede i Kapløb ind i Restaurationerne, brød ind over Dørtærskler, frem over Gulve — strømmende — vild i sin Træthed. Saa sluknede Karnevalsluene saa smaat, Søvnens Aske slørede Baalet, Folk begyndte at tage hjem. Ude kørte Bil efter Bil tudende bort.

Grandt havde fundet et Hjørne og bestilt Frokost. Han sad med skrævende Ben og stønnede — en Gang kommen i Oprør kunde han ikke rebe alle sine Muskler saa hurtigt, som han vilde. Han stirrede paa Elisabeth, tyretungt under haarede Bryn, og talte —

Elisabeth lo — og hørte gennem taagede Afstande en Skalmeye, der gik helt tilbage til hendes Barndom. Hver Gang hun lo, var Skalmeyen der igen. Hun havde lagt sin ene Arm i hele dens Længde hen over Bordet, Albuen rørte den kølige Dug, Haanden laa med Bugen opad og spillende Fingre som en Killing, der sprællede med alle

fire Ben. Grandt sad og strøg opad Armen, strøg og strøg — og med et blindt, besluttet Ryk satte han sig over i Sofaen til hende.

Han fortalte hende, hvor rasende dejlig, han fandt hende — der var ikke andet i hans Øjne eller Lallen end det. Elisabeth hørte noget, og noget gik tabt — det meste. Hendes Bevidsthed glippede som et Tandhjul med kun enkelte Takker hele. Hans Stemme forekom hende snart nær og snart fjærn, hun svaldrede op og fablede noget om en Harmonika. —

Endelig rejste de sig og gik. Hun saa Glimt af tomme, hærgede Rum, Gesimser og Lys, kjoleklædte Spøgelser der gabte søvnigt. Hun løftede Benene, men følte ikke Gulvet, hendes Bevidsthed tabte dem, inden de kom saa vidt. Saa følte hun et koldt Gys og hørte sig selv spørge noget om Styrtebad — og lo af, at Aftenkaaben af sig selv faldt ned over hendes Skuldre.

Bilen tudede langt, da de kørte bort — den tudede som en Hund for Lig. Men inden Lyden var døet væk, følte hun Grandts famlende Hænder over sig, han faldt tungt ind imod hende og fra hans Strube knurrede det grødet. Hans bløde, store Læber var varme som Gløder og brændte i uafbrudte Kys paa hendes Mund. Han laa paa Knæ i Vognen og blev ved at kysse, hendes Mund, hendes Hals, hendes Bryst og Arme. Hans Hænder gled ned over hendes glødende Kinder, slæbte over hendes Bryst, Midie og Hofter, og Kyssene fulgte efter. Gennem Flor og Silke følte hun Varmen som en Glødestift, der flyttede sig rundt paa hendes Hud — og stadig stønnede

han, som om han drak i opreven Voldsomhed efter altfor længe at have tørstet.

Bilen holdt.

Hun sansede ingenting — hun følte sig halvt baaret, halvt trukket op af en bred, tæppeblød Trappe, hun ikke kendte . . .

Morgenlyset gnavede sig forsigtigt ind mellem Rullegardinet og Karmen — det kiggede om Kanten og saa ind.

Lidt efter lidt blev det til en lang, klar Solfure.

En bred Sengs Hovedstykke vendte mod Vinduet, den stod som en Hersker i den dybe Stilhed. Lyset pressede paa Gardinets mørkerøde Stof og trængte svagt gennem alle Porer, det havde Solens hele Styrke i Ryggen og vilde ind — lidt efter lidt farvede det Stuen med en lys, rødlig Aande.

Stadig var der saa stille.

Lyset begyndte at udrede Traadene i det indiske Straaetæppe, der laa over hele Gulvet. Der var Steder, de ikke lod sig udrede, fordi de laa under Dække. Foran Sengen laa en rød Silkeplamage. Den saa ud som en Blodpøl, flydt ud over Gulvet, henad Sengen til. Ogsaa den laa saa stille. Ved Siden af laa en staalblaa Krans, som en Slangeham, lige skudt af og forladt. Enkelte Sølvskæl saa matte op fra Chiffonen — som aandssløve Øjne, der ensomt laa og suttede paa sig selv. Med Taaspidsen ned i den store, matronebrede Vandkande hang en blaa

Silkestrømpe — den saa ud som en Kat, der havde villet drikke og var bleven hængende med den slunkne Krop udenfor. Død. Ubevægelig stille. Den anden blaa Strømpe var slængt samme Vej, men var havnet foran Servanten. To gyldne Sko flød som forulykkede Smaa-baade i den lydløse Uorden.

Solbæltet fra Karmen skubbede sig stille længere og længere ind i Stuen og stod endelig sejrende som et stort gyldent, sitrende Flag paa tværs igennem den. Det spejlede sig i Karaflen paa Natbordet, i Flasker og Krukker paa Servantens Marmoropsats, trak hver Etikette frem fra Dunkelheden og løftede Skriften ud fra den blaa, røde eller hvide Bund. Sidst adskilte Lyset alle Læggene i en Skydedør af rødt Filt.

Inde bag den Skydedør listede det behersket, en Rist skramlede lidt, Kopper klirrede diskrete.

Lyset begyndte at komme bag om Sengens brede Hovedstykke. Det sank ned i det røde stukne Tæppe og løftede sig igen; i nydelige oxydrøde Reflekser faldt det paa en Nakke med blonde, forpjuskede Bukler, paa Øret, der straaledede som en Bjergryg i Solopgang.

Stilheden begyndte at brydes af enkelte Spurvefløjt paa Karmen udenfor — Vogne kom og rullede forbi — en Selvejrbil truttede og kørte fjedrende bort.

Saa vaagnede Elisabeth.

Hun rejste sig paa Albuen og saa op — drejede sig hurtig og saa rundt — tog efter Vejret og opdagede Grandt. Han sov, med Ansigtet næsten næsegurus ned i Hovedpuden, og aandede i lange, dybe Pust. Der var den fuldstændigste Hvile, en tung Mæthed over hans

Stilling, et Barns Fred over hans store, kultiverede Smedetræk. Hun saa Dominoens Blod, Sølvskællene paa sin Slangedragt, den røde Dør

I et Nu stod hendes Forstand blank stille.

Hvordan komme hjem, faa det første frygtelige overstaaet — naa de daglige Forholds Land igen.

Et Øjeblik fandt hun Hvile i den Tanke, at det slet ikke var Virkelighed, det var en modbydelig Drøm, hvorfra der gaves Forløsning ved at vaagne. Saa slap hun Drømmens Uholdbarhed for at gribe en anden — sæt hun nu *var* hjemme og lige var vaagnet op til Glæden over snart at skulle se Andreas!

Tanken om ham fik det igen til at staa stille.

Grandt rørte sig og pustede et langt Vejr ud gennem Næsen. Hun sad ganske stille og holdt sin Aande tilbage, det var saa umuligt at komme over, hvis han vaagnede og saa hende, før hun havde faaet lidt Klæder paa. Kunde hun blot komme af Vejen, uden at han mærkede det! Hun saa langt efter sin blaa Kjole og Aftenslaget — og langsomt, Linje for Linje skubbede hun sig nedad i Sengen.

Da hun ved Fodenden søgte at smyge sig over, vaagnede Grandt.

Han satte sig op og stirrede paa hende — med kaade, klare, endnu kun halvbevidste Øjne, forsorne Drengøjne, der var Medvidere i en forvoven Hemmelighed. Det var kun et Øjeblik — saa blev de indadvendte, der trak Skyer for Kaadheden, Virkeligheden kom over ham som en kold, drivende Havguse. Uvilkaarlig hviskede han: »Det var Fandens«

Hun kunde ikke komme videre, men blev siddende paa Sengekanten med Benene hængende ned, bøjet Hoved og Haanden klamrende Chemisen sammen om det store Bryst. Haaret havde noget af Nattens Fest over sig endnu, silkeblødt og gyldent med tusind smaa næsvise Udløbere, der stod ud som Guldnaale. Det rødlige Lys gennem Gardinet farvede varmt hendes Skulder, Arm og Kind, og Haanden der holdt om Chemisen. — Og Virkeligheden sløvedes et Nu i Grandts Bevidsthed — *var* man først Tyv, skidt saa, om man stjal en Gang til!

Han strakte sig frem — men var kold med det samme. Helt vaagen og kold. Og han saa nu, hun græd.

Elisabeth drejede sig fra ham og gled ned paa Gulvet. I Skjul af Sengens høje Hovedstykke skyndte hun sig at klæde sig paa. I hvert eneste Aandepust derhennefra kunde han høre hendes forpinte Skamfuldhed. Han sprang ud af Sengen, netop som hun strakte en bar Arm frem og halede sin Slangekjole til sig — og han kneb et bedrøveligt lille Smil over det Fænomen, at Kvinder var mere generte med lidt Klæder paa end slet ingen.

»Skal jeg ikke prøve at skaffe Dem en anden Kjole?« spurgte han.

»Nej Tak. Men jeg vil gerne have en Vogn.«

De talte sagte, skønt der ikke længere rørte sig noget i den anden Stue.

Hun hviskede ud i et langt Gisp:

»Andreas venter nok derhjemme.«

»Vil De fortælle ham det?«

»Ja.«

Uden at faa Kjolen hægtet i Ryggen, greb hun efter Aftenslaget.

»Skal jeg ikke tage med?« Grandt var omtrent klædt paa.

»Nej.« Hun slog Slaget om sig og ventede, medens Grandt inde i den anden Stue ringede efter en lukket Bil.

De stod der sammen i Soveværelset som to Fanger, mens de ventede paa Bilen. Grandt sparkede den skrigende røde Domino ind under Sengen og satte sig paa Kanten. Elisabeth stod med Ryggen til Rullegardinet, hyllet til Hagen i sit Aftenslag — Grandt sad skummel og lod Fingrene glide over det kortklippede Skæg: luk kun Brønden til, min Smukke, men Barnet det *er* skam druknet — og det bliver jo længer jo værre, jo mere man tænker paa det.

Hun græd ikke mere. Hun var blot meget bleg, i Trækkene om hendes Mund laa en gudhengiven, bedrøvet Resignation, han saa paa de sænkede Laage og rørtes lidt over det tunge Blik, han anede bag dem. De forgyldte Skospidser stak frem foran Aftenslaget, hun stirrede længe paa dem uden at se, til hun pludselig opdagede dem og trak dem ængsteligt ind, som om de gjorde ondt i hendes Øjne.

»Hvad vil De sige til Andrés?« Grandts Stemme lød tyk og mut gennem Sovekammerstilheden, han saa paa hende fra Siden.

»Det hele.« Det kom saa knebent som vel muligt, og hun saa slet ikke op.

Grandt kunde ikke faa sig til at sige, at han fandt det saa taabeligt. Det var meget gunstigere for alle Parter at slaa en Plade — For Herregud, ret beset, hvad var det hele? Havde hun bare ikke været Andréses Kæreste! Det pinlige deri havde endnu ikke faaet det faste Omfang, han anede, det om lidt vilde faa.

Han rejste sig og gik hen og tog den ene af hendes foldede Hænder, der viljeløs lod sig skille fra den anden. Der var en uvis, trøstende Fortrolighed i hans Stemme.

»Havde De blot ikke været forlovet med Andrés!«

»Det er jeg ikke mere« —. Stemmen kom kvalt af en indre Graad, han ikke havde kunnet se, det rørte ham igen, hendes tyste, ganske private indvendige Forblødning. Han tog efter hendes Hage for at løfte hendes Ansigt op, saa han kunde se hende — saa lød Bilens Tudehorn kaldende paa Gaden.

Hun gik hurtig over Gulvet, som om han ikke kom hende ved — Grandt fik kun Tid at hviske: »Naar De taler med Jegind, saa sig, at jeg naturligvis, i enhver Henseende, retter mig efter hans Bestemmelser.« — Hun nikkede og skyndte sig mere; ved Døren vendte hun sig blot og bad ham ikke gaa med ned ad Trappen, hun syntes at have travlt med bare at befri sig for ham.

Grandt gjorde sig i Stand og skød den røde Dør til Side. Thebordet stod dækket, baade Luften og Lyset herinde var saa helt anderledes, hvidere og, trods Stuens Lunhed, koldere for Øjnene. Der saa rent og højt ud. Stuen ligesom stirrede ned paa ham, et stort tavst, spørgende Øje, som han intet Sted kunde undgaa. De

høje grønne Gardiner saa ham saa stolte ud, noget ved dem mindede om Norner, der ikke lod sig røre, som havde de staaet herinde og lyttet i Natten — og Vorherre bevares, hvad havde de ikke hørt — og spandt hans Liv af hans Gerninger, spandt maaske Andrés ud for bestandig.

Aa, Sludder og Vrøvl! Grandt glattede med Haanden nervøst ned over sit Skæg. Han satte sig og løftede Thevarmeren — stadig stod det tavse Øje over ham, et Spørgsmaal, et Opgør, en kommende Dom. Der var noget i det tavse Øje, der mindede om Andrés.

Hans Husholderske, Fru Elbæk, kom ind for at se til Kakkelovnen.

Mens han rørte rundt i sin The og saa ned, sagde han, med en lav, daglig Klang i Stemmen, der undrede ham, den hørte ligesom slet ikke til under det Øje.

»Fru Elbæk, jeg er ikke hjemme for nogen anden end Dr. Jegind, vil De nok huske det.«

»Ja ja.« Fru Elbæk nikkede. Hun var en ældre Dame, der havde haft Formue en Gang, men giftet sig fra det hele. Hun havde med Tiderne lært Nødvendighedens Tolerance og gjorde god Brug af Øjets »blinde Plet«. Pladsen hos Grandt, der var godmodig og lidt hjemme, kunde vanskelig faaes bedre.

»Doktoren kom vist tidlig fra Maskeballet, jeg hørte Dem slet ikke komme hjem,« sagde hun med sin venlige, beskedne lille Stemme.

»Naae, det var egentlig ikke saa tidligt!« Grandt strøg sukkende nedover sit Baghoved, Tømmermændene generede ham nu ogsaa, det hele var forbandet.

»Ja ja, naar man bliver gammel som jeg, hører man jo ikke saa godt mere,« smaasnakkede Fru Elbæk og lukkede den røde Skydedør efter sig. Hendes lille, lolske Hjerte var blevet koldt med Tolerancen, hun havde nok hørt en sagte Klynken fra en, der løb ned ad Trappen, men naar Pigebørn ikke var klogere, fik de tage Skade for Hjemgæld — som hun havde maattet.

Grandt ventede, og Ventetiden var forbandet. Ingenting kunde han tage sig for, der var intet at tænke, før Andrés kom, og de fik ordnet. En uvilkaarlig Finfølelse afholdt ham fra at mødes med Vennen paa Klinikken; der var mere neutralt her, Andrés kunde skælde ham ud saa meget, han vilde.

Hvis Andrés da overhovedet vilde skælde ud.

Det gik pinligt op for Grandt, at han ikke anede, hvordan Vennen vilde tage det. Og igen udgik den Mulighed fra det tavse Øje over ham, at deres Venskab kunde være forbi. Han fik Hjertebanken — miste Andrés! — Det var en Operation, han skulde have vanskelig ved at slippe helskindet fra.

Grandt lod Resten af sin The staa og gik omkring. Inde i Dagligstuen med de svære, læderbetrukne Møbler følte han sig mindre under det tavse Øjes Opsigt, han vidste ikke hvorfor. Paa et Bord laa en Stabel tyske Hefter »Klinischen Chirurgie«. Han bladede tankeløst i et Hefte og lagde det, bladede i et andet og lagde ogsaa det — tilfældig stødte han paa en Afhandling om »Tuberkulosisens operative Behandling i Nyren«. Han blev staaende lidt med Heftet, Det var jo det Andrés arbejdede med til sin Doktordisputats og daglig gjorde sine Forsøg med

paa Klinikken. Det oplivede Grandt noget, Andrés selv vilde meget nødig fra Klinikken. — Lignede det vel ogsaa noget at lade sit Arbejde spolere for et Pigebarns Skyld . . . Ganske vist, hun var Andréses Forlovede, det var jo noget andet.

Og igen kom det tilbage, han anede ikke, hvordan Venen vilde tage det. Han kendte ham som Ven helt fra deres syvende Aar, til de nu begge var op i trediveerne — men han kendte ikke Andrés i Kærlighed.

Der kom Forvirring i hans Begreber, fordi han ikke kunde faa Elisabeth Wolf paa noget andet Niveau, end en Elskerindes — og det *var* Andréses tilkommende Hustru, han havde forført. I det havde hans Ven al Grund til at føle sig baade krænket og forraadt . . Grandt søgte at kombinere; tænk om han nu var forlovet med Ida Degenkolv, og nogen havde forført hende, vilde han da ikke blive rasende? Men der var ingen rigtig Styrke i Forsøget, for Ida Degenkolv lod sig ikke forføre. Hun kunde maaske bedrage, men i saa Fald slettede hun omhyggeligt ethvert Spor af sit Bedrageri og løftede den samme kølige aabne Pande imod Verden som før.

Ida Degenkolv! — Grandt saa en fremstrakt Hage, tilspidset blødt som Hjørnet af en Triangel, bløde brune Tempeløjne, en Slankhed som en Rhinskvinflaske, en Kølighed som den — og ellers Tullschaler med klare Sten og et smalt Slæb svøbt rundt om hendes Ben, som et Draperi omkring en Statuette.

Grandt tog sin Tegnebog frem og fandt mellem Bladene et lille Amatørbillede ude fra sin Broders Sommervilla — et Haveselskab med Ida Degenkolv i Midten.

Han saa flygtig op paa sine Vægge, hvor Malerierne hang i brede, dybe Rammer, Etatsraadinder, Advokatfruer, Ministre og Biskopper. Ida Degenkolv var fjærnt ude i Slægt med ham, hun passede i Ensemblet.

Det var bare et lille Intermezzo — Situationen kom uforandret tilbage, han begyndte at gaa op og ned, af og til hvislede han Begyndelsen til en Ed — ssa. — Det fatale steg i Omfang, eftersom han rigtig kom til at tænke — og vente — og føle sit Hoved som Rede for et helt Kuld Træpikkere, der sad og dunkede med Næbbene mod hans Hjernevægge.

Til sidst satte han Albuerne mod Rygebordet og støttede Panden i de udspilede Fingre, det dulmede øjeblikvis. Stirrende ind i et grønt stjerneprikket Mørke følte han det, som om han sad i Varetægtsarrest her i sin egen Stue og ventede paa Forhør.

Spændt paa om han skulde miste Andrés.

Han forsøgte at finde Træk i Jeginds Liv, der kunde røbe noget om, hvordan han vilde tage det. — Hans Tanke løb som ad en indre Vej helt tilbage til Barndommen, naar han havde fornærmet den lange tynde Dreng med de tilknebnede lypinte Øjne, og han var i Samvittighedspine, saa han var nær ved at staa op om Natten for at gaa til Andrés lille Malerhjem i Borgergade og sige ham et venligt Ord — for saa var Andrés jo ogsaa altid venlig igen.

Hvor mange Gange havde han ikke benyttet sig af, at Vennens følsomme Temperament ikke taalte Ufred. Han havde tyranniseret ham, gaaet muggen i Dage og ganske nøje vidst, at Andrés gik og svor indvendig paa,

at han aldrig vilde se endsige tale til ham — indtil han, plaget af sit eget Ubehag, uoverlagt gav det første Ord. Han kunde hade, være rasende paa Vilhelm, alligevel beundrede han den opkultiverede Storsnudethed, der i saa mange Tilfælde gjorde Vilhelm overlegen overfor hans Omgivelser — som for Eksempel ogsaa havde hjulpet ham over hans Eksaminer, hvor han ellers ikke stod for godt — de andre Kammerater kaldte det et uopslideligt Held. Selv kunde Andrés ikke være storsnudet. Umulig. Bad nogen ham om noget, maatte han gøre det; kunde en Haandsrækning ydes, var han parat, han forløftede sig paa Hjemmet, sled for fire for at arbejde en Flok yngre Søskende frem.

Vilhelm havde altid i Vennen set noget langt finere end i sig selv — trods deres modsatte Afstamning. Han vidste, at Andrés føjelige, lidt generte, ubeskrivelig gavmilde Natur havde sin Begrænsning. Misbrugtes han over den Grænse, var hans Hjerte lukket indtil Døden. Paa den Maade havde Andreas Jegind op gennem Aarene tabt sit Hjem, sine Søskende og Venner. —

Kun Vilhelm Grandt havde han beholdt. De voksede sammen i Inderlighed, boede, skrev, studerede og rejste sammen — og havde endelig realiseret deres aargamle Ide, de oprettede Klinik sammen.

Men han var stadig lige klog — han vidste ikke, hvordan Andrés vilde stille sig nu. Grandt rejste sig og gik igen.

Ingen havde baaret over med hans Luner og Særheder som Andrés — men dette her kunde næppe komme ind under Luner. Ejheller Særhed.

Hvad da?

Hans Tanke begyndte at søge Udveje, den løb, som en Mus i en Kasse, fra Hjørne til Hjørne. — Hvor Andrés egentlig havde holdt sit erotiske Liv hemmeligt, det var ikke faldet ham ind før — havde gaaet der i Løndom og baaret sine Drømmes Blomsterkranse til en Jomfru paa en Piedestal! Og han havde fundet hende — ikke en bleg, tør, aandfuld Lærerinde, som Grandt altid havde drillet ham med, men en Susanne.

Grandt sænkede Laagene og aandede tungt.

En Susanne ja — desværre.

Nogen kom op ad Trappen og blev staaende — Grandt standsede og lyttede.

Den gik højere op.

Og Grandt gik igen.

En frisindet, fornuftig Mand som Andrés vilde tage det for hvad det var — Fjolleri begaaet i Fuldskab — noget de begge to skulde have en Endefuld for, og saa var det ude af Verden.

Flygtig hørte han nogen komme ned ad Trappen — den samme som før gik op — og saa ringede det. Grandt stod med løftet Hoved, tilbageholdt Aande, lyttende efter Fru Elbæks Trippen gennem Entreen. Det kunde ikke være Andrés, den kom jo oppefra.

Saa hørte han Fru Elbæks intime.

»God Dag, Hr. Dr. Jegind — jo værsgod, Doktoren er hjemme.«

Andrés — kom oppefra! I et Sekund var Grandt farvet af Alvor lige til sin inderste Bevidsthed. I det ene, at Vennen havde staaet ved hans Dør og ikke endnu

havde taalt at se ham, men maatte gaa Trin op for at tage sig sammen — i det ene forstod han, hvordan Andrés tog det.

Og Andreas Jegind kom ind, nøjagtig som han havde faaet Tid at tænke sig ham — uden et eneste synligt Sorgens Mærke.

Lidt sygelig bleg, lidt stiv, i graat Tøj — som altid.

De gav ikke hinanden Haanden, Grandt viste paa en læderbetrukken Stol, og Jegind satte sig — lidt skraat, med Albuen hvilende paa Stolearmen og Kinden imod Tommel- og Pegefinger. Den venstre Arm faldt slapt nedover Stolearmen. Det blonde Haar var lidt fugtig-blankt, som om han havde Febersved.

Ogsaa Grandt havde sat sig — burschikos slængt sig hen over en Stol, Han støttede Haanden ind mod Hof-ten og lagde den anden urolig paa Bordet. Fremadbøjet saa han sin Ven lige ind i det lidt sænkede Ansigt — Øjnene var kommen til at ligge saa langt inde under Brynbuerne.

»Ja, Andrés, undskyldte mig vil jeg ikke, bede dig om at tilgive mig, vil jeg heller ikke. Vi er Mandfolk og jeg ved, hvad jeg har gjort — og jeg« — han slog ud med Haanden — »Jeg staar til din Disposition . . . «

Et svagt Træk af umaadelig Foragt fik Jeginds lyse Skæg til at sitre bag de blege Fingre.

»Nej nej, jeg mener ikke Duel!« skyndte Grandt sig at sige. »Det ser vi jo ens paa, det er en pauvre Satisfaction at agere Landsknegte. Jeg mener, du kan forlange af mig, hvad du vil — disponere over mig. Kan jeg gøre noget som helst, — der kan være dig en Oprensning, saa

sig mig det, det er ligeegyldig, *hvad* det er, jeg er parat til hvadsomhelst, blot du vil forlange. Skal jeg rejse — skal jeg blive — skal jeg . . . « Grandt saa svævende ud i Stuen, han taalte ikke i Længden de dybe, tavse Øjne der foran sig.

Saa havde han samlet Kræfter og saa igen Jegind trohjærtet ind i Øjnene — uden at kunne komme igennem dem. De var som lukkede Døre, han med sine Ord søgte at lirke op for at faa Vennens lune Velvilje at se som altid ellers.

»Jeg var saa fuld, Andrés. Havde jeg været ædru, af al Verdens Millioner Kvinder vilde jeg sidst forgrebet mig paa den ene, der var din. Det ligger langt hinsides det, jeg kan bede dig tilgive — men hvad skal jeg gøre?«

»Du skal gifte dig med Elisabeth!« sagde Jegind, underlig tørt.

»Jeg!?!« — Grandt sagde det sagte, hans Mund blev staaende aaben.

»Jamen vil du da ikke . . . ?«

»Nej — hun vil heller ikke gifte sig med mig.«

Der blev stille saa.

Og uden at forandre Stilling eller Udtrykket i sine Øjne, sagde Jegind.

»Da du har forført hende, maa du være med at bære de mulige Følger. Hun var ikke alene om det, der *er* sket, hun skal heller ikke være alene om det, der *kan* ske.«

Det var en Mulighed, Grandt ikke før havde tænkt paa. Han spekulerede lidt, saa sagde han forsigtig.

»Jamen var det ikke bedre at vente til«

»Nej.« Jeginds nej slap ud gennem Tænderne, han havde bare løftet Læberne.

Grandt nikkede automatisk — længe.

»Jaja, jajada, naar du ønsker det saadan, Andrés!« — Han sad urolig og rev i Stolekanten mellem sine skrævende Ben — saa saa han op, søgte igen efter den Følelsens Stødpude han var vant til at se i sin Vens Øjne, en lun, klog, lidt satirisk Følelsesfuldhed.

Men der var ingen. Jeginds Øjne var som duggede Ruder.

»Gør du ikke dig selv mere Fortræd end nødvendig, Andrés?«

»Hvordan havde du ellers tænkt dig?« Det slap igen saa sparsomt ud af den smalle Mund, der løselig dækkedes af de lange, velholdte Fingre. Grandt saa først nu, at Ringen var borte.

I en pinefuld Følelse af, at et Net trak sammen om ham, tættere og tættere, og Nettet udgik fra det tavse Øje over ham, fik Grandt en uimodstaaelig Lyst til at sparke ud, prøve om han ikke alligevel kunde faa Overtaget og føre Krigen ind i Fjendens Lejr.

»Man har nu ikke Lov til helt at negligere sit Privatliv for sin Virksomhed« — det kom forsigtig som en Sonde — »Jeg vilde i dit Sted have hentet min Kæreste; der kunde godt blive Tid, selv om du skulde operere — de andre kunde have ordnet saa længe.«

Jeginds Mund trak sig mere sammen, hans Øjne blev saa foruroligende smaa.

»Det vilde jeg have gjort, hvis jeg havde vidst hende i Selskab med nogen anden end dig.«

»Jeg var fuld allerede, da du traf mig,« skyndte Grandt sig at dække Tilbagetaget, han havde aldrig set Andrés med saa forbandet smaa Øjne. »Og du kender mig jo, naar jeg har det paa den Facon.«

»Men« — han rejste sig og huggede nervøst med Skuldrene — »du har udtalt dit Ønske, og det skal blive, som du ønsker. Jeg gaar ud fra, at du har talt med Frøken Wolf, og det altsaa ogsaa er hendes Mening, at det er det rigtigste saadan?«

Jegind nikkede — hans blege Ansigt kom et Øjeblik til at se underlig slapt og forløftet ud, nu Sagerne var saavidt afgjorte.

»Godt, men saa er der en anden Ting« — Grandt talte nu betydelig friere. »Du gaar da ikke fra Klinikken, Andrés, vel? Jeg har jo ingen Ret til at stille Betingelser, men — du vil da i hvert Fald *prøve* paa at samarbejde med mig fremdeles, ikke?«

Jegind nølede.

»Jamen Herregud, Menneske, det er din Levevej . . .!«

»Naa, for den Sags Skyld, saa . . .«

»Javist« — Grandt afbrød, Blodet stod ham rødt op i Panden, nu var *han* ved Sagens Kærne. »Jeg ved saa godt, du kan skabe dig Levevej, hvor Fanden, du vil. Men nu er Klinikken her paa det nærmeste indrettet af dig, det er *din* Dygtighed, de andre Læger stoler paa, naar de sender deres Patienter ind til Operation, det er ikke min, det ved jeg godt. Det er dit Navn, Klinikken hviler paa — og hele min Formue staar i den. Du har jo ingen Glæde af at ruinere mig, vel Andrés?«

»Nej.« Jegind rejste sig ogsaa.

»Jamen saa gaar det, som det plejer, ikke?« Han rakte Jegind Haanden — lidt uvis — men Jegind tog den, han gav den ganske vist ikke det, der lignede Tryk tilbage, men han tog den — og gik saa. Grandt gik febrilsk rundt og rundt i sine Stuer.

Han slap jo paa en vis Maade naadigt — han havde i hvert Fald baaret sig saa kløgtigt ad, at han fik Andrés i Klemme, fik ham stillet overfor Valget af Højmodighed eller Hævnnergerrighed — og før fik alle Guder Apopleksi og klattede ned, før Andrés blev hævnnergerrig. Ganske vist havde der ikke vist sig Gnist af Venskab fra Andrés Side, nu de taltes ved, men det var jo ogsaa mere, end der kunde ventes, saa hurtigt. Dagligt i Arbejde sammen, i de gamle Folder, vilde ligefrem Nødvendigheden føre det med sig. — Og saa var Andrés vel ikke anderledes end andre Mandfolk — der var Pigebørn nok, der hellere end gerne vilde bestræbe sig for at bedaare en Mand med en glimrende Karriere for sig. Der maatte ogsaa være Grænser for Højtideligheden.

Selv fik han sig noget hovedkuls en Kone, men hun var i hvert Fald et Stykke Dejlighed! Natten randt tilbage i hans Tanke, et halvt lystent Smil blev staaende om hans Mund, mens han flyttede Ting uden at sanse det. »En fuld Kone er en Engel i en Seng« siger Jyden —

Ret beset var det jo fuldstændig rigtigt, at hun vilde gifte sig med ham og ikke med Jegind — efter det der var sket. Og det var hans Pligt at tage hende, det var ogsaa fuldstændig rigtigt. Det begyndte at gaa op for ham, at det jo var den eneste korrekte Løsning — Giftede Andrés sig med hende, kunde han aldeles ikke blive

ved Klinikken. Synet af Grandt vilde være ham uudholdelig, som en Plet paa hans Ære.

Stakkels smaa Elisabeth. Han rørtes igen over hende ved at huske hende staaende med Ryggen til Rullegardinet — saa sød i Grunden — et stort, fortabt Barn der havde forvildet sig ind i Lasternes dunkle Skove og i Øjeblikket ikke vidste Vej tilbage. Men hun havde fundet den, det maatte han lade hende, den snorlige Vej.

Havde hun bare ikke været Andrés Kæreste, vilde han have været ganske fornøjet. Det var ingen kostbar Degenkolv, han fik, men egentlig var hun meget kønner end Ida — og Herrejesus, hvor var det Menneske velskab . . .

Han maatte jo tale med hende nu — det var vel bedst at spørge i Telefonen, hvornaar det passede hende. — Nummerkontoret gav ham Enkefru Wolf, hun var nylig kommen til Byen, og stod ikke i Bogen. En determineret, skarp Stemme svarede paa hans Opringning — han var øjeblikkelig en garde og spurgte hovmodig lavt:

»Er Frøken Elisabeth Wolf til Stede — De taler med Doktor Grandt?«

»Min Søster sover,« præsenterede Stemmen sig. »Men jeg kan jo kalde.«

»Nej nej, lad hende endelig sove. Men vil De bede hende ringe mig op, naar hun vaagner — og vær saa venlig at sige mig, paa hvilken Tid, jeg bedst kan træffe Frøken Elisabeths Moder?«

»Det kan De naarsomhelst.« Den spidse Stemme lød nu inladende,

»Mange Tak, Farvel!« Han ringede af.

Nye Slægtinge — Gud ved, hvad det var for nogen? Men nu var altsaa *det* i Orden. Skulde han tage ud til Klinikken eller nøjes med at ringe derud og saa faa sig en Blund, han var saa blind som en Muldvarp af Søvnighed og Tømmermænd.

Han fik Klinikken og talte med Oversygeplejersken. Der var ikke noget særligt; den ekstrauterin Graviditet som Dr. Jegind opererede i Nat, havde det godt, Doktoren havde lige tilset hende.

»Var det da nødvendigt at operere?«

»Det var i sidste Øjeblik. Hun var lige ved at besvime, da Doktoren kom — havde kold Sved og daarlig Puls og laa og snappede efter Vejret. Da Dr. Jegind skar ind, viste det sig, at hele Underlivet var fuldt af Blod.«

»Hvem hjalp ham?«

»Da vi jo ikke kunde ringe til Palæet, bad Dr. Jegind mig ringe efter Gorm — han kom næsten straks, og saa havde vi alting i Orden.«

»Tak. Jeg ser ind i Eftermiddag.«

Han ringede af og stod lidt ved Telefonen og grundede. Andrés *havde* altsaa opereret i Nat — mens han

Naa — han trak Skuldrene op — Tiden var gaaet, og Tingene sket; ingen af Delene kunde tages tilbage. Grandt skød den røde Dør til Side, Lyset faldt nu klart ind gennem aabne Vinduer, Luften var Februar-tynd og kold, Soveværelset lugtede udluftet og fugtig-rent.

Det svaalede hans Hoved, han tænkte klarere.

Han havde bevaret Andrés for sig selv og Klinikken — men hvordan vilde det komme til at gaa. Det kunde

maaske blive pinligt nok i Længden. Og hvordan saa der egentlig ud i Andrés? Han hørte ikke til dem, der bar sin Forelskelse til Skue for andre, men der var ingen Tvivl om, at han havde været umaadelig glad for sin Kæreste.

Grandt lagde sin Haand kølende paa Panden, samtidig med at han blev enig med sig selv om, at han havde baaret sig ad som en Æsel. Men for Fanden — han sparkede arrigt Støvlerne af sig — det var med et Pigebarn som med Ægget i Rimgaaden:

Lille Trille laa paa Hylde
Lille Trille faldt ned fra Hylde
Ingen Mand i dette Land
Lille Trille læge kan.

Sengen knagede under ham, da han strakte sine stærke Lemmer — saa sov han.

— — —

En Varevogn fra et Udstyrsmagasin, hvor der Dagen før havde været Udsalg, kørte ned gennem en af Byggeforeningens smaa Forhavegader og standsede. Et skrammeret Bud afleverede en Pakke i et af Husene — til Enkefru Wolf.

»Vil De bære den ovenpaa!« kommanderede Damen, der tog imod, med skrap Røst. Budet gik op med den tunge Pakke, ventede et Øjeblik paa Drikkepenge, men fik ingen og kanede Gelænderet ned.

Det var Nicoline Wolf, der havde taget imod Varene. Hun boede hos Moderen, der havde købt Huset og boet der, siden hendes Mand døde. Fru Wolf havde Køkken,

Spisestue og Dagligstue nedenunder, Sovekamre og Opholdsværelser ovenpaa, hvor der var lunest. De nymalede Vindueskarne stod fulde af Blomsterpotter, paa Væggene hang smaa ovale gammeldags Rammer med Billeder af Fru Wolfs Forældre og Bedsteforældre, der havde været Præstefolk paa Salling. Over den kamelryggede, magelige gamle Sofa hang et godt Kristus-Maleri. Nicoline havde med en Broderesaks ridset sit Navn i Hjørnet og kaldt det »mit Billede« saa længe, til det var indgaaet i Moderens og Elisabeths Bevidsthed, at det var hendes.

Nicoline havde stort Bryst ligesom Søsteren, men ingen Hoffer, lange magre Ben, to svedige Spiralkrøller og et langt skarpt Ansigt, som hun selv kaldte en Oval. Hun var religiøs og kunde ikke tænke sig at gifte sig med en Mand, der ikke troede paa Jesus, og var derfor aldrig blevet gift —

Hun stod lidt og lyttede — fra Sideværelset lød Plaksen, Elisabeth var altsaa oppe. — Rask klippede hun Pakken op, rullede et stort Stykke Medium henad Bordet, saa det med et Bump faldt paa Gulvet, paa de to yderste Alen satte hun en Syæske for at det ikke skulde glide — saa begyndte hun at klippe Skulde Elisabeth ha' Doktor Grandt — den store Familie — der blev nok en Del Selskabelighed saa, og maaske — hvor der kom saa mange Mænd

Elisabeth kom ind fra Sideværelset. Der var Søvnens Rødme i hendes Kinder endnu, hun saa ikke forsviret ud, kun Øjnene var blanke som af mange Taarer, og

Øjenrandene var hede og røde. Rundt Guldbranden trak der sig en spiresart Fordybning som et Ar.

»Doktor Grandt har spurgt efter dig — i Telefonen.«
Nicoline var flittig i Arbejde med at prøve en af Elisabeths Chemiser paa det ny Stof. — »Han bad dig ringe ham op — og saa vilde han tale med Mor.«

»Naa.« — Det var svært saa Nicoline var paa Tærne. Det var hun ikke i Formiddags, da hun ikke vilde bo i Hus sammen med hende; Elisabeth var fornærmet endnu.

»Se« — Nicoline viste i sin Myreflid paa Stoffet —
»Det er saa bredt, at du kan tage Bærestykkerne fra Siden.«

»Hvad skal jeg med de Bærestykker!« muggede Elisabeth. »Der er saadan et Mas med at faa dem til at passe. Hvorfor kan jeg ikke klippe dem i et og tage dem over Hovedet som mine andre?«

Nicoline var skælmisk.

»Kære, det ka' en ung Kone ikke — Du vil jo da selv give Bryst.«

Elisabeth blev ildrød.

»Og saa kan der heller ikke blive 12«. — Det sidste Argument var afgørende, Nicoline begyndte at klippe.

Fru Wolf kom op — hun havde været nede i Dagligstuen for at fyre, Nicoline havde fortalt hende om Grandts anmeldte Besøg. Hun vidste godt, der forestod et Svigersøn-Skifte, vidste ogsaa, at der var sket saa alvorlige Ting, at det var klogest at tie helt og lade de tre, der havde Part i Sagen, ordne den imellem sig. Jegind havde blot sagt hende Farvel, den Gang han kom ud fra Elisabeth, som han, hvid af Spænding, havde

ventet paa en hel Time. Men Synd imod ham, det var det nu — paa den anden Side var hun sikker paa, Elisabeth havde ikke slaaet op med ham, hvis hun ikke var nødt til det. Var hun nu bare vel gift!

Fru Wolf var svær og pustede. Med en klædelig Gammelagtighed bar hun Kappe med Bindebaand og sort Silkeforklæde. Straks hun var indenfor Døren strakte hun, med Øjnene paa Døtrenes Arbejde — Haanden ud og tog sit Blondestrikketøj fra Sybordet ved Vinduet. Pindespidsene gik ind i to Sølvhestehoveder, der var forbundne med en Søvlænke. Det gjorde, at Maskerne ikke kunde falde af. Et flygtigt Blik ned paa Strikketøjet, saa var det i fuld Gang, hun satte sig i Sofahjørnet og fulgte interesseret Døtrenes Arbejde.

»Faar I saa 12 ud af det?«

»Ja ja.«

Fru Wolf strakte Haanden ud og gned Tøjet mellem Pege- og Tommelfinger.

»Det er en svært god Vare til den Pris — det kunde vi ikk' faaet den for paa Fuur. Skal du nu have Silkechemiser, min Pige, saa faar du anskaffe dem selv, for det vil jeg ikk' give dig.« Hun strikkede igen.

»Har du ringet til den Herre, der talte med Nicoline?« spurgte hun saa lidt efter.

»Nej.« Elisabeth vaklede imellem at tage sig sammen og gøre det selv eller forsone sig med Nicoline og bede hende gøre det. Bare Tanken om Grandt fik Blodet til at slaa i glødende Skjolder ud rundt i hendes Ansigt — og saa kom Taarerne — og Andreas — Hun lagde, hvad hun stod med og gik igen ind i Sovekamret.

Nicoline laa frem over Bordet og hviskede:

»Jeg synes nok, det havde været pænere, om Mærket efter Jeginds Ring fik Tid at svinde, inden hun sætter den nye paa.«

Fru Wolf strikkede med langsom Omhu.

»Hun har'ed ikk' bedre end til'et, Nicoline. Du skuld' tage og ringe til den Mand.«

Elisabeth kom igen, hun syede ivrig Resten af Eftermiddagen. Skønt hun godt vidste, Moderen hverken vilde spørge eller raade, forskansede hun sig alligevel bag en aandeløs Flid. For hun kunde ikke tale, hun kunde ikke engang tænke, Timerne gik uden at hun begreb noget.

Hun syntes, hun var gaaet i Baglaas.

Som om hun havde faaet et Slag i Hovedet og ikke kunde komme til Bevidsthed. Hun havde sagt Farvel til Andreas — hver Gang hun kom til at tænke paa hans Ansigt, da hun endelig naaede hjem og saa ham staa i Kulden ved Stakittet, vendte hendes Hjerter sig, som om hun skulde kaste op!

Men hun *maatte* gifte sig med den Mand, der havde forført hende.

Det var det mest retskafne, saa fik det siden gaa som det kunde. Naar hun gjorde det mest retskafne, hun vidste, saa kunde hun ikke gøre det bedre — om hun saa sørgede sig ihjel, var det ikke andet, end hun havde fortjent. Hver Gang hun var kommen saa langt, maatte hun igen ind i Sovekamret.

Om Aftenen kom Grandt. Nicoline lukkede ham ind i Dagligstuen nedenunder, og Fru Wolf maatte skubbe

Elisabeth ud af Døren og med et kort Hovednik vise ned ad Trappen. »Saa, gaa nu!«

Hun var saa underlig fra det — hørte Ting, hun ellers ikke hørte, sin Kjoles Raslen paa Trappen, Hjertets Dukduk inde i Brystet. Hun havde en svimmel, bævende Følelse af at være en lille Slavinde, der lukkedes ind til Sultanen.

Grandt havde sat sig i Sofaen, der stod frit ved Væggen. Han rejste sig, da hun kom og blev staaende, saa hun maatte gaa helt hen til ham.

Det var hende umulig at se paa ham. Hun følte sit Ansigt saa rødt, som om det skulde springe, og rakte i Blinde sin Haand ud. Han tog den, trak hende ned til sig og beholdt Haanden inden i sin. Den anden Haand lagde han om hendes Skulder og glattede Haaret op fra hendes Tinding.

»Vi er jo to Syndere, Elisabeth, det kan jo ikke nægtes.«

Hun trak Vejret i et dybt Suk og saa ned. Hun var forarget paa sig selv, fordi hun ikke havde noget imod ham, ikke kunde finde nogen Grund til at blive vred paa ham; hun havde tænkt sig dem tale sammen i den koldeste Højtidelighed.

Grandt havde opdaget et Spejl paa Væggen ligeoverfor og lagde pludselig deres Kinder sammen. Uvilkaarlig saa hun op og saa begge deres Hoveder i Spejlet, hans mørke, kortklippede, stærke og hendes lyse med det store, buklede Haar, Synderindeblikket i sine egne Øjne, i hans en floy, kaad Drengesvornhed.

»Og saadan ser vi ud.«

De kom uvilkaarlig til at smile begge to, Elisabeth lidt sygt.

Hun havde nok hørt, at Grandt havde Kvindetække, men hun syntes ikke, det kom hende ved, hun havde ikke noget med hans Kvindetække at bestille, hun gittede sig med ham af Pligt.

Grandt lagde sin Haand paa hendes Pande, den anden under hendes Hage og løftede varsomt hendes Hoved — saa lidt paa hendes smukke, røde Kinder, de lukkede Laage, de varme sitrende Læber.

Saa kyssede han hende.

Hun vilde afværge det, men følte sig saa skælvende slap og lille — Og Grandt blev ved at stryge hendes Haar fra Panden og se ind i hendes Ansigt.

»Og du tør nok gifte dig med mig?«

Hun vilde sige »ja, fordi jeg er nødt til det!« men kunde heller ikke det. Der var en Skyldens Fortrolighed imellem dem, hun ikke før havde tænkt paa, men som han bevægede sig i som i sit eget Hus. Hun følte ham saa meget den stærkeste, og selve hendes Skamfuldhed gjorde hende saa modstandsløs. — Følte *han* da slet ingen Skam! Hun saa op, et skyndsomt Nu, og ned igen, men havde faaet med sig Indtrykket af hans smaa, brune Øjne, der var saa godhjertede og alvorlige. Og pludselig kom hun til at tænke paa, at han vist ogsaa havde forsaget *sin* Kærlighed for at gøre sin Pligt, Andreas havde fortalt noget derom Et Øjeblik brødes det i hende, saa tog hun om begge hans Jakkeopslag og lagde sit Ansigt ind til hans Bryst. Han lagde begge sine Arme rundt om hende, kyssede hendes Pande

og Kinder med en Ømhed som om hun var et smukt, fortunlet Barn, der var søgt ind til ham.

Saadan sad de endnu, da Fru Wolf kom ned.

— — —
 Elisabeth gik om Dagene svimmel og tanketom. Hun faldt i Søvn hver Aften, som sank hun i en dyb Besvimelse, hvorigennem hun skimtede en fjern Bekymring, Gud ved, om hun vaagnede op igen, eller om de næste Morgen vilde finde hende stiv og kold i Puderne. Om Morgenen tumlede hun ud paa Gulvet, hvirvelsyg og urolig, med tungt Baghoved og Hjertet huggende i sit Bryst som en Skibsskrue i høj Sø. Hun maatte hægte Korsettets øverste Knibere op, for at Brystet i fuldstændig fri Hvælven kunde give det anstrengt arbejdende Hjerte Rum. — Naar hun med Haanden følte indom det, syntes hun at føle det derinde som et opskræmt uroligt lille Dyr, der uvillig rumsterede i et nyt Leje uden at kunne finde sig til Rette.

Hele den lange Dag blev hun ved at gaa hvirvelsyg om og vente — om hun dog ikke kunde besvime eller komme helt til sig selv igen. Utallige Gange bugnede Gulvet under hendes Fødder, og hun løftede Haanden og strøg sig over Panden.

Hele Tiden syntes hun, der maatte ske en Forandring.

Hun ventede Andreas og vidste godt, at han ikke kom — men at Grandt kom og de gik paa Visitter, drak The hjemme hos ham eller gik i Teatret. Om og om igen det samme. Og hun var venlig imod Grandt, fordi hun ingen Grund havde til andet. Han var taktfuld og tog hende paa en ganske særegen overstadig Maade, et løseligt

Spind af smilende, forvoven Erotik. Men da hun en Dag genert nægtede at lade sig undersøge af ham, strøg bare en Tiendedel af et Smil hans Mund, men den Tiendedel gjorde hende saa lille, saa krympende nøgen, saa fløv. Den puttede hende saa langt ned, hun kunde komme — den viste hende som i et Hulspejl en Karikatur af en Brudenat, som han aldrig kunde skille ud fra hende.

En Dag brød den Tanke som et Lyn ud af Hvirvelsygen, at det hele var en Karikatur og ingenting andet. Hans Kærlighed var det, og hendes Syn paa sin »Op-rejsning« var det samme, naar hun vidste, Andreas gik og sørgede, og der ikke var en Time paa Dagen, hun ikke fortvivlet ønskede den Karnevalsnat ude af sit Liv for at kunne gaa til ham. — Men hvem skulde hun tale med derom? Alene det, at hun ikke turde tale til sin Moder om det, forekom hende et Bevis paa, at der var Løstgæstighed med i Spillet, som hun egentlig skammede sig over. Det *var* naturligvis det mest retskafne, at hun giftede sig med Grandt, hvad Krav havde hun paa at blive lykkelig, som *hun* havde baaret sig ad. Der var mest Ro i hende, naar hun gjorde saadan, det følte hun, dybt i hende var der noget, der krævede, at hun giftede sig med sin Forfører, og hun kunde ikke staa imod Kravet.

Det maatte vel være, fordi det *var* det retsindigste — Kravet var vel selve hendes egen Samvittighed.

Og nu hun havde Grandts Ring paa, og der kun var saa faa Dage til Brylluppet, alle Mennesker vilde jo tro, hun var forrykt, hvis hun hævdede sin Forlovelse nu igen. Men at det var *hende*, det begreb hun slet ikke, hun *var*

jo ikke saadan, hun havde aldrig været forelsket noget videre i andre end Andreas. Og ham savnede hun, bare ham; i Skjul græd hun, som om hun kunde græde sig til ham.

Saa endelig gav hun op og blev en Morgen liggende, hed i Hovedet af Nattegraad. Hun regnede og tænkte efter og blev endelig klar over, at hun bar sin Karnevalsnat under sit urolige Hjerte — saa var der kun at faa det bedst mulige ud af sit Forhold til Grandt.

Om Eftermiddagen stod hun op og gik sin Vej — hun kom til Nicolines Forfærdelse hjem i en splintermoderne lys Spadseredragt, der sad ind om hendes Figur som Barken om en ung Birk.

»Du kunde da ved Gud godt brugt den blaa, til du blev gift!«

Fru Wolf famlede Brillerne ud af Futteralet.

»Det ka' jeg lid' dig for Elis'beth. Har du sat dig paa den høje Hest, saa skal du ikke lade den slaa dig af.

Skal'et være, saa *skal'*et være!«

Grandt og Elisabeth blev gift en af de første Dage i Marts, knap 3 Uger efter Karnevalet.

Og med det samme hvirvledes de ind i den udbredte Grandt'ske Selskabelighed. Hele hans store Slægt tog venligt imod Elisabeth — med lidt ubevidst Nedladdenhed, som hun nok sporede igennem sin egen Ufrihed, men ikke havde nogen Grund til at blive krænket over. Den gamle Enkefrue elskede sine Børn og havde givet dem en lysende Barndom, hun tog for sin Søns Skyld frisindet mod den Svigerdatter, hun ikke kendte, var Beredvilligheden selv og Hjælpsomheden og kom med hensynsfulde Raad. Der var ikke lagt Elisabeth en Sten i Vejen, og alligevel syntes hun, at hun jog i Slæde henover skrøbelig Is — ud — udad — hvor det blev tyndere og tyndere og bare Farten var Skyld i, at det endnu ikke brast.

De havde i Skyndsomheden faaet en Hjørnelejlighed i et nyt Hus paa Islands Brygge. Elisabeth havde stemt for den, fordi hun fra sine Vinduer kunde se ud over Kalvebodstrand som i gamle Dage over Limfjorden. Først da hun var flyttet ind, opdagede hun, hvor dumt

det var at drage Minderne til sig med Vandet, som Andreas havde holdt saa meget af og aabnet *hendes* Øjne for — nu hun var Grandts Kone var det jo usædeligt at tænke med Længsel paa andre.

Og desuden, hvad kunde det nytte.

Grandt kom hjem med Blomster og Konfekt, og saa længe han var hjemme, gik det fredeligt til imellem dem. Deres Samtaler kom aldrig op over smaa Ting, Mennesker, de havde truffet, Frokostretter og hvad der var sket i Huset. Grandt talte ikke meget om Klinikken, Elisabeth havde en Gang bedt ham ikke nævne Andreas Jegind, og han forsøgte at holde sig det efterretteligt. Han kom hjem senere paa Dagen og klædte sig om, naar de skulde til Middag. Fandt han hende midt i hendes Omklædning, faldt han graadig over hendes blottede Hals og Skuldre og tog hende stormende, med Vilddyrsknurren i sin Favn. Ved Midnat, naar de kom hjem, hentede han Portvin . . . og ør og dødtræt faldt hun endelig i Søvn langt hen paa Natten. Saa laa hun til højt op paa Formiddagen med Tømmermænd, indtil hun lidt efter lidt vænnede sig til det. Hun turde ikke nægte Grandt at drikke, instinktmæssig frygtede hun den Dag, han ikke mere var bedaaet af hende. Alle hendes Bestræbelser drejede sig om at holde hans Lidenskab i Kog, hun skaffede sig kostbare Dragter, der fremhævede hendes Figur, Undertøj, der var som Dug over hendes hvide Legeme, hun lod sit Haar behandle dagligt af Frisørinde, saa det om Aftenen, naar det blev slaaet ud, rislede nedover ham som et lunt, levende, elektriserende Bad — Hun vidste, det var altsammen foreløbigt, foran

hende laa den uundgaaelige Afgrund, hun stemte blot Hænder og Fødder imod for at naa den saa sent som muligt. Hver Dag hun evnede at hidse Brandts stormfulde Følelsesliv var en Sejr over en fremrykkende Fjende — den Fjende, der havde forfærdet hende i det lille Tiendedels-Smil, et Glimt af noget forfærdelig ondt.

Med Sommervarmen begyndte hendes Svangerskab at genere hende. Hun havde altid Kvalme, var træt og pirrelig og vilde helst ligge. Grandt var først gnaven, saa spydig — han drak fire fem Snapse til Frokost for at drille hende, fortalte hende at hun havde Figur som en bullen Finger, og at der var kommen en nydelig, slank ung Sygeplejerske paa Klinikken. Der var noget, der plagede ham, hun vidste ikke hvad og turde ikke spørge, hun kendte ingenting til hans Forhold uden om hende. Han kom en Middag hjem, endnu mere bister og ubehersket end ellers, kostede Pigerne rundt i Huset som en Hund et Kobbelt Faar og satte sig endelig skummel til Bordet. Hun gad ikke blande sig i hans Luner — turde heller ikke rigtig — i sin løse Morgenkjole sad hun og forsøgte at skjule, hver Gang hun gabede af Kvalme.

»Du er morsom!« huggede han saa med et tværs over Bordet.

Hun gav et lille Sæt — som en træt Hest, der havde følt Pisken — og sagde undskyldende, at hun var saa utilpas.

Lidt efter knipsede han brutalt en Saltbøsse henad Bordet og saa paa hende.

»Undskyld at jeg nævner et banlyst Navn — men

det kunde maaske interessere dig at vide, at Jegind forlader Klinikken.«

Hun saa forskrækket paa ham. »Gør han — jamen hvad vil han da saa?«

»Du spørger ikke om min Ringhed!« Grandt smilte usigelig syrligt. »Men er det dig saa magtpaaliggende, saa skal jeg gerne fortælle dig det. Jegind ønsker at forlade Klinikken for at begynde Privatpraksis«

Grandt var færdig med at spise, han skænkede sig et stort Glas Madeira ved Buffeten, tømte det og gik. I Døren vendte han sig.

»Vi kommer altsaa ikke paa Landet — det vil sige, du kan naturligvis gøre, hvad du vil — men jeg er nødt til at blive i Byen!«

Elisabeth rejste sig tungt fra Bordet og gik ind i sin Stue. Solen gnistrede paa Vandet, blændende som i Mistbænkruder; hun trak Gardinet for og lagde sig paa Divanen. — De havde altsaa ikke kunnet arbejde sammen, Grandt og Andreas, hun forstod nu, hvorfor Grandt havde været saa ondartet og umedgørlig i den senere Tid. Hun havde vist ogsaa begaaet en Fejl ved at bede Grandt ikke at tale om Jegind — det havde gjort sit til at fjerne dem fra hinanden, at han ikke maatte tale om det, der laa ham mest paa Sinde. Men det var for sent nu — Og hvad vilde Andreas med Privat-Praksis, noget han slet ikke egnede sig til? Hvor det vilde blive ham et Savn ikke at have Klinikken, Materiale og Inventar til de Studier, der hørte til hans Doktordisputats. Herregud, hvordan mon han egentlig gik og havde det — mon der var nogen, der sørgede for hans Tøj,

det havde hun altid gjort, mens de var forlovede, og han sad ved Siden af hende om Aftenen og kyssede hendes Fingre, naar han kunde se sit Snit til det. Hun kunde aldrig komme til at se ham anderledes end med det tilknebne, ensomme Træk omkring hans Mund, saadan som han saa ud, da de sagde Farvel til hinanden — Og nu skulde han gaa og døje med en ordinær og trættende Privatpraksis — og bo alene. — Elisabeth laa med lukkede, taarefyldte Øjne og fulgte med sin Tanke Andreas Jegind ud paa Sygebesøg og tilbage igen Sent om Natten kom Grandt hjem, han var beruset og svor saftige og lange Eder

Grandt holdt ikke mere sit Løfte, han talte om Jegind, stiklede til Elisabeth og sig selv ved enhver Lejlighed — naar han da var hjemme. Det blev efterhaanden ikke ret meget. Han telefonerede hvert Øjeblik, at Elisabeth ikke maatte vente ham til Frokost eller Middag — siden Jegind var gaaet, var der saa meget paa Klinikken. Et Par Gange tog Elisabeth ud paa Klinikken, der laa paa Frederiksberg, for at tale med ham om Ting, der skulde afgøres. Hun traf ham heller ikke der, og den nye Reservekirurg vidste ikke, hvor han var. Elisabeth fik det Indtryk, at Personalet paa Klinikken var instrueret til ikke at sige noget.

Det gjorde ikke Elisabeth nogen særlig Fortrød, da hun et halvt Aarstid efter sit Giftermaal var klar over, at Grandt bedrog hende. Hun var blot moralsk forarget — Andreas Jegind vilde aldrig fornødret sig selv som Ægteskabsbryder. Han kunde være blevet ulykkelig i sit Ægteskab, men han havde aldrig ledt efter Trøst

hos letfærdige Fruentimmer. Havde *han* blot haft det godt, vilde hun resigneret, prøvet at finde sig til Rette. Men han havde det ikke godt — hun kunde føle det paa sig, han savnede og døjede og indrettede sig naturligtvis upraktisk paa alle Maader og lod sig snyde af Gud og Hvermand. Han manglede hende.

Dagene blev hende saa lange som Aar, det var ikke et Liv, hun var egnet til. Her stod hun op ved 10 Tiden efter at have faaet sin The, kom paaklædt ind ved 12 Tiden og Stuerne stod parate, Frokostbordet dækket, og Kokkepigen kom og forespurgte om det vilde passe Fruen at faa Suppe, Fisk og Steg til Middag. Naar hun havde sagt ja, var der kun Dagbladene og Telefonen at ty til. — Hvis Grandt havde afmeldt sig for Dagen, bad hun sin Moder og Nicoline om at komme, ellers tog hun ud til dem. Grandt stod sig ikke godt med Nicoline, han havde en Dag sagt, hun skreg i Hængslerne, naar hun bevægede sig.

Naar Elisabeth gik gennem sine Stuer og standsede i Hjørnestuen, følte hun sig ligesaa meget paa Visit her i sin egen Lejlighed som i alle andres. Hun besaa undrende det røde, tykke Gulvtæppe, Møbler betrukne med rødt, guldindvævet Brokade, afrikanske Bakker paa Tusendbensstativ, i Hjørnet Forhøjning med tre smaa, tæppebelagte Trappetrin, Marmorbord med forgyldt Lampe og smaa spinkle, gyldne Stole. Saa hun til højre, saa hun ind i sin Stue med lyseblaa Silkemøbler og dybere inde Soveværelset med Himmelsenge Side om Side. Saa hun til venstre, saa hun Spisestuen med tungt, mørkt Egetræ og indenfor den Grandts Læderstue. Overalt

tunge Gardiner med Slæb, Portierer i korrekte Læg og Buer over de brede Fløjdøre, dekorative Planter og Bure med skrigende Papegøjer, som Grandt havde givet hende til Legetøj.

Alt var, paa nær Grandts Læderstue fra hans Ungkarletid, bestilt og leveret fra et første Klasses Møbelmagasin. Hver en Stump var sat op, før Elisabeth rykkede ind.

Hun saa paa det som en Fremmed, hvad Glæde havde hun af Stuer, der altid var gjort i Stand. Hun huskede hjemme paa Landet, naar hun var oppe med Fuglene, slog Vinduer op og børstede og sang — og syntes at Møbler og Ting saa veltilmode og taknemlige paa hende, naar de stod rene og pæne og drak Blomsterduft ind fra de aabne Vinduer. De Ting brød sig om hende, og hun brød sig om dem. Den gamle, fede Køter derhjemme, der nu laa begravet i Haven, med Cementsten og Inskription, den havde Manerer som en god Ven, og den havde hun dægget for, de spraglede Skrighalse undte hun Stuepigen.

Hun følte sig uopsuget her — som den Aften paa Karnevalet. Hun var besværet af sin Byrde, uvirksom og i Perioder sanseløs fortvivlet. Men hun var for sund til at holde paa Fortvivlelsen, hun løftede den af sig med det trøsterige: evig kan jeg da ikke blive ved at gaa saadan. — Eller hun slog sin Trang til at tage fat løs, skalte og valte, gaa i Køkkenet og se til Maden, se sine Linnedskabe efter eller rode paa Pulterkammeret. Ved hendes første svage Forsøg saa Pigerne forundrede, straks derefter dybt fornærmede ud — og saa turde hun

ikke. Hun var bange for sine københavnske Porcellæns-piger, saa tog hun hellere hjem til sin Moder.

I den kamelryggede Sofa sad hun og hørte efter Kedlens Snurren i Kakkelovnen. Efteraaret var kommen tidlig med klam Kulde, Dampen fra Kedlen gav den lille gammeldags møblerede Stue en blød Badstue-Lunhed, der dulmede. Saasart Nicoline var færdig i sin Børnehave, satte Moderen Kopper frem, og mens de drak Kaffen, drøftede de alle tre, hvad der skulde til af Børnetøj, og Fru Wolf ledte frem af sin dybe Fuurske Dragkiste Ting, der havde været i Brug, da hendes Døtre havde været spæde — med smalle Kniplinger, der gik mange Præstefamilier tilbage i Tiden, Kammerdugshuer med Broderier saa fine og nøjagtige som Filigran.

»Men det skal du love mig at vadske selv.« Med den moderlige Formaning smuglede Fru Wolf alle Tingene bag Nicolines Ryg over i Elisabeths Arbejdstaske. Nicoline vilde have dem opbevarede til mondæne Udstillinger.

Det var ogsaa ude hos Moderen, at Elisabeth første Gang følte sit Barn røre sig, smaa Dunk og Spark som fra en levende begravet. Fra da af fik hun det bedre. Byrden var ikke mere saa plagsom, hun rettede sig i Skuldrene og ligesom bar sig selv i stærke Seler. Nu skulde hun faa noget at gøre — naar først Barnet var født. Det skulde blive hende selv og ikke hendes Nukke-duk af en Stuepige, der skulde bade og passe Barnet! Blot det blev en Pige. En Dreng vilde mere høre Grandterne til. Men lige meget, et lille Hjerte laa og fuldbragtes i hendes Skød for en Dag, naar hun havde gaaet

sin Tid, at svulme som en rød Blomsterknop og begynde at dicke

Grandt var ikke paa Klinikken den Eftermiddag i November, Elisabeth ringede og bad ham komme hjem. Der blev svaret, at han kom snart, saa skulde han straks blive underrettet. Hun ringede efter sin Moder og stillede sig hen ved Vinduet. Ovre paa Langebro kunde hun se Sporvognene komme skridende gennem Skumringen; ved Kalvebodbrygge gjorde de en korrekt Lyskurve — og atter én, idet de drejede ind i Vestervoldgade og styrede ind i det gaadefulde Bylivets Hjerte, hvor hun ikke kunde komme ind. Hun var ligesom ikke baaret af Byen og kunde aldrig blive andet end et Plejebarn. Hun var optaget i en af dens stærkest levende Kredse og vidste alligevel ikke Spor om de hemmelige Linjer, hvorefter de levede.

Det kunde endelig ogsaa være det samme, nu hun fik sit Barn — hun trykkedes i Knæ af en pludselig Smerte, som om en gul Klo greb hende i Lænden. — Det var straks ovre igen.

Ude over Vandet styrtede Mørket ned, som om et Loft faldt. — Det var en stor Sky, der hurtig spandt hele Himlen ind i Mørke og som en stor kødfuld Haand lukkede sig over Byen. Lysene tændtes. Elisabeth saa dem imod Vandets kulsorte Flade, de saa ud som store gyldne Fandens Mælkebøtter. Der stod Lygter paa den anden Side af Vandet, spejlende sig langt ud — en hel Række flammegule Udraabstegn

Saa, nu kom det igen — blot hendes Mor snart kom.

Fru Wolf kom pustende midt i Regnskylllet — hun

lagde sit Tøj og gik Jordemoren til Haande. Ud paa Natten forlangte Elisabeth i sin vilde Smerte at blive bedøvet; Grandt, der havde lovet at gøre det, var endnu ikke kommen. Fru Wolf kom ind i Spisestuen, hvor Nicoline gik op og ned.

»Tag og ring til Jegind, Nicoline.«

»Jamen Mor«

»Tag og ring.« — Fru Wolf gik igen.

Hen ad Morgen rumsterede Grandt højlydt i Entréen. — Nicoline kom tyssende ud til ham og gav ham den Besked, at han kom lidt sent, Elisabeth havde lige født. Mens han endnu stod og maabede — lidt drukken — kom Jegind ud og tog sit Tøj. Han hilste flygtigt og gik, og Grandt drejede langsomt Hovedet om og blev ved at se paa Døren længe efter, at Jeginds Skridt havde tabt sig nedad Trapperne. Han saa hverken til Elisabeth eller sin nyfødte Søn, men gik ind i sin Stue og lukkede Døren. *Det* blev alligevel Fru Wolf for meget; hun gik efter ham — udenfor hans Dør standsede hun — det lød, som om en Stol i Raseri blev sparket henad Gulvet — og ved Gud om det ikke lød, som om det store Mandfolk græd. Hun rystede paa Hovedet.

»Han har'et vist heller ikk' bedre end til'et!«

Saasnart Elisabeth igen var oppe, fik Huset en anden Skik. Der var slaaet Hul paa hendes tilfrosne Stilling i Huset, hun skiftede Piger og gjorde sig til Husfrue — en Manøvve, hun nøje havde udtænkt i Forvejen, sid-

dende i den gamle Kamelryggede, med Barnet ved Brystet og Moderen og Nicoline paa hver Side. Hun havde mindre at gøre med Drengen, end hun havde haabet, han var et ualmindelig stille Barn. Fru Wolf berømmede ham i høje Toner, det blev de mest energiske Mennesker, der gik stille til'et — naar Foraaret kom, skulde Elisabeth bare se. Da Foraaret saa kom, gik Fru Wolf mærkelig af Vejen for Barnet, hun havde en af sine smertefulde Galdestensperioder og holdt sig i Ro.

Elisabeth saa ikke meget til Grandt — kun naar de var bedt ud sammen eller havde Gæster. Hun gjorde et enkelt Forsøg paa ogsaa at faa ham ind under sin nye Myndighed, men Forsøget mislykkedes totalt. Han svarede hende, saa hun dybt fornærmet gik ud af Stuen. Hendes hele Haab stod til Barnet — aa, naar først han blev saa stor, at han kunde begynde at spørge, saa skulde hver Dag blive dejlig at leve. Hun skulde nok faa en god og retskaffen Grund i sin Dreng — han skulde i Sjæl og Sind blive Andreas op ad Dage.

Eftersom Foraaret gik og det blev Sommer, kom der en gnavende Bekymring over Elisabeth. Hendes Dreng var virkelig saa usædvanlig sen i sin Udvikling. — Han havde lige fra Fødslen gjort Opsigt, fordi han var saa smuk — men han havde ingen Fagter, ingen Ønsker, der viste sig i at han græd eller greb efter noget. Han var billedskøn, men saa ubevægelig ens, han kendte ingen, end ikke sin Moder, og hun havde endnu ikke set ham smile. Hans blaa Øjne med de smaa gyldne Pletter saa ud som Tøjfarve, ødelagt af Metalgnister.

I Timer laa hun paa Knæ foran Barnesengen og spej-

dede ind i de udtryksløse Øjne, saa og saa. Der gik dybe Gys igennem hende, Bølger af Graad, som hun ikke vilde slippe løs, for det *var* jo forhaabentlig blot saadan, at Barnet var sent af sig.

Hun betroede endelig en Dag sin Frygt til Grandt; Drengen var da næsten et Aar.

Grandt lo op med en tør, haard Latter.

»Det skulde sku slet ikke undre mig.«

Han fulgte hende med det samme ind i Barnekammeret og stod og saa ned paa Barnet. Saa tog han sit Nøglenippe op og raslede med det foran den Lilles Ansigt. Det rørte den ikke, den smilte ikke, tog ikke efter det — en Smule fjern, usikker Nød sporedes i de stumme Øjne, det var det hele.

Grandt puttede Nøglerne til sig, og trak Skuldre og Bryn op.

»Der er ingen Tvivl om det, den er Idiot!«

Elisabeth lagde sig hulkende ned foran den lille Barne-seng, al den Graad, hun havde behersket saa længe der endnu var Haab, kom over hende som Krampe. Grandt blev staaende og saa interesseret ned. — Før havde han undgaaet Barnet, siden den Dag søgte han det. Det hændte flere Gange siden, at hun greb ham i Barnekammeret, siddende i sin Yndlingsstilling, med skrævende Ben og venstre Haand hvilende imod Hoften. I den Stilling sad han foran den lille Seng og underholdt Barnet. Det rørte hende. Han maatte altsaa aligevel have holdt af sin Dreng og sørgede over Ulykken. Elisabeth forsøgte varsomt at nærme sig ham, maa-ske deres Samliv kunde blive bedre herefter. — Hun

haabede ikke mere, efter at hun en Dag fra Soveværelset hørte hans drukne Passiar med den Lille.

Han sad og fortalte den slibrige Historier.

»Ja saadan gaar det til, min Dreng! — Du skal sku ikke være ked af, at du ikke kan komme med, for det er no'ed Svineri altsammen. Man drikker sig fuld og forraader sin Ven — og Resten er en Skarnbøtte. Verden er saadan, du kan rolig tro mig — udvendig er den saa nydelig og tror paa Budene, indvendig holder den ikke ét. Og det skal man. Det skal man, Dreng, det staar man sig ved. Man skal ikke begære sin Vens Gods, Penge, Hustru eller noget andet Asen — begærer man sin Næstes Kone, kan det ende med, man faar hende, Vorherrebevares«

Grandt gjorde sig ogsaa selv den Fornøjelse at meddele sin Svigermoder sin Opdagelse; hun gav ham ikke noget efter, men svarede rapt:

»Ja, det har jeg vidst længe!«

Fru Wolf havde ikke Ro paa sig, før hun kom ud og saa til Barnet, da det først var en Kendsgerning indenfor Familien, hvordan det stod til. Hun klappede Drengen lidt, som om han var en Hundehvalp. Hendes Kærtegn var isprængt en lille Smule Væmmelse — saa sagde hun bestemt til Elisabeth:

»La' du den komme paa en Anstalt jo før jo heller', og faa dig en anden!«

Elisabeth følte sig saa saaret. — Da hendes Moder var gaaet, trak hun Barnesengen hen til Vinduet i sin blaa Stue, laasede Dørene og tog Drengen op i sit Skød. Hun forsøgte at faa ham til at staa op paa sit Knæ, men der var ingen Stivelse i hans smaa Ben, ingen Vilje, der prøvede sig frem. Der var kun sket den Forandring, at Øjnene var bleven mere bedrøvede. — Elisabeth følte sine Taarer salte i Mundvigen, mens hun sad og saa paa ham. Uvilkaarlig hviskede hun ind mod Barnets smukke, slappe Ansigt: »Jeg har været hos Sindssygelæger med dig, og de har givet mig haabløse Svar. Jeg har bedt til Gud, og han gav mig slet ingen Svar. — Jeg har i Hemmelighed søgt den kloge Kone i Lund. — Jeg har husket et gammelt Raad, jeg hørte paa Fuur. — Saa væmmeligt det var, jeg gjorde det alligevel. — Og saa vil de have dig ind paa en Anstalt. Kan de da ikke forstaa, at du er klog nok, dit stakkels lille Skind, du kan bare ikke sige det — og heller ikke vise det. Og saa tror de kloge Mennesker — fordi de ikke kan se noget — at saa er der heller slet ikke noget. Men jeg kan føle, du er derinde, jeg kan blot ikke komme ind til dig. — Og du kan ikke komme ud til mig. Men er det *din* Skyld« — Elisabeth tog grædende efter Vejret — »nej, det er vor Skyld, vi skulde snarere ind paa en Anstalt og lære at bære os ordentligt ad, saa vi ikke lukker sagesløse Mennesker inde . . .«

En Maage kom flaksende ude fra Vandet og satte sig paa Karmen — den fløj straks, da den saa ind. Elisabeth holdt Barnet hen til Vinduet: »Kan du se de store hvide, fine Fugle, der kommer ude fra den store Ver-

den. Du skal faa hele den store, vide Verden at se, hvis du blot vil komme ud. —

Gør det!»

Hun rystede Drengen i sine kraftige Arme og lo til ham:

»Du skal faa alt, hvad du vil ha'! Alt!«

Den stærke Rystning fik Barnets smaa Bryn til at trække sig sammen. Den underlige, kvalfulde Nød i Øjnene udløste sig i enkelte store, ensomme Taarer, der sparsomt brød frem, som fra et underjordisk Væld.

Elisabeth blev siddende længe og saa stille paa Øjnene. Hun tænkte paa »Dyndkongens Datter« — og langsomt grundende rystede hun paa Hovedet.

»Gud ved, hvad der ligger skjult i dig.«

Hun lagde igen Drengen ned, dækkede ham til og sang ham i Søvn. Endnu blev hun ved at smaarulle med Sengen og synge Refrænet dæmpet:

Ja, silkesyede Strømper, baldyrede Sko
det fik hun, Skønjomfru, for Ære og Tro . . .

Ude hørte hun et Automobil komme kørende og holde. Et Øjeblik efter støjede Grandt paa Trappen — det var mærkeligt — midt i hans Konsultationstid paa Klinikken! Hun rullede Barnet ind i Barnekammeret og gik ham i Møde. Inde fra Hjørnestuen saa hun ham rave ind til sig selv og lukke. Hun blev forskrækket staaende. Det var ikke noget nyt at se ham beruset — men saadan — døddrukken — det havde han ikke været før. Men hvem i Alverden kunde være derinde, han talte højt og nogen svarede.

Hun løftede Hovedet — vejrede — der var ingen Tvivl, det var Grandts Stemme hele Tiden, han talte højt med sig selv. Hun sneg sig ind i Spisestuen og kiggede mellem Dørene, der sluttede daarligt.

Ja, vist var han alene.

En Flaske Whisky stod paa det skinnende blanke Mahognybord, et Glas stod fyldt, Grandt holdt om et andet, der ogsaa var fyldt. Med den anden Haand holdt han sig fast ved Bordet, men sejlede alligevel, idet han bøjede sig frem og klinkede med det andet fyldte Glas. Han mimrede, han spildte Slanter paa Bordet, hans Mannerer var som en Sjovers paa en Knejspe, han maatte have drukket ganske forfærdeligt.

»Skaal, du, Andrés — ja Sateme, en allemægtige Brøler! Men jeg giver det Fanden, hører du, jeg gør — jeg giver det Fanden! — Skaal, din Bede! — Sig noget, Pjerrot — naa — kan du snart sige noget. — Jeg kan ikke med det — Sur-mu-le-ri — sig noget. — Det forbandede Ben sad saa trekantet — vist skulde jeg ha' halet det op, men jeg *vilde* nu ha' det ned! — Og saa revnede Spiserøret — eneste Datter, jo den kender vi — nu skal der vel gøres et Nummer ud af det — Skidt, der er Mennesker nok! — — —

Skaal din Apostel, sid ikke der og glo, sig noget — vil du ha' Penge, saa værsgod — vil du ha' min Kone, saa værsgod — men sid ikke der og glo, som om du var stum og havde bare ét Øje — Skaal!«

Han tog det andet Glas, der stod fyldt, klinkede med det tomme og drak.

Grandt stod lige for Vinduet, Elisabeth saa hans Øjne

sprængefærdige som skulde Laagene revne i Hjørnerne, blinde og stirrende, som saa han ind i en hel anden Verden. Hele hans Krop gik, som om han svømmede. Der stod en Kogen ud fra hele hans oprørte Væsen, et Bikubesur af Uro og Raseri; de store, tunge Læderstole havde han hugget voldelig til, de stod og saa saa fornærmede ud med Ryggene imod ham.

Med rystende Hænder skænkede Grandt igen begge Glas fulde. Han mimrede uafladelig. — Hans Uro fik ham til at se sig om, og han fik Øje paa Kakkelovnen.

Han stod stille lidt og maalte den haanlig fra øverst til nederst — han saa ud som om han hørte efter. Saa bukkede han, slog ud med den flade Haand: »Ja vær-saaartig, skriv De bare — alt, hvad De vil. Men tro endelig ikke, De faar noget ud af det. — Det — det — gaar nok ikke saadan til — Læger forstaar De — det *kan* man ikke!«

Han tog efter Glasset — Elisabeth var kommen til at røre ved Døren, den gled knirkende en Tomme, hun skyndte sig hen til Papegøjeburet og lod, som hun fodrede Papegøjen. Grandt stod allerede i Døren, hans bredskuldrede Krop voksede som fyldte han sig i lange Drag med det Raseri, han havde afsondret.

»Naa, saa du lurer . . . !«

Elisabeth havde ikke ventet, han vilde slaa — derfor ramte hans flade Haand hende med fuld Kraft i Nakken, saa hendes Pande tørnede imod Buret. Papegøjen skreg, og Elisabeth skreg. Hun vendte sig om og stødte fra sig, han faldt over mod Dækketøjskabet og greb i det, saa hele Skabet vaklede. Elisabeth tog Øje-

blikket i Agt og flygtede ud i Entreen, tog i Farten sit Tøj og løb ud.

Hun var en Tid fuldstændig sanseløs. Hun syntes, det hele var styrtet ned over hende, og hun kunde ikke se ud gennem Ruinerne. Hvad skulde hun gøre af sig selv? Hun vilde ikke gaa hjem til sin Moder, og Grandt taalte hun ikke at se. Havde hun endda faaet Tid at tage Barnet med sig. Hun gik over Broen og drejede ind i Vestervoldgade. — Nicoline havde fortalt hende, at hun ofte mødte Jegind i Kongens Have, naar han gik fra Frokost. — Elisabeth saa op og ventede, til hun kunde se, hvad Klokken var paa Raadhusuhret. Alene det, at hun tænkte paa og besluttede at møde ham, fik Taarerne frem i hendes Øjne. Hun gik hurtigere — der laa ligesom Trøst forude, den eneste Hjælp, der i hele Verden var at finde.

Hun havde fulgt Asfaltpromenaden flere Gange frem og tilbage, inden hun saa ham komme — tynd og lang i sit graa Tøj og uden Overfrakke. Han saa hende paa Afstand og gik langsommere, som om han vilde give hende Tid til at undgaa ham. Saa maatte han have opdaget hendes Blik og forstaaet, at hun netop ikke vilde undgaa ham — og et Øjeblik efter standsede han foran hende og gav hende Haanden. Hun tog den — de stod stille lidt og saa paa hinanden; Elisabeth saa, hvor han saa mager og ensom ud, saa tynd indenfor sin tætknappede Jakke. — De visne, skraslende Blade kom svirrende ned over hans Skulder, der var noget saa forladt og trist i hele hans Fremtoning.

»De har det ikke godt Elisabeth!« sagde han saa.

»Hvoraf ved — du — det?« Det var hende umuligt at sige De til ham, hun forberedte sig paa det, men opgav det, inden hun kom saa vidt.

»Aae — man hører jo!«

De fulgtes ad. — Han vidste nok ogsaa, at hendes Barn var aandssløvt saa. Uvilkaarlig sukkede hun.

»Hvor længe kan De holde det Liv ud, Elisabeth?«

»Hvor længe kan et Menneske leve?« Det kom mere graadkvalt, end hun selv vidste, hun holdt Lommetørklædet for Læberne, som om hun havde Munden fuld af Blod.

»Jamen« — hun saa Jeginds Bryst løfte sig — »jeg forstaar ikke, Vilhelm var jo aldrig ond.«

»Han hader mig!« Hun gispede ud og tog sig sammen for at skjule for de Forbipasserende, at hun græd.

»Hader han dig?«

»Ja. Og jeg tror, han har hadet mig altid — selv om det først er slaaet igennem nu — ligefra den Morgen efter Karnevalet. Jeg saa det, allerede før vi blev gift, i et eneste Smil.«

»Det er da meningsløst at hade *dig* for den Synd, han selv begik!«

»Jeg begik den jo ogsaa, Andreas.«

Hun sagde det blødt og forsagt, og de gik en Tid stille. Saa sagde Jegind med sin lave, reserverede Stemme:

»Elisabeth, hvorfor vilde du ikke den Gang gifte dig med mig — som jeg bad dig om. Jeg havde en Anelse om, at det aldrig vilde gaa godt?«

Hun bed dybt ind i Lommetørklædet for at faa Magt over sin Graad.

»Fordi jeg havde — ja det lyder maaske underligt — jeg havde lidt Æresfølelse tilbage endnu. Jeg kunde ikke taale et helt Liv at blive set ned paa.«

»Jamen Elisabeth, hvad er det for noget Snak!«

»Det er ikke noget Snak, Andreas. Du tilbød saa højomdigt at glemme — men jeg vidste, du kunde ikke glemme, selv om du gerne vilde. Jeg vilde altid være ufri, og du ogsaa, nej, det kunde ikke gaa. Jeg syntes der var mere Mening i, at *mit* Liv fik blive som det kunde, Grandt var ligesaa skyldig som jeg, vi havde ikke noget at lade hinanden høre. Og saa kunde du« — Graaden kom kvælende over hende igen, hun maatte synke og svælge, før hun kunde tale ud — »du kunde nok finde en anden og blive helt lykkelig med.« Hendes Ansigt vred sig i Anstrengelsen for at beherske sig, hun saa sig hurtigt om — da der ikke i Øjeblikket var nogen i Nærheden, gav hun efter og hulkede højt ud.

»En anden,« sagde Jegind stille, med Blikket nede i Asfalten. »Kendte du mig ikke bedre.«

Elisabeth gispede ud — en Slagter i sit hvide Tøj kom gaaende fra den ene Side, en Dame med en Buket fra den anden. Elisabeth gik fra Asfaltpromenaden ind mellem Træerne, Jegind fulgte efter, alle de visne Blade skreg og krummede sig under deres Fødder.

»Aa, Andreas, hvis du havde skændt paa mig, havde kaldt mig det værste du vidste, jeg tror jeg havde knælet for dig og bedt om Naade. Om du havde slaet mig!«

Jegind gik uden at sige noget, han slog i Bunden med Spidsen af sin Stok, saa Bladene fæg op.

»Slaa dig, Elisabeth. Det tror jeg ikke, du kunde faa mig til, hvad du saa end gjorde!«

»Han er ikke saa bange for det!« græd hun ud i Trods.

Jegind blev mere og mere stille og tog for hver Gang dybere efter Vejret.

»Det troede jeg, han holdt sig for »dannet« til, om ikke andet.«

»Aa, han er ulykkelig som jeg.« Hun havde overvundet Graaden og skubbede forsigtig Sløret op for at tørre sit Ansigt. Det var alligevel saa trøstende at gaa her og tale med Andreas som hendes rigtige Mand — den anden var ligesom en Trediemand, hvis Forhold de sammen drøftede. Mens de drev om, hvor Haven var mest ubefærdet, talte hun igen.

»Grandt kommer aldrig til at se andet i mig end den foragtelige Person, der bedrog hans Ven!«

De var kommen bag om Dronning-Statuen og fulgte den lille Bro ud til Voldgraven med den lukkede Laage. Der blev de staaende med Verden bag ved og Slottets stumme Vinduer som kolde Gudeøjne ned paa dem.

»Elisabeth.« — Jegind stod og saa dybt ned i Vandet. »Her kan jo ikke være Tale om noget Bedrag imod Vilhelm. Maa jeg ikke hjælpe dig?«

»Jeg kan ikke hjælpes.« Hun begyndte igen at græde.

»Jo, du kan. En øjeblikkelig Skilsmisse er ikke saa vanskelig at faa i Stand, navnlig ikke for Vilhelm, der har Forbindelser paa hver Finger.«

Hun rystede paa Hovedet, grædende.

»Jeg kan ikke, Andreas. — Aa, jeg er kommen til at tænke saa meget — og jeg har savnet dig, jeg har jo

slet ingen at tale med. Nicoline taler altid om Straf og Mor om, at jeg skal sende mit Barn paa en Anstalt. — Ja, du ved vel sagtens godt, at den er aandssløv?»

Jegind nikkede, han tog om hendes Arm, men slap igen.

»Det, der er revet ned i Pjank« — hun nikkede til Ordene og saa ned — »Det skal langsomt arbejdes op i Alvor, det har jeg forstaaet. Ingen slipper uden om sin Bod.«

»Har nogen bødet, maa det da være dig, Elisabeth.«

»Nej!«

»Nej?«

»Min Synd ser jo paa mig med døde Øjne, Dag ud og Dag ind. Før de Øjne faar Liv, er min Synd ikke sonet. — Jeg ved godt, det ser hysterisk ud, at jeg med Billedbøger, Musik og Legetøj kæmper for at faa min Dreng til at se med en blot lille Smule Forstand. Men det *er* ikke af Hysteri — det tror jeg slet ikke ligger for mig. — Det er fordi, *han* er den Synd, jeg ikke har sonet — og det *maa* jeg have gjort, før faar jeg ikke Ro. Jeg maa se ham oprejst, frejdig, fri og klog, jeg maa se ham forstandig. Før tør jeg aldrig dø.

For jeg ved jo ikke, hvad der venter den, der satte en Menneskesjæl ind i Verden som en Fange i et Bur.«

»En Fange — hvad mener du med det?« Jegind saa skarpt paa hende — fra Siden.

»Jeg mener — ja, det er kun dig, jeg vil sige det, for du kan forstaa det, der er ingen andre, jeg tør sige noget om det. Jeg synes, der sidder et Menneske fangen inde i den Hjerne, der er som et Hus uden Døre. Og Vin-

duerne, hans Øjne, er blændede. Det kan ikke engang se ud. Men jeg kan mærke i mig selv, at der *er* et Menneske, og det raaber ud til mig: Giv mig fri! hjælp mig ud, lad mig komme til at røre mig og leve.

Og jeg *maa* hjælpe den — for det er mig, der har baaret og født den, mig, der er Skyld i, at den er blevet til. Og jeg vil ogsaa taalmodig blive ved — og naar jeg en Dag har sonet nok« — Hun talte afbrudt af smaa, stødvise Hulk, der sitrede igennem hende — »Aa, jeg føler det, en Dag i min højeste Nød, naar min Elendighed er naaet til det yderste, saa vil det Væsen — jeg ser det ikke engang som mit Barn, men et Væsen jeg har lænket — da vil han faa fuld og klar Forstand og alle menneskelige Evner!«

»Jamen det vilde jo være et Mirakel.«

»Jeg tror paa Miraklet!« græd hun højt ud, og Jeg-ind nikkede kun.

»Ja ja, jeg vil ikke tage din Tro fra dig.«

De stod begge to stille og lod som de saa paa Spurve, der badede sig og spjattede frydefuldt med Vingerne i Voldgravens Yderkant under Hyldens Grene. En Svane strøg Vandet og besaa dem impertinent — den gled ind under Broen, mens Bølgeslaget efter den i mange smaa Buer løb ind mod Bredden. Enkelte Stormsus kom som store Hænder og tog Trækronerne i Haaret, ruskede dem, saa de skjalv helt ned gennem Stammerne og tabte Løv i Mængde af Forskrækkelse. De haarde Slotsøjne ovenover al Forgængeligheden saa ud, som om de rugede troldklogt over Svar, som Menneskene underneden dem endnu forgæves støvede rundt for at finde. — Eli-

sabeth fik igen grædt ud og trak Vejret i et langt Suk, og Jegind spurgte:

»Jamen hvorfor kan du da ikke leve for dit Haab — borte fra ham, der mishandler dig?«

»Han vil ikke.« Hun holdt Haanden med Lommetørklædet for Øjnene, skiftevis, for ikke igen at tage Sløret op. »Jeg har foreslaaet ham det, men han sagde blot: Ryg og rejs ad Helvede til, jo før jo hellere, men Idioten beholder jeg.«

»Jamen du gode Gud, hvad Glæde kan han have af den?«

Elisabeth nølede lidt.

»Jeg tror ligefrem, han tager den for dig.« — De smilte uvilkaarlig forstaaende til hinanden. — »Naar han er fuld, sidder han og snakker med den, som om den var en voksen Mand, og siger sommetider Andrés til den. Forresten tror jeg, han vil obducere den, hvis den dør, det er vist hans Plan, naar han er ædru.«

Hun holdt Haandfladerne mod sine Kinder, der var ophovnet røde efter Graaden. Og smilende saa hun op til ham, med sin gamle, glade Barnlighed.

»Man bliver saa grim af at græde.« —

Og rask skubbede hun sig sammen som en Harmonika, saa hun kunde naa at skylle sit vaade Lommetørklæde i Voldgraven. Hun vred det og vadskede sig i Ansigtet. Saa trak hun igen Sløret ned og vendte sit Ansigt aabent op imod ham.

»Ser jeg nu værre forbrølet ud, end at jeg kan gaa hjem?«

Han saa smilende paa hendes smukke, friske, blod-

røde Ansigt — og pludselig huskede hun, hvor hun sidst havde set hans Blik saa ømt og kærtegnende glide hen over hendes Ansigt — paa det ulykkelige Karneval kort før han gik.

Hun rakte ham sin Haand til Farvel. »Jeg er saa glad, jeg kom til at tale med dig, Andreas — og jeg har jo helt glemt at spørge om, hvordan du har det .Og hvordan gaar din Praksis?«

»Saa nogenlunde!« Han beholdt hendes Haand i sin. »Og Elisabeth, ring til mig, hvis der skulde være noget — og saa ved du, at du kan altid komme tilbage til mig, naar du synes.«

De blev staaende et Øjeblik endnu og saa paa hinanden —. Solen lyste stærkt mellem Skyerne, paa Jernlaagens Karm løb Reflekset af Vandets solbelyste Flimmer, i idelig Vekslen som om Solstraaler vævedes ind i hinanden.

Jegind fulgte Elisabeth tilbage til Asfaltpromenaden; der skiltes deres Vej. Han blev staaende og saa efter hende. Hun havde ikke forandret sig, hendes Bevægelser var de samme som den Gang, han var forlovet med hende, saa hurtige, runde og bløde. Og som den Gang vendte Folk sig overalt, hvor hun gik frem, og saa efter hendes klare Hudfarve, hendes velskabte Figur i den stramme blaa Spadseredragt, hendes store lyse Haar under den bredskyggede, sorte Fløjelshat.

Saadan som nu havde Elisabeth og han for to Aar siden gaaet og talt i lange Tider sammen, naar han ikke var optaget. Og han havde vendt sig om og set efter hende, naar de skiltes, og glædet sig til de Tider, hvor

hun skulde rumstere i hans Hus, som han havde set hende i hendes Hjem. Det var derved, han var bleven saa — ja, hvad var det egentlig for en Følelse? — Elisabeth var ude af Syne, Jegind begyndte at gaa hjemad til sin Lejlighed i Kronprinsessegade. — Det var maa-ske fordi hun aabenbarede Begrebet Hjem for ham. Han havde bare været en Lysttur paa Fuur og besøgt sin Kollega, Lægen — og Elisabeth var Husets Datter. Han havde altid ved Huslighed forstaaet Slæb og Trældom og tyndslidte, sukkende Mødre, der enten beklagede sig eller sang Salmer. Saadan havde hans Moder været, og saadan havde han tænkt sig alle, der havde med Husvæsen at gøre. De unge Kvinder, han lærte at kende gennem Grandt, forekom ham lige meningsløse alle til Hobe. De havde hverken en Kvindes eller en Mands Gerning, de var ikke Fugl og ikke Fisk. — Elisabeth havde han først set en Morgen, med blaat Husholdningsforklæde, der stod som en klar Himmel til hendes sollyse Hoved. Siden saa han hende til alle Dagens forskellige Tider, altid glad, altid beredvillig. — Han kunde endnu høre Nøglernes Klirren, naar hun aabnede Buf-feten for at tage Ting frem til Kaffebordet, han kunde se hendes bøjede Stilling, idet hun greb ind, den hvide, buede Arm, hun støttede mod Buffetpladen — det velopdraget lydløse i hendes hurtige Skiften Kopper, naar Faderen talte med sin Gæst. Hun havde kørt ud og læst meget for sin sygelige Fader, det gjorde, at hun kunde tale helt kollegialt med ham. Til andre Tider hjalp han Faderen at drille hende. — Den gamle Læge havde mindst et halvt hundrede Kælenavne til hver af sine

Børn, i Reglen hed Elisabeth »Kip« til Minde om hendes Barndom, hvor hun rendte som en Kalv. Han saa »Kip« i alle hendes daglige Sysler, lige fra at pynte Blondekappe til Moderen, til hun om Aftenen, hjulpet af ham, gyngede saa højt, at Benene indfiltredes i Træernes Kroner. Eller hun vadede i Engen, i Maaneskin, med højt løftet Kjole, krøb som en Edderkop op af »Knudens« vældige Lyngskrænter for at vise ham »Knuds hoved« ved Nat og rigtig lade ham føle »Knudens« stor-slaaede, tyste Ørkenøde.

Jegind smilte i sit Indre.

Deroppe var hun saa selv blevet saa bange, den store Pige.

Idet han vilde gaa ud af Haven, hørte han bag sig: »God Dag, Jegind.«

Det var Nicoline Wolf med sin Børnehave. Hun gik altid Tur her.

Jegind hilste venligt, han havde altid været gode Venner med Elisabeths Moder og Søster. Han oversaa godmodig det dybe og smertelig medlidende, Nicoline altid lagde i sine Øjne, naar de mødtes. Hun var paa sin Vis en meget flink Pige ellers og mente det jo godt. Hver Gang, han havde truffet hende, havde de talt om Elisabeth. — Hvor heldigt Elisabeth skiltes fra ham i rette Tid, hun vilde ikke have sat Pris paa at blive overrasket midt i sin Graad.

Jegind saa paa Børnene, men de var saa smaa, de forstod ingenting. Saa fortalte han dæmpet Nicoline, at han havde hørt, Vilhelm Grandt drak værre og værre. Vilde hun ikke herefter sørge for, at enten hun eller

Fru Wolf var om Elisabeth saa meget som mulig for at passe, at hun i hvert Fald ikke blev mishandlet.

»Jeg *kan* da ikke tro, han mishandler hende!« Nicoline lagde Hovedet paa Siden og lignede en Høne med alle de Smaa omkring sig. »Men vær sikker paa, Jegind, *det* skal han ikke faa Lov til. Det er ellers ikke for min egen Skyld, jeg sætter mine Ben der, for Doktor Grandt og jeg, vi har aldrig kunnet sammen . . . !«

Jegind tog til Hatten. Han bad Nicoline hilse Fru Wolf — og Nicoline raabte efter ham, om han ikke saa ud til dem en Dag. Han nikkede tilbage og drejede ind i Kronprinsessegade.

Hele Eftermiddagen var han ude i Praksis. Ud paa Aftenen var han endelig færdig med Journal og Præparater og satte sig til at skrive paa sin Disputats. — Ind i det strengt medicinske Arbejde stjal sig idelig Sætninger, som Elisabeth havde sagt. — Der kom lange Perioder, hvor han lagde Penneskafte og bare sad stirrende paa det hvide Blækhus, mens Lyset faldt ned paa hans Hænder, han havde lagt over hinanden paa Papiret.

Saa skrev han en Tid igen — standsede saa overfor Steder, hvor han ikke var helt sikker, han manglede endnu nogle Forsøg. — Og hvordan faa Lejlighed til at gøre dem, han havde jo ingen Operationer mere. Han havde ikke *kunnet* arbejde sammen med Vilhelm. Alene at vide ham i samme Stue havde virket deprimerende paa ham. Det var ham umuligt at foretage en Operation sammen med ham, for hans halve Opmærksomhed gik med til at beherske den rent legemlige Aversion, som pinte ham — pinte ham, saa han syntes at føle sin Hud

rejse Børster, naar blot en Flig af Vilhelms Kittel rørte hans.

Jegind tog igen Penneskafte. Men han skrev ikke, han saa tankefuld paa sin venstre Haand, der laa paa Bordet foran ham, med udspilede Fingre. Jegind prikkede paa Lillefingrens Negl — Øjne, Næse og Mund — han saa, uden at opfatte det, de mest elementære Træk af et Ansigt, og prikkede paa den næste Negl. Stormens Fraaden i Kronerne derude løftede sig, eftersom alle andre Lyde døde hen.

Med et langt Suk slap han sin Prikken og strakte Haanden med Penneskafte frem for at skrive. Men han skrev ikke. Pennen blev staaende en Linje over Papiret, Jegind sad med løftet Hoved og saa paa Glanslyset paa Lampens blanke Fod, den lille grønne Skærm lukkede som en Haand om Flammen, hans Øjne ikke kunde taale. Den venstre Haand spændte som en smalfingret Klo, med fem Ansigter paa Neglene, ind om hans lukkede Mund. Det trak paa hans Ryg bagfra, og Lufttrækket puslede ham som en Fjervinge bag Øret. Et Gardin bag ham skød sig ud i Stuen, en Hasp klappede.

Hvorfor — hvad mente hun? *Kunde* han ikke glemme, selv om han gerne vilde? Kunde hans Fornuft ikke nok have ræsonneret sig til, at hun kunde blive en god Hustru og en tro Kammerat, fordi hun havde begaaet en enkelt korporlig Synd — i Rus. Var han ikke intelligent nok til at forstaa, at hun ikke var troløs af Natur, det hun gjorde den Nat var Byens, et nyt Livs Voldtægt og ikke Troskabsbrud. Hele Ulykken havde været,

at hun var for uskyldig, hun anede intet om den Blodets Slangedans, hun var tryllet ind i.

Hun kunde ikke taale at ses ned paa et helt Liv! Stakkels lille Elisabeth! Vilde *han* se ned — paa hende? Nej. — Jeginds Blik paa Glanslyset blev stivere, Brynene trak sig frem, han følte Glanslysets Ubehag uden at sanse, hvor Ubehaget kom fra. — Maaske var Elisabeths Instinkt alligevel paa det rigtige Spor, han var ikke for intet fra et ortodokst Hjem, saadan som en lille jydsk Malermester kunde være ortodoks, med Alkets Ophav af Størrelse som en jævn Gardist og Ringmur omkring Himmeriges Rige. Alle de smaa fromme, topmavede Malerkoner og strenge Lavsmænd, de havde afsat hver sin lille Mening, som han i Form af Hjernevindinger slæbte om med. Derindefra vilde den kunne komme, Ringeagten for den Quinde, der forglemte Ære og Dyd! — Stakkels lille Kip, fordi hun slæbte om med den samme Arv, forstod hun, frygtede for, at han kunde ræsonnere saa forstandigt, han vilde, indenfor hans Forstand laa alligevel en ham selv fremmed Ringeagt, der vilde undergrave deres Samliv.

Var han ikke irreligiøs af Overbevisning, Atheist i Følge logisk Tænken? Men havde han nogensinde spottet selv de forrykteste Dogmer? Og var der ikke gaaet Haarrejsningsgys igennem ham, naar Vilhelm sorgløst øste Blasfemier ud af sin glade Hals? Havde han ikke, selv om det kun var et Nu, følt uvilkaarlig Skræk for Gudens Hævn over den syndige Spotters Hoved.

Gik ikke alle Mennesker omkring og talte alvidende om Arv og saa ikke Skoven for bare Trær — saa ikke,

den forraadte sig i Overtro og Domme, i Anskuelser, de stolte kaldte selvstændige og ikke et Øjeblik faldt paa at søge Roden til i deres egne Hjernevindinger. De Dødes Mening tog sin Skat af enhver Beslutning, hemmede efter ærlig Evne hvert Menneske og derigennem selve Helheden. Derfor var den aandelige Udvikling sakket saa langt agterud for Teknikken — saa langt, at den stadig holdt sig paa Ringmure, og en himmelsk Konge, der i den første Morgenrøde indførte i en stor Bog, hvem af den evige Fremtids Børn, der skulde pines evindeligt, uanset hvordan de bar sig ad.

Nu troede han selv, at han havde tænkt sig Arven kvit — men hvorfor havde han ikke grebet de Hjælpe-midler, der stod til ham og hans Tids Raadighed, havde praktisk og simpelt forhindret, at den Karnevalsnat fik Lov at sætte et eneste Spor? — Havde han gjort det straks, vilde ingen i Verden kunne afgøre, om der overhovedet nogensinde vilde være indtraadt Graviditet. Hvis han endda kunde undskyldte sig med, at han, i Øjeblikkets bedøvende Sorg, havde glemt den Udvej; men det havde han ikke, noget i ham havde sat sig op imod det — og først nu gik det egentlig op for ham, at det var en Hjernevinding, der havde listet igennem, at Gardistens Vilje skulde ske.

Saa længe de Levende ikke gad tænke, blev de Døde siddende som Snyltere paa Hjernevæksten, Generation efter Generation. Man kunde være saa retsindig, man vilde, man øvede svundne Tidens Retsind og kom uhjælpelig i Konflikt med sin egen Tids Liv. Dogmer stod ikke i Bøger alene, stod de kun der, var deres Tid snart

omme, de stod skrevne i Hjernevindinger i de fleste Mennesker og maatte uendelig langsomt aftænkes, før de slettedes af Bøgerne.

Der var han med Religion igen! Hver femte Tanke i ham var Religion — skøndt han kaldte sig Atheist . . .

Et Automobils Tuden lød som en Sirene gennem Kronernes Havkog. Jegind rørte sig, han saa Ansigterne paa sine Negle, vædede dem og gned det af. Han hørte Haspen, der længe havde generet ham, og følte den kolde Træk ved sit Øre. Endnu brændte det gule Glanslys for hans Øjne, mens han gik hen og lukkede Vinduet ordentligt til. Kongens Have laa sort, en kompakt, uregelmæssig Masse, der duvede under Nattens Sejl. Derude havde han Elisabeth — der vist alligevel havde undervurderet ham. Havde han ikke nogenlunde glattet i hvert Fald sit bevidste Livs Arvepart, han vilde ogsaa have kunnet se med egne Øjne og tænke med egne Tanker paa Elisabeth.

Jegind gik tilbage, satte sig igen ved Bordet og saa stift paa det gule Glanslys.

Hvis Elisabeth nu blev skilt fra Vilhelm og blev *hans* Kone — Jegind lagde Penneskafte helt hen paa Blækkhuset og strøg henover sine af Glanslyset ætsede Øjne — blev hans Kone, og de rejste fra Byen — han vidste, at der ikke vilde være en eneste Tanke, som ikke vilde være glad for hende og glad for, at hun fik det godt.

Men Barnet?

Kunde han taale at have det Barn i sit Hjem?

Ikke fordi det var Idiot.

Men *det* Barn?

Han kunde naturligvis for Elisabeths Skyld — fordi det vilde være det rigtigste imod hende.

Og med det samme følte han den Kryben i Skuldrene, som kom over ham i den senere Tid, han var sammen med Grandt — som om hans Hud rejste Børster. Maaske vilde det gaa som med Vilhelm, han ogsaa troede, han kunde taale, fordi han *vilde* taale ham — og alligevel ikke, om det skulde gælde hans Liv, kunde udholde op ad sig, da det kom til Stykket.

Men Elisabeth slap maaske aldrig fri. Vilhelm var stædig, naar han først var i det Hjørne. — Det eneste, som skulde kunne faa ham til at give efter, var, hvis han selv gik op og talte med ham.

Jegind forsøgte at tænke sig gaa ind i Vilhelms Værelse paa Klinikken —

Længere kunde han ikke faa sin Tanke.

Uhret inde i Konsultationsstuen slog to.

Han satte sig igen til at skrive — men han var træt, uklar. Det var ham en Plage at være saa meget i fri Luft, det trættede ham, han følte sig degraderet til Dag-lejer. Hvornaar fik han ordentlig, samlet Tid til at skrive Disputats, naar han skulde skabe sig en Praksis, han kunde leve af.

Og ikke en eneste Operation!

Han vilde alligevel søge et Sygehus, saasart der blev et opslaaet vakant. Skulde han gennem sin Praksis tjene Penge sammen til en Klinik, blev han en gammel Mand, før han fik nogen — og saa var han ude af Øvelse.

Da han et Par Dage efter kom hjem lidt før sin Konsultationstid, fik han at vide, at en Fru Grandt havde ringet og bedt Doktoren telefonere straks, han kom hjem.

Elisabeth kom selv til Telefonen, han kunde høre en egen Forlegenhed i Tonen, Barnet var vist sygt, havde Feber og laa med lukkede Øjne og pustede; kunde han ikke komme straks.

Der var ingen i Venteværelset, Jegind saa paa sit Uhr — paa Cycle kunde det nok naaes.

»Men Deres Mand, Fru Grandt?«

»Jeg ved ikke, hvor han er. Han har ikke været paa Klinikken i Dag.«

Mens han cyclede gennem Gaderne tænkte han paa Vilhelms Klinik, der gik ad Hedehusene til. Vilhelm Grandt selv var snart en Fabel mellem sine Kolleger Noget saa høvedagtigt af en Mand at forsømme saadan en Klinik; der var baade Røntgen-Afdeling og Laboratorium, der var Elevator og to Operationsstuer med vældige Vinduer — hvad var der ikke, som hørte til en moderne første Klasses Klinik

Oppe i det brede Hjørnevindue fik han Øje paa Elisabeth, der stod og spejdede.

Nicoline lukkede ham ind og bad ham endelig være varsom, Elisabeth taalte saa lidt under disse Omstændigheder. Det faldt Jegind saa sært for Brystet; det laa forblommet i Nicolines hele Maade at udtrykke sig paa, at Elisabeth var frugtsommelig. Og han havde dog forstaaet paa Elisabeth, at der intet Ægteskab havde bestaaet mellem hende og Grandt, siden Barnets Fødsel.

— Nicoline maatte have udtrykt sig lidt klodset, det var det hele.

Elisabeth sad med Barnet paa Skødet, da han kom ind — i et Nu blev hendes Øjne forræderisk lykkelige, det tog Jegind saa blødt om hans Hjerte. Med det store, blaa Forklæde mindede hun ham om deres bedste Dage paa Fuur. Gamle Fru Wolf stod svær og proper og holdt om Barnesengens gyldne Knap.

Han undersøgte Barnet; det saa ikke særlig sygt ud — en ubetydelig Smule Feber. Han saa stjaalent paa Elisabeth, der var lidt forlegen.

»Tror De ikk', den dør?« spurgte Fru Wolf og pegte ned med sin Pegefinger, der var tyk paa Midten af Gigt.

»Det er der ingen særlige Tegn til.« Jegind smilte.

Elisabeth løftede Barnets slappe, udtryksløse Ansigt op imod ham.

»Se lidt paa ham, hvad. Kan han ikke nok blive klog — engang — der er da lidt Udtryk i hans Øjne, selv om det kun er Bedrøvetthed?« Hun undgik Tiltaleform, fordi hun ikke turde sige du og ikke vilde sige De. Jegind forstod nu, hvorfor hun havde kaldt ham, hun haabede et lille Haab af ham, fordi han elskede hende. Han veg til Siden, han kunde jo ikke lyve.

»Det er ikke nemt for mig at svare paa, der sker jo saa meget.«

»Nej, ved De nu hvad, Jegind, det tror De ikk' selv paa!« — Det var hans forhenværende Svigermoder, der talte.

Jegind smilte lidt og gav hende Haanden.

»Kære Fru Wolf, Herrens Veje er uransagelige. Farvel.«

Elisabeth fulgte ham ud, han kunde føle, der var noget, hun vilde tale med ham om, men Nicoline holdt sig tæt op ad dem og talte i et væk lige til Døren. Han gav blot Elisabeth Haanden og bad hende ringe, hvis der ellers var noget.

Saa skyndte han sig ned ad Trappen og ud, han vilde nødig træffe Grandt.

Hvor Elisabeth var smuk — her i hendes Hjem, uden Overtøj paa, saa hun dejlig ud, den skønneste unge Frue, nogen kunde se for sine Øjne. Med det store blaa Forklæde og Barnet paa Skødet! — Jegind stod i Porten med sin Cycle, han støttede sig til den aabne Portdør og tog efter Vejret. Der var kommen som en Besvimelse over ham — det hele blev saa byrdefuldt. Siden han havde haft Elisabeth saa nær forleden — og nu i hendes Hjem i Dag. — Hvordan skulde han faa Ende paa den lange og ørkesløse Tilværelse.

Og hende lod Grandt sidde. — Naa, det var godt det samme.

Jegind kørte ud. Han var bleven koldblodig igen.

Paa Langebro passerede han Grandt, han stod bag paa en Sporvogn og saa ganske sikkert Jegind, men han hilste ikke.

Da Nicoline havde lukket efter Jegind vendte hun sig om og tog Elisabeth om Skuldrene.

»Ved du hvad, Elis'beth, du kan være glad, at jeg var her, jeg tror rigtignok ikke, Mor havde haft den Takt at forhindre, at du og Jegind blev alene sammen.«

»Ja, du er meget taktfuld!« Elisabeth vrikkede med Skulderen for at faa Nicolines tørre, haarde Arm bort.

»Tror du egentlig, der er meget ved ham som Privat-Læge?«

»Det har jeg ingen Ide om.« Elisabeth skyndte sig ind. I Barnekammeret sad Fru Wolf og saa betænksom ned paa Barnet, der nu laa i Sengen igen. Hun vendte Ansigtet med de voksgule Valker hængende ned fra Kinderne imod dem.

»Den er Idiot, og andet blir den aldrig,« sagde hun bredt.

»Men hys, Mor da.« — Elisabeth trak skyndsomst Døren i efter sig. Stuepigen var i Sovekammeret.

»Ja, jeg kan ikke indse, det er noget at blive ved at skjule — for det kan det bare ikke.« Fru Wolf havde alligevel dæmpet sin Stemme noget. »Og du skulde se at faa den ind paa en Anstalt, for du gaar og bliver Idiot selv af at se paa den. Og du øder dit Liv. Foruden at du bliver gul og grim af at sidde og hænge inde fra Morgen til Aften — saa din Mand ikke gider se til den Kant, du er og heller ikke passer sin Bedrift, men bare gør Skandaler«

»Hvad er det, der er sket, Mor?« Elisabeth satte sig forskrækket.

»Aa, det er no'ed med en Patient, der havde faaet et Ben paa tværs i Spiserøret.« — Fru Wolf var saa smaat ved at fortryde.

»Jamen hvad da, Mor?!« Elisabeth var ude af sig selv; var det ikke ogsaa noget med et Spiserør, Grandt i sin Fuldskab fablede om i Gaar.

»Ja, ser du, en af Nicolines Forældre i Børnehaven har kendt hende — det var en ung Pige. Var hun kommen til en Læge, der ikke var fuld, saa havde det lille Ben ingenting gjort, og hun havde været levende den Dag i Dag. Men Grandt flækkede hele Spiserøret — hun skal begraves paa Onsdag. Det skuld' ha' været saadan en køn Pige«

Elisabeth græd fortvivlet, med begge Hænder om Sengenknappen og Hovedet nede mellem Armene.

»Du skal ikke tage dig det saa nær, Elis'beth,« trøstede Nicoline, »for det er der jo endelig ingen anden end Læger, der kan dømme om, og den ene Ravn hugger ikke Øjet ud paa den anden«

Grandts Stemme lød inde fra Spisestuen, ædru og haard.

»Hvor er min Kone?«

»Ja, *vi* gaar, Farvel, min Pige.«

Fru Wolf og Nicoline skyndte sig gennem den mørke Korridor udenom Spisestuen, de lukkede sig selv ud.

»Jeg ve' godt, det var meje' bedre, de blev skilt ad.« Fru Wolf gik med smaa Skridt langs ad Gaden, hun skubbede skiftevis Hofterne frem, fordi hun var saa svær.

»Nej, Mor! Nicoline tog Moderens Arm og stivede Balancen af. »Det maa du love mig at holde Elisabeth fra af al din Magt. Hvad Gud har tilsammenføjet skal intet Menneske adskille. Det er bare at holde Elisabeths Barnetro stærk nok i hende — og det er slet ikke saa vanskeligt.«

»Elisabeth har aldrig været no'en stærk Karakter!«

Fru Wolf vendte sig om og saa op til Hjørnevinduet — der var ingen.

»Nej, men derfor har hun netop Brug for Vorherre. Hvis hun skiller sig fra sin Mand, kommer hun ud i Uføre, kan du ikke forstaa det, Mor. Saa ved hun hverken syv eller ni, hvad der er et kristent Menneskes Pligt. — Og nu hun blev saa udmærket godt gift, de vil jo tage sig et billigt Grin hjemme paa Fuur . . . «

Nicoline blev ved at snakke, til de naaede Stoppestedet overfor Kristianshavns Vold. Stormen skubbede Blade henad Fliserne, Folk gik forkomne frem og tilbage og lurede paa hinandens Bevægelser for at komme først ind. Da Sporvognen kom til Syne, skridende glat som en Skøjte langs Volden, gik først en ud paa Gaden, saa fulgte alle de andre straks efter og søgte at se ud, som om det var tilfældigt. Sporvognen var ikke særlig optaget, Folks Bevægelser blev saa magelige, med tjenstvillig Hensynsfuldhed lod de den gamle Frue gaa først ind.

Fru Wolf satte sig og ordnede sin Kjole uden at se op, hun følte sig generet af de mange stumpe Øjne, der rettedes imod hende. Ved Stoppestederne kom der nye ind, saa var Fru Wolf den Indfødte og mønstrede *dem* med *sine* tavse, adspredelses-søgende Øjne. Saa lod hun rolig sit Blik flytte sig over vis-à-vis-Rækken, en efter en — som en Kat trippede over et Vadested. Folks Øjne saa ud som blændede Vinduer, der tilfældig vendte imod hende, idet hun gik forbi. Allesammen sad de der som viljeløse, traadt ud af Funktion, og lod sig flyde med en af Byens Aarer saa længe, de fandt det tjenligt.

Inden de naaede Raadhuspladsen, var Fru Wolfs Modtagelighed mættet, hun vendte igen tilbage til Elisabeth. Det var nu alligevel meget bedre, at hun blev skilt. For hun havde det usselt. Og selv om Grandt var en fin Mand, og han havde Penge, saa fik det saamæn nok Ben at gaa paa ligesom Bedriften. Elisabeth maatte meget hellere skilles nu, mens hun var ung og pæn — nogen stor Kærlighed var der saavist ikke imellem dem — og det var heller ikke, fordi Vorherre skulde have Skyld for at have tilsammenføjet dem. Nej, men det var det, at en Skilsmisse ligesom mødte fra — det var ikke saadan at forstaa hvorfor — men det mødte fra! Hun kunde ikke huske saa langt tilbage i sin Familie, at en eneste var fraskilt. Men det var ligesaa bestemt, at der var noget i ethvert Fruentimmer, som sagde, at en Kone skulde holde ud med sin Mand, ihvordan hun saa havde det.

Hvad kunde det nytte, at en selv syntes, det var det rigtigste.

Og ogsaa gerne vilde give sit Minde til det!

Naar det mødte fra!

Vilhelm Grandt kom gaaende over Kongens Nytorv. Han var ædru — til Dels.

Det havde han været siden »det beklagelige Tilfælde med den unge Pige, der fik et Ben paa tværs i Halsen og døde til Trods for, at der blev gjort alt, hvad der stod i menneskelig Magt.« Saadan havde der staaet i de bedre Aviser. Et enkelt lille Smudsblad havde udraabt »Affæren« fra sine Udstillingsvinduer, med fede Bogstaver og et endnu federe Kulrids af det sprællende Offer. Grandt havde selv været et Slag om ad Gaden og set det og hørt Publikum stave sig til Beretningen og komme med Bemærkninger: »Skulde saadan en Mand nu ikke drages til Ansvar?« — »En Læge! kom ikke dér!« — »Det er naturligvis Løgn . . . « Publikum stavede, prøvede ikke at lægge sammen, de gik og nye kom og sagde det samme.

Pigen var forlængst begravet, Bladets Vinduesreklame var afløst af andre Ting, og Verden gik sin Gang — og Grandt vilde tale med sin Broder om sine Penge-sager, de var i en formidabel Uorden.

Vilhelm Grandt gik hurtigt. Hvert Øjeblik hilste han — der var saa mange i denne Del af Byen, han kendte.

Han drejede ned i en af de gamle Gader og havde kort efter sit Barndomshjem lige foran sig, et stort, palæagtigt Hus med ru Granitsokkel og lange Blomsterkasser under Vinduerne. I hele Broderens Lejlighed paa første og anden Sal var der ikke et Menneske at se, i Stuen, hvor hans Moder boede, var en Stuepige ved at lukke Vinduer — den samme Stuepige lukkede ham ind.

»Er Etatsraadinden staaet op?«

»Ja, Etatsraadinden er i Spisestuen.«

Grandt tog sin Pels af og lod sig betjene uden at have et Blik tilovers for den unge Pige, Moderens Tyende.

Han gik igennem sin Faders Arbejdsværelse, der stod som i den afdøde Rheders Tid, et langt Skrivebord med Sideskuffer og umagelige Træstole med svungne Dragevinger til Ryg, en Divan og en uhyre Lænestol. Gennem en kinesisk Perleportiære kom han ind i en stor Dagligstue med Møbler af sort, kunstfærdig udskåret kinesisk Træ, indlagt med Perlemorsblomster og Perlemorsfisk, tunge, durable Ting, der ikke var til at købe for Penge. Grandt tog i ét Aandedrag imod den varme Blomsterluft, hans Blik løb veltilmode rundt, uden at han gjorde sig Rede for, hvad han saa, det var blot de vante Ting fra hans Barndom — det lange Syn ind gennem mange Stuer i Række, med dybt hængende Portiærer og vældige Planter — noget tropisk, palmelundsagtigt — og en kirkelig Stilhed. Alt, hvad hans Øje faldt paa, de mange Farver og vel afstemte jo længer ind han saa, Kunstværker i brede Rammer, gamle, haandgjorte Spejle, der saa ham i Møde med dyb og lødig Ro, over en Hjørnesofa et Draperi af dadelfarvet Silke, heftet op med be-

vingede Øgler af gammelt, tungt Metal. Tingene virkede paa ham, ikke alene med deres Værds og Harmonis umiddelbare Behag, men ogsaa fordi de lod Iagttagelseevnen uangreben, de Ting havde hans Blik mødt Hundreder af Gange, deres Spejlbillede laa inde i ham, i Ro — alt *var* fordøjet.

»God Morgen, Mor!«

Grandt havde drevet Fløjdørene tilbage ind til Spisestuen. Derinde var køligere. Etatsraadinden sad alene ved det store Bord og spiste en første Frokost af blødkogte Æg og Kaffe. Hun nikkede henimod ham.

»God Morgen, min egen Dreng, er *du* der?«

»Bliv endelig siddende, Mor.« — Vilhelm Grandt kysede sin Mor paa Kinden, trak en Stol ud og satte sig overfor hende. Den stadselige Frue trykkede paa en Klokke, og Grandt fik, hvad han ønskede, blot en lille Kop Kaffe.

»Jeg skulde egentlig tale med Michel, Mor — men der saa ikke ud til at være et Menneske oppe.« — Grandt saa uvilkaarlig opad.

»Ih jo, Kate og Michel rider jo hver Dag deres Morgentur nu — Kate er jo angst for at blive for svær . . .«

Etatsraadinden var selv slank, en blød og naturlig Slankhed. Hun var klædt roligt paa, uden Hensyn til sin Alder, men ogsaa uden nogen moderne Udskejelser. Hendes Toilette-Motto var: »med Maade er alting smukt.« Vilhelm saa, da de sammen gik ud fra Spisestuen, hvor det smidige og ungdommelige hos hende fremhævedes stærkt af den sorte, bløde Kjole af fint Kaschemir, der ikke var snævrere, end den kunde flagre lidt ud fra hen-

des Figur. Der var endnu saa megen Ynde over hendes Gang, da hun gik foran ham ind i Arbejdsværelset, hele den lange Suite Værelser igennem. Hendes Haar var sort endnu i Nakken og purlede helt op til den enkle, snoede Knude; kun ved Tindingerne graanede det stærkt.

»Du vil vist gerne ryge?« — Hun satte selv en Kasse Cigarer frem paa Arbejdsbordet, det berømte, velvillige Smil var saa inderligt nu, hun saa paa sin Søn. Hun var ligesaa høj som han — i alle Referater den repræsentative Etatsraadinde Grandt — velgørende, hjælpsom, ens overfor hele Verden, kærlig kun overfor sine tre Børn, Michel, der var Forretningens Chef, Vilhelm og Doris, der var gift med en Godsejer, en forhenværende, adelig Løjtnant.

Hun stod op endnu. — En Bordtelefon stod paa den anden Ende af Bordet.

»Vi ringer op til Michels, ikke — saa kan han komme her, saasnt han kommer fra Rideturen — og du kan sidde og snakke lunt med mig saa længe?«

»Ja, men lad mig, Mor.« — Vilhelm sprang den gamle Frue i Forkøbet og ringede. Saa satte de sig begge, hun i den uhyre Lænestol med Ryggen til Lyset, Vilhelm i Divanen, hvis Hovedstykke gik op i et Bjerg af Puder. Han havde Lyset fra Vinduet ind paa Siden.

»Hvad er det egentlig, du vil Michel?«

»Aa, jeg vil snakke om Penge, Mor.«

Vilhelm satte sig bedre til Rette. Han følte selve sit Sind saa ubetyngt her, hvor han var. Alt Ansvar sank bag fra hans Skuldre som en Kappe. Stilheden, Duften, der sivede ind gennem Perleportiøren, Moderen som sad

der, lidt bøjet frem imod ham, i den store Stol, det laa altsammen saa tilrettelagt i ham. Alle Portrætterne paa Væggen ligeoverfor af de henfarne Rhedere med deres Koner, var ligesaa tilrettelagt i ham, lige til de blaagraa, mælkefalmene Daguerreotypi'er, der endnu opbevarede metalglinsende Rester af Ansigtstræk i Lighed med hans egne.

Han saa smilende paa sin Moder.

»Du kan godt lægge Haanden paa dit bankende Moderhjerte og berolige det med, at det ikke er min Fallit, jeg kommer for at melde. — Jeg kan jo se udenpaa dit Kjoleliv, hvor det slaar!« Han strakte Haanden ud efter en Tændstik, den gamle Frue benyttede Øjeblikket til at trække Vejret lettet.

»Og hvordan har de det hjemme hos dig? hvordan lever Elisabeth?«

»Hun lever i Helvede — undskyld.« — Han havde faaet en Granat skudt pludselig ind i Velværefølelsen og følte sig sprængt — og forbitret.

»Hun kalder Michel Konsulen!«

»Ja, hvad Herregud, du skulde da være for klog til at hænge dig i Bagateller!«

Han virrede med Hovedet og trak tirrede Rynker paa Næsen.

»Ja, Gudbevares, jeg kan ogsaa saa udmærket godt selv se, at det er latterligt at bedømme et Menneske efter dets Udtale af nogle tilfældige, Sproget uvedkommende Ord. Men alle de gamle Grandt'er og deres »fødte« Fruer, med Bispinden i Spidsen« — han sukkede over mod Væggen, hvor alle Billederne hang — »de vender

sig i mine Øren hver evige én, hver Gang hun siger den Slags Ting. Og det« — han lagde Tændstikken ned i en lille rund, gul Skaal paa det udskaarne, ottekantede Smaabord foran Divanen — »det samme vilde være Tilfældet med hvert eneste Menneske af vor Kreds, hvor frit den saa selv personlig ser paa det.«

»Jamen saa ret hende da, kære — paa en hensynsfuld, pæn Maade.«

»Det har jeg gjort halvtredsindstyve Gange, og det hjælper ikke!«

»Saa gør det hundrede — det er jo ikke noget at tale om, naar du holder af hende.«

Vilhelm tav stille. Han røg, med Nakken lagt tilbage og de tykke Øjenlaag halvt sænkede ned over de tænksomme, utilfredse Øjne. Han blev ved at se utilfreds frem og støde Røgen ud i smaa Puf. Etatsraadinden strakte sig over Stolens Armstykke hen mod Skrivebordet, hendes Haand med de mange kostbare Ringe skudt tæt sammen, søgte imellem en Del Papirer.

Vilhelm strakte sig frem, halvt rejst.

»Hvad søger du, Mor, kan jeg ikke tage dig det?«

»Tak, min Dreng, men her er det.« Hun trak sig tilbage i Stolen igen og rakte en Konvolut af stift, solidt Kartonpapir henimod ham. Den var aaben.

»Jeg har her et Par Billetter til den store udenlandske Maleri-Udstilling i næste Uge. Vil du give Elisabeth dem. Hun kan jo tage sin Søster med, hvis *du* ikke vil ledsage hende.«

Vilhelm gav sig til at se stift op paa den store Buste af Voltaire, der stod paa det lave Skab ved Vinduet.

Pudestabelen endte øverst i en blød Pølse; i den satte han sin Albue og strøg med Fingrene sin Hage, strøg og strøg, mens Røgen fra Cigaren mellem hans Fingre langsomt osede opad som fra en Brandtomt. Den gamle Frue sad og saa paa ham.

»Hvad tænker du paa, min egen Dreng?« Hun spurgte uskyldigt og mildt.

»Mor, kan du ikke tage hende under Behandling« — han blev ved at se bort fra Moderen — »faa hende til at klæde sig noget anderledes . . .«

»Med Perleschaler og den Slags!« — Etatsraadinden rystede smilende paa Hovedet og blev ved at se paa ham. »Nej, Vill, det passer Elisabeth ikke til. Hun er ganske usædvanlig smuk — men en Hjemmekjole klæder hende bedst.«

»Ja, det er det, der kan gøre mig saa rasende!«
Han bøjede sig i sin Iver frem.

»Jeg kan overraske hende hjemme om Formiddagen, naar hun leger med Drengen, og Gudhjælpemig om jeg nogensinde i mit Liv har set noget saa fuldkomment skabt eller et Ansigt saa nydeligt og lyst og rødmosset. Men hvorfor kan hun ikke være saadan ude? — Du *vil* da indrømme, hendes Skønhed kommer aldrig til sin Ret! Der kan være saa mange andre, der ikke er nær saa smukke, men det, de har, faar de 10 Gange mere ud af, end der virkelig er!«

Etatsraadinden fægtede med Foden efter en Skammel, hendes Smil gik uroligt, en sitrende Satire over hendes Mund, mens hun saa ned. Vilhelm skaffede hende Skamlen og ventede spændt.

»Har du hørt, Ida Degenkolv er bleven forlovet — med en østrigsk Friherre, som hun og Kate traf i Sommer i Saltzburg. Hun kommer hjem nu for at holde Bryllup.«

»Jasaa.« — Grandt studerede et flygtigt Nu Cigarens Dæksblad, saa skyndte han sig saa meget mere —

»Du gør dig ikke Idé om, Mor, hvor det kan irritere mig at se min Kone sidde en hel Aften i et Selskab og ikke lukke sin Mund op. Og naar hun saa kommer hjem, kan hun saa udmærket kritisere de Mennesker, vi har truffet, de Emner, der har været paa Bane, baade klogt og træffende — i sin Vrede over at være blevet set over Hovedet. Men hvorfor Pokker kan hun ikke gøre det ude! Hun lader sig gaa paa af Mennesker, der faktisk ved meget mindre end hun! — Hun forstaar ikke at gøre sig gældende, hun kommer aldrig ud over Fuur og Præstegaardene i Salling!«

Den gamle Frue sad og skubbede Ringene frem og tilbage og saa ned i sit Skød.

»Jamen, Vill, jeg *kan* ikke rigtig forstaa — Elisabeth Wolf var forlovet med din Ven, og I havde været uadskillelige i henved 30 Aar, du og han — saa du *kan* da begribe, at hele vor Kreds talte om og forundrede sig over, at du tog hende! — Men ser du, den slog sig til Ro med, at den saakaldte »store Kærlighed« danner en Undtagelse fra alle Love, og det var naturligvis den, der havde været paa Spil her. »Den store Kærlighed« er altid sikker paa Succes, for Herregud, det er den eneste Smule Roman, vi har tilbage. Selv din Ven saa jo ud til at bøje sig for den, siden han blev ved Klinikken —

han gik ganske vist senere, men det var jo af rent praktiske Grunde, da han vilde have Privat-Praksis. En helt anden Ting er det, hvis »den store Kærlighed« skulde være forduftet paa to Aar, for saa vil man begynde at se det under en anden Synsvinkel.«

Vilhelm Grandt sad stadig med Albuen nede i Pudestabelen og saa ud af Vinduet. Med Tommel og Længemand bearbejdede han sin Underlæbe, saa den stod ud i en Trut — og den gamle Frue blev ved.

»Jeg vil godt indrømme dig, at Elisabeth egner sig hverken til Portalsøjle eller Hjørnesten for et Samfund. *Men* — hun er en af de tusende Piller, der bærer det. Hun vilde kunne føde og opdrage 12 Børn uden at det skulde skæmme hende, hun er fuld af husligt Initiativ og praktisk Sans for en videnskabelig optaget Mand . . .«

Vilhelm Grandt slap sin Læbe og sagde langsomt og grundigt:

»Jamen hvad nytter det *mig*, naar hun siger *Konsulen!*«

Etatsraadinden løftede Haanden og lyttede efter den duppe Lyd af Trin over Tæpperne.

»Der er han netop.«

Igennem den japanesiske Perleportiere saa de den lange, engelskagtige Michel Grandt, endnu i Ridetøj — han kom under de mange Portièrebuer som gennem en Række dekorerede Porthvælvinger

Grandt skiltes ved Porten fra sin Broder og gik tilbage samme Vej, han kom, over Kongens Nytorv.

Han gik langsomt.

»Den store Kærlighed«.

Jasaa.

»Den store Kærlighed« havde haft sine Skjalde fra Livet blev til — og med Livet blev Løgnen til — storme Parnasset og gribe en Gnist af de evige Flammer — og Undtagelseslove for Per og Ordsqualder og Romantik.

Og han havde altsaa det Held at være Per!

Skønt hvert evige Menneske af den dannede Verden, hver for sig, var egenhændig sikker paa, at »den store Kærlighed«, Romeo og Julie-Idyllen, var en Kimære, saa gik den alligevel om i deres Samfund og skabte Undtagelseslove, rodede Grunden op og gjorde Tilværelsen usikker. Forresten vilde han ikke benægte, at Elisabeth havde vist større Redebonhed til at faa noget ud af deres Samliv end han — men Andrés *var* tabt, og hvad var der saa egentlig mere?

En fiks, ung Dame laante ham Øjne, idet hun gik forbi. Han saa efter hende og fangede hendes Blik yderst ude i Øjenkrogen. Hun gik langsommere, standsede ved et Vindue — og saa sig tilbage.

Grandt skar Ansigt imod hende, haanende, spydigt, og flov skyndte hun sig at gaa videre som den krænkede Blufærdighed.

Kvinder havde han aldrig manglet, og det vilde han aldrig komme til at mangle, saa længe han havde Helsen og Penge. Men han havde savnet Andrés, hver Dag, hver Time i disse to Aar; Andrés havde tiet ham til

Døde. Det havde været ham kærkomment lige i Øjeblikket, da Andrés ønskede at trække sig tilbage — den Ligkisteluft af Tavshed, som Andrés havde omgivet sig med, var værre end fjorten Kugler i Kroppen. Men da han var borte, blev det først galt — det var alligevel bedre at have ham gaaende i Tavshed op ad sig end vide ham tiende og kapelstille ude i Verdensrummet.

»Den store Kærlighed«.

Naa, saa det havde man undskyldt ham med!

Gud ved, om Andres vidste, at Ungen var Idiot? Jo naturligvis vidste han det. Mon han sad satirisk i sin Rørstol og saa frem og smilede i Kontakt med den gode Gud, der undertiden tillod sig disse smaa Ekstravagancer med sit kostbare Stof — at frembringe Idioter — til Moralens Trivsel og Fremme. Der var ikke noget, der hed Undtagelseslov der!

Grandt standsede med ét.

Hvad om han gik den lige Vej op og talte med Andrés. Bad ham simpelthen om at komme tilbage til Klinikken — og fortalte ham det om Pigen! Han vilde alligevel aldrig blive det kvit, før han fik talt med Andrés. — Hvis de ordentlig og ærligt fik talt ud sammen, og han fik fortalt Andrés, hvor skidt det hele gik — der var jo ikke et Atom Skadefryd i hele Andrés Sjæl! —

Tanken om en Sludder med Andrés gjorde ham formelig tørstig.

Paa Hjørnet af Østergade og Købmagergade standsede han, og saa efter en Omnibus, han vilde køre tilbage til Kongens Nytorv og gaa op til Kronprinsessegade, Andrés havde vel Konsultation for Øjeblikket —

et flygtigt Blik paa hans Uhr mindede ham om, at det var paa høje Tid at gaa Stuegang paa Klinikken.

Hvad mon Andrés egentlig havde haft at gøre ude paa Islands Brygge, den Dag han saa ham paa Cycle paa Langebro?

Elisabeth! — Tanken var over ham som et Lyn — Elisabeth var saa forfjamsket og græd, da han uventet kom hjem? Et Forhold, ganske simpelt! Og hvor langt kunde saa det gaa tilbage? Andrés var jo hos hende, da hun fødte — længere endnu altsaa. Aha, sandelig om der ikke gik et Lys op for ham, det var begyndt, da Andrés sagde op naturligvis. Det havde alligevel generet den fromme Andrés at være Elsker og Kompagnon samtidig!

»Det er jo det fuldkomneste Sludder!« Grandt nikkede det ind i sig selv og skraaede over Amagertorv, han vilde tage Linje 1 paa Højbroplads og naa Klinikken i nogenlunde ordentlig Tid. Gediegent Sludder! Den Slags Ting gjorde Andrés ikke.

Skønt Fanden tro!

Grandt skiftede Beslutning igen, der var kommen Naale i hans Sind, alting hastede. Han præjede en Bil.

Den fjedrede bort med ham — i rene Tyrebrøl gjorde den rent Bord foran sig ned gennem de smalle Strøg-Gader, over den højthævede Raadhusplads.

Andrés var vel ikke den første, der forraadte sin Ven — han havde jo tilmed Eksemplet paa første Haand. Maaske det ligefrem havde været beregnet med i hans Hævn!

Men kunde han overraske dem, blev det nok *ham*, der stod med Palmer i Hænderne!

Herregud, hvad det var for noget Væv — Andrés forføre Koner! Før vendte alle Guder sig bag Stjerne! — Men hvad i Hedehusene havde han at bestille paa Islands Brygge?

Brandt gik gennem Vestibulen og ind i en af de lange Gange. Hans Skridt lød dumpe paa det bløde, brune Linoleum. Foran den brede Vindueskarm stod en Sygepleje-Elev og famlede med Glas og Kolber. Hun var hvid i Huden som en Vandtrevl, Øjnene var rødlige i Kanterne under de stride sammenklæbede Vipper, Munden var stor, rød og slap. Hun lagde Nakken tilbage, idet Grandt gik forbi. Han bøjede sig og kyssede hendes Mund — hun vred sig under ham og sugede til. Grandt begyndte igen at gaa, han saa hen paa Døren, der førte til hans private Værelse, det han benyttede de Nætter, han blev paa Klinikken — derefter tilbage paa Pige-barnet. Hun nikkede.

Grandt gik Stuegang. Det gik hurtigt.

Inde paa sit Værelse fandt han hende ventende.

Elisabeth havde faaet Billetterne og sad og saa paa dem.

Hendes Svigermor havde saa ofte sendt hende Adgangskort, der ellers var vanskelige at faa. Som Regel ringede hun til Nicoline og fik hende med, Grandt gad jo aldrig. Og alene turde hun paa ingen Maade, Nicoline var meget frejdigere til at gaa i Ilden end hun, naar det drejede sig om fornemme Aabningshøjtideligheder og den Slags.

Hun vendte og drejede de glatte, hvide Kort.

Udstilling af udenlandsk Kunst — hvad Forstand havde hun paa udenlandsk Kunst? De kongelige kom! — Formiddagsdragt. — Hvad var egentlig Formiddagsdragt.

Ganske fredelig puttete hun dem ned i sin Sykurv — de kunde beholde det hele, hun vilde ikke have med *det* at gøre.

Drengen var begyndt at kravle med Hænderne, Benene tog han aldrig til Hjælp. Han laa paa et Tæppe i hendes blaa Stue ud til Bryggen. Vintervinden tog Rusktag i de dobbelte Vinduer, det trak koldt ned paa Elisabeths Knæ, mens hun sad i Stolen foran Sybordet,

med Albuen hvilende i Karmen og saa paa Drengen. Der var Uro over ham — men i hans Uro syntes hun at skimte noget maalbevidst; der var et eller andet, han vilde. Det havde der været nu i over en Time, og hun kunde ikke finde ud af, hvad det var.

En Tid vendte hun sit Ansigt fra ham og saa ud — endnu bevarede hendes Sans Indtrykket af Barnet, der i sit lysegraa Tøj laa paa Tæppet og mindede om en Krabbe. Han var stor af sin Alder, men det var umulig længere at skjule, at han var aandssløv, og hun tog ham aldrig mere ud. Hun gav det raa Vejr paa Bryggen Skylden. — Og ellers havde hun nu her i sin Stue turet med ham Dag efter Dag utrættelig, og hun syntes, at han i hvert Fald viste Tegn til, at han kendte hende fremfor andre. Naar hun længe havde ageret Løve for ham, krøben paa alle fire henad Tæppet, hvistet ham i sine stærke Arme op til Loftet og ned igen, saa kunde det ske, at Øjnenes totale Sløvhed gik over til den underlig visne, urolige, grænseløse Sørgmodighed, hun ikke havde set Mage til hos noget voksent, forstandigt Menneske. Det var en Bedrøvelighed, der tog graadtungt ind om hendes Hjerter, en ubevidst Hjælpeløshed, der tryglede om et eller andet, den ikke kunde udtrykke. Det fulgte hende Dag efter Dag som en stigende Pine og hidsede hende til bestandig at prøve nye Midler.

Men nu var hun træt, og Barnet var træt — for i Dag. Saasart han faldt i Ro, vilde hun gaa en Tur ud til sin Moder og se til hende. Ikke fordi det heller var nogen særlig Fornøjelse; naar Moderen havde sine

Galdestensperioder og laa til Sengs, var hun fordringsfuld og gnaven.

Stadig kunde hun høre den lette Puslen henne fra Drengen, han tumlede og tumlede — og pludselig kom Elisabeth i Tanker om Dagene før Brylluppet, da hendes Hjerter uvillig rumsterede inde i hendes Bryst som et uroligt lille Dyr, der ikke vilde falde i Ro i sit nye Leje. Drengens Bevægelser havde noget af det samme — et lille blindt Væsens Enestrid!

Hun sad endnu og saa ud over Vandet, der flød saa vintertungt, saa bebyrdet af Kulde, da hun hørte et Hyl og sprang op, sikker paa, at Drengen maatte have stødt sig. Staaende paa samme Plet løftede hun Hænderne og lagde dem mod sine Tindinger! Hun stirrede paa Drengen.

Var *det* Svaret paa hendes Haab, hendes Bestræbelser?

Drengen var naaet ind i et Art Skjul mellem to Stole; der laa han med fremstrakt Hage og spændt Strube og tudede — med aaben Mund — ensformigt, sørgeligt. En Tudesang som et Nattens Dyr — og han blev ved.

Elisabeth løb til og tog ham op, hendes Hjerter bankede hende helt op i Halsen, hendes Fingre rystede kolde, mens hun kælede for ham, red Ranke med ham, tilsidst puttede ham i Seng — og ingenting hjalp, han tudede i næsten to Timer. Da han endelig var færdig, laa Elisabeth opreven foran Vuggen, svedig og svimmel af Op-hidselse.

Den samme Uro kom over ham næste Dag, og Elisabeth sendte Bud efter Grandt. Han kom, da Drengen var midt i sin Tuden, Elisabeth saa med det samme,

at han var beruset. Halvt smilende stod han ved Døren og saa ned paa Drengen — saa vendte han sig til Elisabeth, slog anerkendende ud med Haanden:

»Barnet har arvet sin Moders Sangstemme!«

Da han saa, Elisabeth blev krænket, kom han hen og tog hende om Livet — hun rev sig skrækslagen fra ham og greb Drengen til Beskyttelse. Grandt havde ogsaa gjort Tilnærmelser et Par Aftener før, hun vidste ikke, hvad der pludselig gik af ham — men hun vidste ganske nøje, at det skulde blive Løgn.

Drengen tudede hver Dag, og ingenting kunde faa ham til at standse, naar han først havde begyndt. Det var Anfald, der begyndte med den urolige Tumlen, slog ud i Tuden — og langsomt døde hen af sig selv, naar en Timestid var gaaet. Pigerne sagde op, og der kom Klager fra Beboerne; Elisabeth snoede sig mellem de Klagende, hun følte sig jaget fra alle Kanter. Nicoline kom en Dag op til hende — det var Dagen før Udstillingen — og Elisabeth betroede hende sine Kvaler.

Værst var det med Grandt, som i de senere Nætter havde fundet paa at ville sove hjemme.

Nicoline sad med den lille runde, moppeagtige Muffe i Skødet og Haanden inde i Muffen. Hun vendte »Ovalen«, der var tærnet af et tætsiddende sort Slør, imod sin Søster.

»Det skulde du da rigtignok vær' glad for, Elis'beth.«

Elisabeth fortrød i samme Nu, at hun havde talt til Nicoline om sine Privat-Forhold. — Naar havde hun nogensinde hørt andet Svar fra hende, end hvad hun nødigst vilde høre. Hun sad ved Vinduet og redte Silke-

vindsler ud fra hinanden, og uden at afbryde sit Arbejde stak hun Adgangskortene over til Søsteren, forhaabentlig fik hun saa andet at tænke paa.

Nicoline holdt dem i den behandskede frie Haand — hun skulde altid »straks gaa« — og studerede dem med Varme. Med Kortene i Haanden saa hun dybt paa Elisabeth — det *var* da ikke hendes Mening at lade *det* gaa fra sig. »Hele« København kom — og de Kongelige. Var det noget at lade ligge, naar man kunde faa det gratis?

Elisabeth maatte love at gaa med saa.

Midt i deres Passiar kom Grandt pludselig hjem — han havde faaet de underligste umotiverede Tider at komme hjem paa; det gjorde hende utryg, som om han havde gjort noget galt, eller som om han havde hemmelige Ting i Huset. Nicoline søgte at holde Fatningen sammen om sig og lade uberørt.

Grandt bukkede overdrevent dybt for hende.

»Mademoiselle Knirk — den gensidige Glæde er ubegrænset. Men hvorfor lægger De ikke Deres Tøj?« Han vidste udmærket godt, at hans Svigerinde beholdt Overtøjet paa for at kunne gaa straks, i det Tilfælde han kom.

»De har formodentlig hørt min Søns musikalske Præstationer« — han saa inderligt, uden Underfundighed, paa hende.

»Tror De ikke, han bliver Præst? Saa fremragende Evner kan kun Himlen disponere over.«

Nicoline smilte spidst.

»Jeg troede ikke, Doktoren brugte den Slags billige Vittigheder.«

Grandt overhørte, tilsyneladende behersket af en Idé.

»Sig mig, kære Svigerske« — han satte sig over Skrævs over en Stol, med begge Hænder over Stolens Ryg, og saa opfordrende paa hende — »dette er et Problem. Barnet dér er jo født Idiot; kan det tænkes, at et Foster kan synde i Moders Liv, siden det er ramt saa tungt?«

»Fædrenes Synd hjemsøges paa Børnene!« Nicoline nød sin Triumf, lidt utryg, Grandts lune, grusomme Blik mindede om en Kat. Eftertænksom strøg han sit Skæg.

»Det synes mig, at den himmelske Retfærdighed excellerer i »for Smed at rette Bager«. Det er mulig, det stakkels Barn repræsenterer en fædrene Kæfert, men — sig mig — hvilken af Deres Forældre skylder De for Deres Vedkommende Skylden paa?«

Nicoline sad stum, hun ledte efter Svar, men fandt ingen. »Ovalen« blev ildrød, og hun fik grønne Øjne.

Pludselig opdagede Grandt en lille Traktat, Nicoline havde lagt fra sig paa Bordet: »Jesus er nok«, et lille graat, tyndt Hefte. Han pegte paa det, og saa ærgerlig paa Elisabeth.

»Naar du har en Stuepige til det samme, skulde du virkelig sørge for, hun gjorde ordentlig rent her.«

Han kunde alligevel ikke helt dølge sit ondartede Smil, idet han gik ud. Og Nicoline tog, rød i Hovedet, Traktaten og lagde den sammenrullet ind i sin Muffe og gik den modsatte Vej, ud af Entréen.

Elisabeth havde lidt Samvittighedsnag. Hun tog om Eftermiddagen ud til sin Moder for samtidig at snakke godt med Nicoline.

Fru Wolf laa i Sengen. Hun var gulnet i Huden, og Øjnene saa svimle ud af Smerter. Elisabeth havde knap

sat sig, før hun blev klar over, at Nicoline havde sladderet om Forholdet mellem hende og hendes Mand. Fru Wolf berettede om alle de Koner, hun fra Præster og Præstefruer vidste noget om, de havde ogsaa haft det saadan en Tid med deres Mænd, at de slet ikke havde noget med hinanden at gøre og havde hver sit Soveværelse. Men saa ved et Tilfælde — Vorherres uransagelige Styrelse — havde de fundet hinanden igen, og siden havde de været *saa* lykkelige og faaet Børn, som havde været dem til *saadan* Glæde i deres Alderdom.

»Jamen naar jeg nu véd, han har haft Kærester,« protesterede Elisabeth.

»Ja hvad saa. Mænd er jo nu én Gang Mænd. De kan saamænd ikke lade være.« — Fru Wolf fik Svedperler paa Panden af Anstrengelse, Rødmen trængte svagt igenem Hudens gule Farve. Men hun *maatte* tale; skønt Elisabeth i villet Uhøflighed saa sig om og heftede sit Blik adspredt paa dit og dat. Nicoline stod bøjet med Armene paa Sengens Fodstykke og saa dybsindig ud og hørte efter med en Andagt, som om det var hende, det gjaldt. — »Og du kan tro, Elisabeth, der er et eller andet, der piner din Mand — for det er saadan, at Mænd kan godt gaa og have deres Fornøjelser udenom, men naar der er noget i Vejen, saa er det alligevel deres Koner, de kommer til. Nej, du skal ikke sætte dig paa den høje Hest, min Pige, for det kommer du til at angre paa. — Vi Kvinder, vi er ikke født til at ha' det godt — og det har ogsaa Vorherre sin Mening med —«

Saa kunde Fru Wolf ikke mere i det Aandedrag.

Nicoline drejede Hovedet om imod hende, hun talte lavere, vilde ligesom halvvejs stille sig paa hendes Side.

»Du har en vanskelig Mand, Elisabeth, det kan ikke nægtes. Men var der ingen Vanskeligheder, var der jo heller ingen Pligter, og det er i at gøre sin Pligt, at man gør Guds Vilje.«

Noget i Elisabeth satte sig paa Bagbenene, uden at hun alligevel vidste, hvad hun skulde svare. Det var alt dette her, der laa i hende, da hun valgte at gifte sig med Vilhelm Grandt, og saa var det endt med saadan en Elendighed. Skøndt der ikke kunde siges andet, end det var rigtigt nok.

»Du skal ogsaa huske paa, Elisabeth« — Moderen var kommen til Kræfter igen — »at du kan ikke gaa der som gift Kone og ingen Børn faa, for det er imod Naturen.«

Elisabeth tav stædig. De kunde sige, hvad de vilde, men hun gjorde det nu ikke. Det var over halvandet Aar siden, hun havde haft noget ægteskabeligt med Grandt, og hun havde hørt, den Slags Ting havde noget at betyde ved en Skilsmisse. Og saa længe det var, som det var, havde hun Lov til at gaa og tænke paa Andrés.

Hun rejste sig, holdt sig lidt mut fornærmet og sagde Farvel. Ude i Gadedøren tog Nicoline hende om Skulderen og saa blid ud.

»Vi vil jo da dit Vel, Elis'beth.«

»Ja, naturligvis, det ved jeg jo ogsaa godt. — Farvell!«

Hun smækkede Laagen i efter sig og fulgte Beton-Fortovet til Farimagsgade. Knirk, Knirk, gik hun og vrængede efter Søsteren, Vel her og Vel der, de vilde

have Skilsmissevejret til at drive over, vilde de, men det vilde hun ikke, for Taabeligheden havde varet længe nok. Og Grandts Paastand om at beholde Barnet var maaske ikke saa alvorlig ment, naar de rigtig kom til at tale om det. — Hun gik sig saa glad, fik et Øjeblik den forfløjne Idé at gaa ned og besøge Andreas, men opgav det straks. Hun havde ikke set ham, siden han var ude at se paa Drengen, men han tænkte paa hende — og der skete nok noget, der paa en Gang ordnede det, og saa kom de sammen igen, hun og Andreas. Og Herregud, hvor de skulde faa det godt, hun kunde rigtig mærke, hvor hun var bleven meget fornuftigere — og Børn fik de ogsaa nok, det skulde da være sært andet — hun blev ganske rød og flov ved Tanken. — Og naar Andreas hver Dag fik Drengen rigtig under Behandling, man kunde jo aldrig vide . . . Hun følte en gryende Frejdighed komme over sig — som hjemme paa Fuur, naar hun sad i sit Vindue, og det havde været ondt og surt i Vejret i lang Tid, og hun langt ude under Himmerlands Kyst saa Solen spille paa Vandet — saa kunde hun blive saa trallende glad. Solen kom jo alligevel tilsidst — af sig selv!

Det var mild, klar Decembersol, da Elisabeth næste Formiddag gik hjemmefra og fulgte Bryggen.

Langsomt og nydende gik hun over Langebro, hvor Solen rigtig kunde bage hende. Ude paa Vandet laa en lille Baad med halvt nedtaget Sejl — det slappe Sejl saa ud som en vingskudt Fugl. Borte ved Kalvebod-brygges lille Jernbane røg det op af en lille Fabriks-skorsten. Røgen strakte sig lodret op i den tynde, klare Luft, som lukkede Hænder — lidt højere oppe mod den lyse, grønlig Himmel aabnede Haanden sig stille, spile-des langsomt helt ud — se selv — fuld af ingenting, værsaagod — og de smaa, flossede Røgtraser sejlede hver til sit og forsvandt.

Nicoline ventede udenfor Glyptotheket — i stram, sort Trøje, der var knappet ned midt foran med Kugleknapper.

De kom ind.

I Vinterhaven drev Folk om og ventede paa de Kongelige. Elisabeth og Nicoline satte sig paa en Bænk borte i Hjørnet og saa paa Publikum, der drev passiarende om med Kataloger i Hænderne. Pludselig kneb Nicoline hende.

Ida Degenkolv!

Nicoline pustede det ud som en Sæbeboble af sin tilspidsede Mund. I hendes Tonefald lød at Hobens brovtende Ringeagt for det, den blindt beundrer og misunder.

»Jeg kan kende hende igen fra Basaren i Koncertpalæet — for 2 Aar siden.«

Elisabeth havde saa tit hørt hendes Navn, men aldrig set hende; Ida Degenkolv havde været i Udlandet næsten altid, siden Grandt blev gift. — Saadan smuk var hun ikke — men hun kom mere skridende end gaaende, langsomt seende sig om, fulgt af en fremmedartet høj Officer og to ældre Damer.

Hun var høj og havde Øjne som Kaffeis! — og saadan var det, man skulde kunne klæde sig og bære en Klædning. Men det var ikke hende selv, der alene havde Æren af det, det var Generationer, der lagvis havde lagt Grunden til de to Farver, Øjnenes brune og Kjølens en Nuance mørkere. Hun var ikke iøjnefaldende, og var det alligevel paa en egen, stolt Maade; højhalset og smal og bøjelig som et Aks førte hun en ny Mode med sig. — Et Stykke fremme stod hun stille og hilste paa Bekendte — Herren blev præsenteret — Smil, Buk, affable Lader

»Hun er jo blevet forlovet med en østrigsk Friherre, saa du ikke det i Avisen?« — hviskede Nicoline. »Det er nok ham.«

Elisabeth saa stadig stift paa Ida Degenkolv, der konverserende gled, umærkelig forrykkedes fra en til en anden. Den brune Kjole aabenbarede ved visse Bevægelser yderst diskret anbragte Guldkniplinger, der var mørke af Alder,

Hvis jeg fik den Kjole paa, tænkte Elisabeth, vilde den se ganske anderledes ud. Det er ikke Snittet, der gør det, det er Personen. — Men Gud ved, hvordan et blaat Køkkenforklæde vilde klæde hende?

Hun følte sig den anden saa uendelig overlegen i praktisk Dygtighed, i sund borgerlig Flid. — Men hun vilde aldrig evne at klæde sig eller bevæge sig som den anden — med Racepræget i sit tyndslidte, hvide Ansigt og Mundens født selvskabelige Form. Selv Hovedets langsomme Drejning mindede om en kostbar Hund, der sad paa Halen og saa sig lad og storsnudet om. Født storsnudet — skønt saa mange af Racen saa udmærket godt vidste, at de intet havde at være storsnudet af.

Elisabeths Stirren fik den anden til at dreje Hovedet og søge — og Elisabeth skyndte sig at se ned i Vinterhavens Fliser; hun trak Vejret tungt.

Hende skulde Grandt have haft. Hende vilde han have respekteret — fordi han respekterede hendes Navn, hendes Slægt og Afstamning. Havde hun nogensinde i sin Mands Kreds hørt den unge Piges eller Mands personlige Fortjeneste, naar der var Tale om en Forlovelse? Det var altid: Hvad er hun født?

Grandt skulde haft Ida Degenkolv. Saa var han hverken bleven fordrukken eller utro — i hvert Fald ikke mere end de fleste Mænd i den Verden. For han var gift med Generalens Datter, han var traadt ind i Slægtten Degenkolv og stod under dens Øjne, havde Ansvar overfor den.

Der blev Røre, et Sus som om et Træ fimrede ud i

sine yderste Grene. Elisabeth og Nicoline rejste sig, de Kongelige kom.

Elisabeth saa ikke Majestæterne, hun saa Ida Degenkolv yderst i et Espalier, hun saa den sikre Smidighed, hvormed hun nejede i sin stramme Kjole — og straks efter fulgte Bølgen efter Majestæterne.

»Synes du, hun er køn — jeg kan ikke se det!« sagde Nicoline, da de igen kom ud i Solskinnet.

»Ja, jeg synes!« sagde Elisabeth.

Nicoline maatte standse og se paa hende.

»Vil du ikke sige mig, hvor?«

»Over det hele!« Elisabeth var forsoren og glad i Solskinnet.

»Jamen hvad tror du egentlig saadan en udstafferet, radmager En er værd?«

»Jeg tror, hun er meget mere værd end nogen af os.« Elisabeth var oplagt til at sige imod. »Der rækkes altid ned paa Bourgeoisiets Pigebørn, men de er noget værd der, hvor de hører til — og ingenting værd der, hvor de ikke hører til. Men det er vi heller ikke.« Hun tænkte paa Grandt. Gift med Ida Degenkolv vilde han ikke have tabt Interessen for sit Liv.

»Gaar du med hjem og spiser Frokost, Nicoline?«

Men Nicoline vilde hjem og sørge for Moderen, saa fulgte Elisabeth hende op over Raadhuspladsen. Nicoline rykkede ud med, at hun havde truffet Jegind igen i Kongens Have, og han havde lovet at se ud til dem Søndag Aften. Hun vilde da sige Elisabeth det, for at hun ikke skulde tage hjem og uforvarende finde ham der.

»Jamen hvis nu Mor faar Smerter og gaar i Seng, saa sidder du alene med ham. Er du da ikke ked af det?«

Det havde Nicoline ikke tænkt paa, men hun saa ikke overvældet ud ved Tanken. Hun gik lidt og saa frem, saa sagde hun i en lav og inderlig Tone:

»Kan du huske, da han var oppe at se til Drengen — da sagde han: »Herrens Veje er uransagelige«. Kan du huske det?«

Elisabeth nikkede — ja, det huskede hun godt, hvad det?

»Jeg synes alligevel, det er underligt at se, hvordan et Menneske ledes og føres i alle Ting af Vorherre. Det nytter ikke, det stritter imod, Vorherre ved nok, hvad *han* gør. Se nu, hvordan Sorgen over, at du sveg ham, har ført Jegind til sin Frelser.«

»Aa, jeg tror nu ikke, han mente det saa alvorligt.« Elisabeth saa skraat hen paa Nicoline. Hvad var Meningen? Vilde hun have Jegind gjort hellig? Hvad Glæde havde hun af det. — Hun vilde kun gifte sig med en Mand, der troede paa Jesus. Skulde hun tænke paa . . . aa Snak, Elisabeth rystede det af sig som noget absurd — Andreas! Alene Navnet lød med Andagt i hendes Sind, hvor kunde saa Nicoline!

Alligevel! —

Hendes Tanker søgte lidt — saa talte hun, kæphøj og forsoren.

»I hørte aldrig, hvordan Jegind gik og forklarede, hvordan *han* mente om Kristendommen. Han forklarede det saa udmærket. Det enkelte Menneske kunde saa godt selv tænke sig fri af Kristendommen, men den laa i ham

endnu som mange Lag Bedsteforældre, og de var ikke saadan at faa Bugt med, de døde meget langsommere ud af Tiden end af Livet. — Derfor bliver det ved at bestaa — skønt de fleste Mennesker hverken er eller handler som Kristne. Jeg tror rigtignok ikke, Jegind er mere kristen, end hvad hans afdøde Moder ligger i ham og er!« — — — Se saa, nu var Nicoline maaske færdig med at hverve Jegind mere for denne Gang!

Nicoline gik og nikkede.

»Ja ja. Jeg kunde ikke forstaa den Gang, hvorfor saa stor en Sorg skulde ramme Jegind, som var saadan en ordentlig Mand. Men nu kan jeg. — Og jeg er vis paa, Vorherre har heller ikke slaaet forgæves, *han* skal nok finde hjem.«

Det er værre med *dig*, Elisabeth.

Jeg synes, du skulde se paa dit Barn — og saa tænke over, hvad Vorherre har ment med det. Farvel, her vil jeg have Sporvognen.«

Elisabeth vendte om og gik hjemad — Niggeline Arrigbuks, smaalo hun til sig selv — men hun kunde jo blevet fra Jegind.

Hvad skulde ogsaa det til, at invitere ham hjem og lade hende forblømt vide, at hun ikke behøvede at komme. Hun skulde ligesaa nydelig dreje Nicoline en Knap og komme midt i Idyllen

Stuepigen lukkede hende fornærmet ind. — Hun vilde ellers lade Fruen vide, at hun sagde op til den 1ste, her var hun ikke fæstet til at lade sig fornærme af en Drukkenbolt af et Mandfolk, der kom hjem og gjorde Tilnærmelser midt paa Dagen.

Elisabeth stod foran Spejlet og purrede op i sit Haar.

»Derfor behøver De jo ikke at være uartig imod mig, jeg kan da ikke gøre for det,« sagde hun uberørt.

Stuepigen gik flov, og Elisabeth gik ind til Barnet. Saa havde Grandt nok begyndt forfra. Livet blev da værre og værre. Naar han var drukken, var han saa paa Tværs af alle Ting, saa stivsindet og drillevorn, at ingen gammel Abe mere stivsindet kunde holde paa sin Unge end han.

Sæt Jegind slet ikke vilde have Barnet. — Hvor kunde hun egentlig forlange det.

Det var ikke før faldet hende ind.

Hun kunde akkurat ligesaa godt forlade Grandt i Dag som enhver anden Dag senere, for der kom ingen Redning af sig selv, det gik pludselig op for hende. Hun skulde gaa fra Barnet eller blive, hvor hun var.

Hun tog en Stol og satte sig foran Barnesengen. Med begge Arme over Kors over dens smalle Jernkant sad hun længe og saa ned. Drengen sov. Saa længe han sov, var der ikke noget særlig abnormt at se paa ham, kun var hans lille Mund saa smertelig lukket, som sørgede han i Drømme. — Nej, aldrig skulde hendes Barn blive sendt ind paa en Anstalt! — Selv om hun saa godt kunde ræsonnere sig til, at det var grænseløst ligegyldigt, hvem der passede den, naar den hverken kendte Ting eller Mennesker, saa var der en gaadefuld Modstand inde i hende, der ikke vilde godkende, at hun overlod sit Barn til andre. Hvordan det saa end var, hendes Barn var den alligevel, der var ligesom en usynlig, uoverrivelig Streng mellem dem endnu

Elisabeth lagde sukkende Panden ned paa sine Arme, sammenbøjet som en Flitsbue. Det trak saa ængstende sammen om hende. Det var ikke nok, at Jegind elskede hende endnu, og hun elskede ham. Der var for meget Moder i hende, til at hun kunde ryste sit Barn af sig for at blive lykkelig.

Hun saa igen paa den Lille, der sov — saa skær i Huden som et ganske spædt Barn.

Hvis den var død, var der ingen, der vilde savne den

Hun blev forskrækket for Tanken og rejste sig —

Fordi hun vidste, at Jegind var at træffe Søndag Aften ude i det gamle Hjem, steg hendes Trang til at tale med ham. Faa lirket ud af ham, om han kunde tænke sig at tage imod Barnet — og hun rødmede skamfuld ved den blotte Tanke at spørge ham. Han havde ikke nævnt det den Dag i Kongens Have, saa han vilde nok ikke. Og hun, som havde gjort ham saa meget ondt, skulde hun ogsaa bebyrde ham med et aandssløvt Barn. Han, som ingen stærke Lyde taalte om sig — og ingen og intet kunde standse Barnets Tuden, naar det først var begyndt.

Hun stillede sig igen ved Sengen og saa ned.

»Min Synd,« hviskede hun.

»Om ens Synder er saa røde som Blod, de skulle blive hvide som Sne — hvis man *tror*.« Elisabeth løftede Hovedet og saa stift ud over Vandet, Amagertoget gik hostende forbi derude. — »Hvis jeg nu siger, jeg tror — er mine Synder saa forladte og hvide som Sne — er

Barnet ufødt, og Jegind og jeg lykkelige sammen, som om der aldrig var sket noget?

Nej. Selv Vorherre kan ikke gøre det skete usket.

Ord. Bare Ord. — Naar det gælder, saa er der ingenting, der hjælper en; naar ens Synd først ligger i Vuggen, saa ligger den der.

Vil man have den ud af Verden, maa man gøre det selv.

Der faldt Mørke ind i Stuen, en stor Sky, bullen som et Torden-Uvejr, trak henover Vandet og ligesom slog det med Skygge. Ovre paa Kalvebod-Brygge saa alle Vinduerne, belyst af Solen, ud, som om de vendte det hvide ud af Øjnene og skulede den Vej, hvorfra Uvejret kom

Gamle Fru Wolf var oppe og sad i den kamelryggede Sofa. Hun og Nicoline var bleven enige om at være dér med deres Gæst. — I den fine Dagligstue underneden var der saa fodkoldt, at det ikke var til at være tjent med.

Fru Wolf var sygelig og forurettet i Stemmen, da hun sad og fortalte Jegind om al den Kulde, der var i de smaa Huse. Nej, Huset hjemme paa Fur, det havde haft en ordenlig Cementsokkel — og hvis det endda vilde give Sne, denne Blæst og Vintervande var en ren Plage.

Saa spurgte hun for anden Gang Nicoline, om Elisabeth ikke kom. Nicoline kneb Øjne til hende og sagde for anden Gang blidt, at Elisabeth havde sagt, hun vilde ikke tage fra sit Barn.

»Ja, er'et ikke det, jeg siger, hun hænger over'en, til hun bliver Idiot selv.« — Fru Wolf pustede og saa paa Jegind. »Synes De ikke ogsaa, det var meget bedre, den kom ind paa en Anstalt?«

»Jo, absolut.« Jegind sad i en Flugtstol ved Siden af Sofaen. Han sad i Skygge — foran paa Væggen, over det lille Stankelbens-Skrivebord, hang et forstørret Fotografi af Elisabeth.

Nicoline kom ind fra Sovekamret med et strikket

Tæppe, hun lagde omkring Moderens Fødder. Kakkellovnen begyndte at gløde, hun lukkede de smaa Jern-døre op, saa de glødende Kul skinnede rødt henover Gulvet. Inde i Kogerummet havde hun strøet Kongerøgelse, der nu laa og kogte som smaa sorte Draaber, Luften i Stuen var lun, vellugtende og lidt tyk. Udenfor plaskede Regnen, og Vinden kom i Rusk.

»Det er for tidligt at spise, ikke?« Hun saa fra den ene til den anden.

Fru Wolf syntes, de skulde vente. Hun vilde ikke sige det, men hun haabede hele Tiden, Elisabeth skulde komme. Hun havde i den sidste Tid drømt saa mange Gange, at hun gik paa Fuur, og der kom Wolf hende i Møde. Og oppe i Gavlvinduet i deres Hus saa hun deres eneste Søn, der for mange Aar siden druknede i Fjorden. Hvis Elisabeth nu kommer i Aften, tænkte hun, saa betyder det noget.

Hun tog igen sit Strikketøj op, Sølvhestehovederne dansede, mens hun strikkede.

»Tror De, saa'n En kan blive ret gammel, Jegind?« — Hun var igen ved Elisabeths Barn.

»Ja sagtens. De findes jo i alle Aldre paa de Kellerske Anstalter og paa Ebberrødgaard.

»Aa Nicoline,« Fru Wolf saa sig søgende om, »Hvor er det Blad, vi læste i Gaar — det om Amerika — Det kunde dog være, Jegind havde Lyst at læs'et.«

Nicoline havde sat sig i Sofaen ved Siden af Moderen og hæklede. Anker garnet kom op af en rød Nøgleholder med Hul midt i det hvælvede Laag.

»Avisen er sendt ind, Mor« — Hun gjorde et Hoved-

kast ind ad Naboen til. »Men jeg kan godt fortælle, hvad der stod. Det var noget om en Stat i Amerika, hvor Loven bød, at født Aandssløve skulde ombringes straks. Derved sparede Staten aarlig, jeg husker ikke hvor mange Penge . . .«

Fru Wolf strikkede og lyttede til hvilken Side hver anden Gang.

Trækken fra Vinduet famlede Gardinet skrasende imod Tapetet, om og om igen.

Nicoline trak med løftet Guldbrand Traaden op gennem Hullet.

»Den Slags Ting kan maaske nok tænkes i Amerika, hvor alle Ting bare skal være praktiske. Men her hvor Humaniteten har indgivet Folk saa stor Respekt for Menneskeliv, lige til de allerusleste — jo uslere, jo mere trænger de jo — her kan det ikke tænkes. Synes De vel, Jegind?«

Jegind var døsigt af det friske, raa Vejr, han havde haft Praksis ude hele Dagen.

»Lovene forbyder det jo. Og Lovene er jo til for at respekteres.« Det var færdigsyet og let at komme over.

»Det vilde jo ogsaa blive misbrugt.« Fru Wolf huskede, det plejede hendes afdøde Mand at sige.

»Og hvem kan afgøre, hvad der er uhelbredeligt og hvad ikke? Man ser jo saa meget.«

»Ja, det er saa sandt. Bedst var'et, om Vorherre vild' ta'en.

»Ja ja.«

Fru Wolf saa hen til Gløderne, der begyndte at sortne i Kanterne som visnende Valmuer og smaaklikke døende.

»Jeg tror, vi skal lukke.«

»Lad mig.«

Jegind rejste sig fra Flugtstolen. Han rodede sønligt i Gløderne, kom Kul paa og lukkede. Paa Tilbagevejen saa han lidt paa de mange Fotografier, der stod paa Stankelbens-Skrivebordet. Hans Blik løb ind imellem dem som mellem Stammerne i en Skov, længst tilbage stod det nyeste Billede af Elisabeth. Han lyttede ud efter. Vindens blege Hvæsen i de smaa Haver lød som svajende Marehalm. Af og til gik Fodtrin forbi.

Nicoline snakkede igen. Jegind satte sig.

»Set fra et religiøst Standpunkt er det jo aldeles utænkeligt. Hvordan skulde en kristen Læge begaa sig overfor Lovens: »Du skal slaa ihjel« og Guds: »Du maa ikke ihjelslaa . . .?«

Fru Wolf holdt Strikketøjet hen under Lampen, hvert Led paa de korte, stumpslidte Fingre var misdannet af Gigt og lignede smaa Kartoffler under den blege, rynkede Hud.

»Udviklingen gaar jo alligevel frem,« smaasnakkede hun undersøgende. »Hjemme i Salling var der en Kone, som fødte et Barn med Kalvehoved. Den døde straks — og alle Mennesker sagde da ligefrem, at Jord'moren havde kvalt'en. Hvis det var nu! ih kære Børn, hun var da kommen i Tugthuset. Barnet ku' jo godt have levet lige til nu, og man ku' aldrig vide, hvad den kunde blevet til.«

»Ja,« sagde Nicoline livligt. »Kan du huske Trines Søn, som laa i Vugge og lignede et Stykke Kork. Ham havde hun passet med Mad og Renlighed i seksogtyve Aar — og hun elskede ham! Hun ligefrem lod de yngre Børn

gaa for Lud og koldt Vand, for at passe ham, det var noget saa rørende.

Jegind skiftede Ben og lagde det højre over det venstre.

»Jeg kunde forøvrigt godt tænke mig det indført — under betryggende Kontrol.« Det var rent i Tanker, i træt Lede, han lod sine Privatmeninger løbe af sig, som de vilde. Han var kommen for en Time siden — en dræbende Tid — det lange Regulatoruhr over Sofaen maalte Tiden af, som var det Sommersøndag i en Præstegaard paa Landet, Kristusansigtet, der havde hørt paa det gennem Aaringer, var tungsindigt til Døden. Der manglede kun en Flue til at sige burr—ur—ur imod Vinduet. I Stedet for lød Regnen og undertiden Fodtrin derude. Jegind fortsatte med sin sløve, tørre, glædesløse Stemme.

»Men jeg ved godt, det maa gaa langsomt igennem — for endnu sidder det jo tykt i de fleste Mennesker, at det er syndigt. Folk holder ikke meget af at pille ved Lovene, der behandler de Gamles Moralbegreber, for saa piller de sig selv i Hjernen, og det gør ondt. De lader det hellere gaa som i Almindelighed med deres Tænder, lader dem sidde til de raadner ud . . .«

Jegind drejede Hovedet mod Vinduet, han lyttede med aabne Øjne og aaben Mund.

Fru Wolf standsede sin Strikken, hun havde hørt en Vogn holde, hun lyttede ogsaa ad Vinduet til.

Nicoline talte, hun havde ingenting hørt . . . der var naturligvis mange, der fandt det rigtig i Principet, men derfor var der dog virkelig ingen, der gjorde det . . .

Den gammeldags Klokke klimprede — som en Butiksklokke paa Landet — og Nicoline for til Døren.

»Luk Vinduet op og spørg!« raabte Fru Wolf i sin Spænding.

Nicoline mumlede, at det gav saadan en Kulde, men hun stødte alligevel Vinduet op. Over hendes Hoved stænkede Ruskdraaberne langt ind i Stuen. Nedefra lød en fornøjet klar Stemme: »Godaften, det er bare mig, hvordan har Mor det?«

»Nej, men er det dig, Elisabeth!« — Nicoline trak i Snoren, saa Døren dernede fløj op, det var en lille Nemhed, Jegind havde fundet paa, straks de flyttede ind, for at Elisabeth ikke skulde valse op og ned ved enhver Lejlighed. Da Stemmen lød dernedefra, saa han hen til Døren i blind, tanketom Spænding. Fru Wolf sad bleg i Sofaen, hun strikkede ikke, hendes Hænder var kolde.

Elisabeth kom løbende op og ind ad Døren, som Nicoline holdt aaben. Hun saa lys og bedaarende ud i Kyse foret med lyseblaat Silke og et næsten hvidt Teaterslag.

Hun kyssede Moderen og holdt om hendes Hænder.

»Du er jo kold, Mor! — Du sparer vist paa Brændsel, du økonomiske Nicoline« — hun lo til Søsteren og stak Jegind en blød varm Haand ud fra Slaget. Hun dækkede med sin Ryg ud imod de andre. Jegind lagde et Nu sin anden Haand ovenpaa hendes ogsaa. Han bukkede stift og korrekt.

Elisabeth sprællede af Glæde. Inde i Sovekamret lagde hun Overtøjet fra sig.

Hun havde gjort sin Virkning i Stuen. Der var kommen Primadonnaluft med hende, den gjorde Stuen rum-

meligere og højere til Loftet. Hun havde ligesom løftet den op over Hækletøjet.

Fra Sovekammeret kom hun straks ind igen, med Haaret nystroget op fra den klare glatte Pande og de straalende blaa Øjne vidt aabne. Hun havde en nedringet, glat blaa Silkebluse paa med Sølvbroderier og en lang slæbende Nederdel af blødt, mørkeblaat Klæde. Hun saa ud som en Borgfrue.

Fru Wolf saa fornøjet paa hende.

»Du har pyntet dig, min Pige, det kan jeg saa godt lide.«

Elisabeth satte sig paa Nicolines Plads ved Siden af Moderen. Hun stak med en kælen lille Knurren sin Arm ind under Moderens og bøjede sig forover — som om hun vilde kærtagnes. Der gik en umærkelig Strøm med Duften af hendes Parfume over Moderen til Jegind.

»Er de gode ved dig, Mor? — Knirk gaar vel ikke og driller dig — saa mageløst, hvad?«

Fru Wolf klappede hendes Haand.

»Nu synes jeg, vi skulde spise.« Hun begyndte at samle sine Sjaler sammen om sig.

»Jeg synes, du skulde blive siddende, saa bærer vi Maden op og dækker her,« foreslog Elisabeth.

Fru Wolf lettede ved sig — men vred Ansigt og satte sig igen.

Elisabeth var allerede paa Vej hen mod Døren.

»Tag et Forklæde for din gode Kjole, Elisabeth og heft den op med en Sikkerhedsnaal bagi,« formanede Fru Wolf.

Elisabeth kom henrykt ind med et af Moderens For-

klæder halvanden Gang om sig, bundet med vævede uldne Skørtebaand fra de Salling Præstefruers Tid. Hun saa paa Jegind. Altforglemmende, smilende af hendes glade Barnagtighed, maatte han hen og ordne ved Sløjferne.

Nicoline kom gnaven op med Tallerkener og Service.

»Jeg havde dækket saa pænt dernede.«

»Hvad der forlises hist, genvindes her, det bliver saa meget des hyggeligere.« — Elisabeth styrtede i Dybet og dukkede op fra Fortrappen med Favnen fuld af Fade, Jegind skyndte sig ud og hjalp hende. — Nicoline kom lige bag efter.

Da de havde spist og faaet Opdækningen af Vejen, fandt Elisabeth paa de skulde spille Whist, som altid havde moret den gamle Frue. Men i Løbet af en Times-tid kom Trætheden overvældende over Fru Wolf, hun famlede distræt med Kortene og sad og ludede sygt. Elisabeth foreslog at bryde op, saa hun kunde komme i Seng. Jegind tog sit Tøj paa nede i Entréen, Elisabeth hentede sit fra Sovekammeret. Med rystende Fingre bandt hun Kysens blaa Silkesløjfer under Hagen og ordnede sig foran Hjørnespejlet. Andreas og hun skulde gaa ud i Mørket om lidt, sammen som i gamle Dage, han stod der ventende med Hatten i Haanden, som da de var forlovede. Hun skulde faa Sagerne endelig afgjort — og der var saa meget skælvende Haab i hende, for var noget Menneske i Verden kærlig og god, saa var det Andreas. Hun kunde føle hans Glæde over i sig som en lønlig Sitren.

Ude truttede et Automobil.

»Hvad skal det sige?« Elisabeth tænkte skrækslagen paa Grandt.

»Det er Bilen,« sagde Nicoline tjenstivrig. »Jeg bestilte den før jeg var nede, hørte du ikke det, Du vil jo da ikke gaa hjem i det Vejr!«

»Jeg vil jo med Sporvognen« — Elisabeth hørte selv sin Stemme, der var fuld af trodsig Klage. »Jeg har jo ikke et Øjeblik sagt, jeg vilde have Bil.«

Nicoline saa kampberedt paa hende.

»Det plejer du da ellers! hvad i al Verden gaar der af dig, Elisabeth . . .«

Fru Wolf kravlede besværligt ud af sit Sofahjørne og gav sig til at klappe Elisabeth paa Ryggen.

»Lad nu vær' at skænde og kør saa Elisabeth. Du faar jo alt dit pæne Tøj spoleret.«

Elisabeth gav efter, Jegind sagde Godnat og gik.

»Og hør Elisabeth!« — Fru Wolf kaldte hende tilbage ind i Stuen — »Sørg nu for at faa det Barn ind paa en Anstalt, for det er saa meget det rigtigste. Det syntes Jegind ogsaa.«

»Hvad ved du om det, Mor?«

»Vi talte jo derom, lige før du kom.«

»Naa« — Elisabeth saa stift hen paa Væggen, hun sank indenfor Aftenslaget — som et Hus, der fik en indre Revne.

Saa sagde hun endelig Godnat — slapt og fraværende.

Hun krøb ind i Bilens Hjørne og sad og skvulpede viljeløst og stirrede ned, mens den kørte.

Han vilde ikke — tage imod det Barn. Vilde ikke.

Og pludselig holdt hun Haanden for Ansigtet og hul-

kede, holdt op igen og saa Pytterne i Lygteskæret og sine egne glippende vaade Vipper og græd igen.

Han vilde ikke.

Bilen kørte ganske langsomt over Langebro. Der havde været noget paa Færde og Køretøjerne trak i to Rækker langsomt forbi hinanden, som en Drivrem, hver sin Vej. Vandet lød dernede i Mørket som om store Dyr rasede dybt i deres Leje, pustede i Næsepust og slabrede af fyldte Trug. Elisabeth saa ud over det mørke Vand, der i Broens Lanterneskin løb ind i sære Metalfarver, blaa og sortgrønne som Hanefjer. — I et Spring derud en sort Nat, med Barnet i Armene, saa var Synden maaske endelig bragt ud af Verden. Hun trak sig skælvende dybt ind i Vognen, det skulde se strengt ud for et Menneske, før den gjorde det. Døden var dog det værste af alt.

Der var Lys hjemme — Hvad skulde nu det betyde?

Elisabeth skyndte sig at slette Sporene af sin Graad ud. Maaske Grandt var hjemme og havde Gæster. Eller han var maaske bare gaaet fra Lysene, fuld som han jo altid var, og Pigerne var gaaet i Seng. Bare det var saa vel.

Grandt havde ikke glemt at slukke, han havde med Vilje ladet det elektriske Lys brænde i *hele* Lejligheden for at hun kunde se at finde hjem. Hun takkede sagtmodig for hans Betænksomhed. Han laa i Sengen og saa paa hende, mens hun klædte sig af. Hun var ikke mere Herre over sin Graad endnu, end at hun maatte skjule frembrydende Hulk i Gaben. Sidst gik hun i Nat-

kjole, Haaret flettet i Pisk ned under Midien og Morgentøfler ind i Barnekammeret og kyssede Drengen.

Saa endelig lagde hun sig. Da Grandt gjorde sin Husbonderet gældende, satte hun sig ikke til Modværge. — Siden laa hun i Mørket og kunde ikke sove. Gennem Regn og Rusk hørte hun Raadhusklokkerne med deres fjerne tungsindige Slag — som gik der Klange med langsomme tunge Skridt over Luften i den ensomme Nat. Hun hørte Vinden som store Bølgeskvulp ind om Husset — som sejlede det paa Havet, en kæmpende Færge ombrust af Storm og Sø.

Hen ad Morgen var hun døset hen, da hun vækkedes at Nat-Telefonens Kimen. Hun strakte sig henover Grandt og tog Hørerøret. Det var Nicoline, der spurgte — Fru Wolf var i Nattens Løb bleven saa daarlig og havde saa frygtelige Underlivssmerter, om Elisabeth ikke vilde komme hjem og faa Grandt med. Elisabeth vilde spurgt, hvorfor hun dog ikke hellere ringede efter Jegind, men Grandt var vaagen og laa og hviskede:

Appendicitis — naturligvis Appendicitis.

Om Formiddagen kom Fru Wolf ind paa Grandts Klinik.

Lugten var blandet med Jod derinde paa Klinikken. Der følte ligesom slet ingen Luft, den var steriliseret med alle Slags Lugte, til der ingenting var bleven tilbage.

Overlægen rasede højt for aabne Døre. Han gik inde i sin Privatstue og forslog sin Mave imod Væggene under

Forsøg paa at fange den forbandede blaa Hugorm, der havde drillet ham saa længe. Den smuttede ud mellem Fingrene paa ham, Faneme som om det var Kviksølv. — Skaarene af to knuste Glas skrasede under hans Støvlesaaler, Malerierne hang skævt i de lange Snore ned fra Gesimserne.

Han trak sig lidt fra Væggen igen og knurrede.

»Den Sa'etan! Se om jeg fik den! Sikken den kan se paa mig — aa du Lille, tag væk de Øjne.

Har nogen set Mage til Hugorme paa denne Aarstid? De kommer trillende i store Nøgler og slaar med Halerne og glipper og snor sig om hinanden. Og saa vokser det Tøjeri! Men vent, jeg skal . . .«

Grandt holdt begge Arme frem, som om han holdt om en Bøsse — han tog Sigte.

Puf! brølede han.

»De regner det ikke. Ikke sku Spor!«

Han greb Sifonen i Tuden og slyngede den ind mod et af Malerierne, det sprængtes fra Rammen og skramlede efter Sifonen, der havde holdt, ned paa Gulvet.

»Der er den blaa igen — lige Hovedet stikker ud af Hjørnet og saa har den sku gule Bukler, det Fæ. Se, hvor den kan strække sig langt ud i Lejerne, med blaa Silkekjole og Sølvskael og Bryster som en Barneende. — Der er en til — ja, se hvor de myldrer og kravler værre end Ørentviste ud allevegne under Gesimsen. Lutter Nøgler, det ene ved Siden af det andet . . .«

Ude paa Gangen var der et Ansigt som kom og forsvandt igen, og han opfangede Ord: »saa længe han blot holder sig til Væggene . . .« Men det var altsammen

udenfor en vandklar Dykkerklokke, hvori han selv og Hugormene var, det kom ham ikke ved.

Han strakte Haanden op mod Hjørnet.

»Luk i der, her kan ikke være flere. De fylder jo hele Stuen — se, nu begynder de at falde ned, det var jo det, jeg sagde — Luk i for Satan!«

Grandt skubbede det tunge Bord hen i Hjørnet af Stuen, han satte en Stol ovenpaa, sprang op og begyndte at proppe Hefter af »Ugeskrift for Læger« op i Hjørnet. De flagrede ned igen omkring ham.

»Tror jeg den Onde hente mig ikke, det Kryb dratter ned i Hovedet paa mig — ja, de skal sku faa noget andet at vide.«

Han sprang ned, med en Stol hamrede han paa Væggene, paa Malerierne, paa Gulvet rundt om. Splinterne føg.

Paa en Gang holdt han op og gik ud. Foran et af Instrumentrummene i Gangen stod han stille og rodede efter sine Nøgler. De faldt ned paa det brune, tykke Linoleum, der var blødt som Ruskind. Grandt blussede, han vilde bukke sig, men vaklede og holdt sig til Muren — et Øjeblik tog den hans Interesse, han holdt paa den. — »Det falder Faneme ned, det Skidt!« Da han vendte sig igen, var Nøgleknippet borte, han syntes, han saa Glimt af en hvid Forklædesnip forsvinde ind i Elevatoren, som i det samme steg.

Han gløede lidt og brumlede.

Saa satte han sig i Bevægelse henad Gangen. — En Flok Sygeplejersker, der stod og talte ved et lille Trappebord, opløstes, forsvandt med blot et Pust af Skørte-

blafren henad en anden blød brun Ruskindsgang. Grandt naaede Bordet, støttede sig til det og brølte:

»Er her ingen for Satan!«

Den blege Petersen med Sugemunden blev beordret frem.

»Han kan saa godt lide Dem.« Oversygeplejersken smilte giftigt.

»Hvor er Reservelægen?« tordnede Grandt imod den Blege.

»Reservelægen kommer igen om et Øjeblik, Hr. Overlæge.«

»Hvad er det for noget Helvedes Sludder!« Saa krydsedes hans Tanke af en ny Indskydelse, han blinkede:

»Kom her!«

Petersen fulgte rystende efter ham.

Ved det lille Hjørnebord samledes Sygeplejerskerne igen. De kom endnu lydløse, end de før forsvandt og hviskede fra fremstrakte Struber. Operations-Sygeplejersken kom smuttende ud fra Elevatoren med Overlægens Nøglenippe.

»Tænk om han havde givet sig til at rode med alle Knivenel!«

Oversygeplejersken var svær og snøret, en forhenværende Bondepige, der havde Sans for Humor.

»Det er en Skam, vi ikke spiller Dilettant-Komedie — saadan som Frøken Hou kom fra at snuppe de Nøgler — og hans Ansigt — det var Penge værd at se.«

»Jamen hvor er Reservelægen da?«

»Han er jo taget ud til Overlægens Broder. Det kan

jo ikke blive ved saadan, han risikerer at slaa alle de andre Patienter ihjel med.«

»Jamen passer det?« hviskede en lille, næsvis Elev af god Familie.

»Passer!« Oversygeplejersken nikkede stærkt — »at han opererede hende for Blindtarmsbetændelse — og der var ikke mere Betændelse end i mig. Hun har jo haft Galdesten i mange Aar. Reservelægen sagde det rent ud til ham: De tager fejl, Hr. Overlæge, men han vilde, som *han* vilde. Og midt i det blev han fornommen og stod og famlede, og der laa det gamle Menneske i et Par Timer. Var det sært, hun døde — saa gammel hun var, hun kunde jo slet ikke taale saadan en Operation.«

»Ved Døtrene det?«

»Nej, jeg vilde ikke fortælle Fru Grandt, hvordan det var gaaet til. Hun har det strengt nok i Forvejen . . .«

En stor Luksusbil fjedrede ind foran Klinikken.

»Reservelægen og Konsul Grandt.«

Sygeplejerskerne forduftede igen, hver til sit.

Vilhelm Grandt var overanstrengt, han havde jo været alene om Klinikken, da hans Kompagnon fratraadte, han rejste til Udlandet og tog sin Familie med. Det var Meningen han skulde blive borte et halvt Aar, men han kom igen to Maaneder efter, da Klinikken var afhændet, og hans Pengesager ordnede. Han var ikke just ruineret, men var alligevel nødt til at søge sig en Be-

skæftigelse. Saa søgte han et Embede som Sygehuslæge ved et Amtssygehus i en Afkrog af Jylland, et berygtet Forvisningssted mellem Læger. Alligevel var der flere Ansøgere til Gelom Sygehus.

Grandt fik det. Etatsraadinde Grandt var Kusine til en Godsejer i Amtet, desuden havde der været Middage i det Grandtske Palæ og en Del Korresponderen med Provinsen.

Vilhelm Grandt overtog det i April og gik straks, efter sit bestemte Løfte, ind i den stedlige Afholdsforening.

ANDEN BOG

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

AMERICAN BOOK

Gelom var det meste af en Fjordingvej lang. Den havde oprindelig ligget sammenrullet ved den store Sø, med Kirkespejl paa Solskinsdage og høje Tofter med Kaalgaarde indrammede af Hyben og vilde Blomme-trær. I forrige Aarhundrede havde den faaet Chaussé, og Kirken blev ene tilbage ved Søen, Byen rullede sig langsomt op og lagde sig nyfigen langs den nye Færd-selsaare. Den var nu gammel igen, med svære velnærede Haver, skyggede af Balsampopler. En Del Huse var storsindet toetages, de fleste var firkantede som Pak-huse med hornfiskebensgrønne Vindueskarme og tjærede Tage. Enkelte var saa gamle at de sank i deres Bin-dingsværks Knæ og fik Huller i Halmtaget hver Gang Vestenvinden kom arbejdsløs syngende ude fra Fjorden og tog en Tot med i Forbifarten. Den hvilede aldrig helt, Vinden, selv i Godvejrskdage laa den puslende rundt i Grøfterne og gnavede i Papir, Løv og Klude og hvad andet, den havde raslet sammen og gemt hen. Det lange magre Græs laa nedstriglet over Grøftebrinkerne. Nord for Vejen, der hvor Vinden kom fra, laa den tomme sørgmodige Hede, Gyvelens Flammer var sluknede, det der var tilbage af Heden blomstrede ikke mere. Det

havde mistrøstig, trængt af Kornmarker og Beplantning fra alle Kanter, givet tabt, Lyngens Gammeljomfrueblomster fra Aar tilbage sad endnu paa Kvistene som smaa golde, hvidlige Korn. Kun de vilde unyttige Melbær spredte sig endnu bloddraaberødt ind imellem de evigglade, krybende Ulvefod, der med sin stride grønne Traad baldyrede Laven i store Sting op og ned.

Sygehuset var nyt og stort. Side om Side med det laa Lægeboligen, en lavtliggende gammel Gaard med Gulve i forskelligt Niveau efter som der var bygget til, oprindeligt en Vandmøllegaard, Havestuen var bygget ud paa Pæle. Et Vildnis af en Have — et yderlig forsømt Hus — der var Floder af Arbejde at kaste sig ud i, og Elisabeth følte sig som en Svømmer, der igen efter lang Tids Forløb, saa Vand.

Hun gik selv over i Sognefogedgaarden, der laa paa den anden Side Landevejen, for at forhøre sig om Piger. — Paa faa Uger løftede hun Hus og Have op paa sin Skulder, al den Arbejdsomhed og grundige Huslighed, der laa hende i Blodet foldede sig selvstændigt ud, hver en Skuffe og hvert et Skab med deres lagvise Indhold maatte ligge i hendes Hjerne saa gennemsigtig ordnet, at hun kunde færdes i Blinde. Og alt skulde ligge parat til Grandt, saasnart han aabnede sin Mund, alt skulde staa paa Pinde. Nu var de flyttede ud til Landet, og havde alle Synder bag dem, nu kunde det dog være, de kunde komme til at leve nogenlunde sammen — de Par Maaneder, de havde været i Tyskland, havde han egentlig været helt medgørlig — og hendes afdøde Moder havde jo alligevel været en klog Kone, Eli-

sabeth huskede endnu sidst hun var hjemme, da Moderen sagde, at et Ægteskab altid blev lykkeligere, naar de første to Aar var gaaede, for saa havde man slidt Kanterne af hinanden.

Foraaret var saa stormfuldt, som Elisabeth aldrig havde oplevet — Gelom laa paa Vindens alfare Vej, Luften kendte ikke Ro.

Hun og Grandt gik sammen ned gennem Byen — fra hvert Vindue stirrede et Par Øjne inde mellem Blomsterne, de trak sig vigende tilbage, naar de saa sig opdagede, men skinnede dybere inde fra de lave Stuers Halvmørke. Grandt simulerede Gysen for disse Junglens dunkelt glødende Tigerøjne, kaldte alle Børn, han mødte for Mads eller Bette Stine og viste Elisabeth Vejen, der var et kvarterdybt Støvlag, hvori Stenene laa som Piller i Heksemel — en solløs, tør Storm hvirvlede Støvet op og varslede Regn.

»Var det ikke det, jeg sagde den gode Gud i Marts, da Vejret var saa vidunderligt — det gaar ikke, sagde jeg — *det* Vejr i Marts, saa *kan* det absolut ikke andet end blive Vinter i April. Men aldrig vil de Gamle høre — der er kommet saadan en Selvstændighedens Aand over Alderdommen i de senere Tider . . . Nej, vil du se Pottemagerfantasi« — Grandt var standset udenfor et Træskohandlervindue og pegte ugenert — »Vil du se de smaa, imiterede Jydepotter med hvidkridtet »Hilsen fra

Gelom.« Jeg vil hellere have syv flade Øretæver, og staa stille til, end en af dem . . .«

Elisabeth tyssede paa ham. Det kunde aldrig gaa an at støde Folk for Hovedet her, hvor de skulde bo og leve . . . Men Grandt gav det Fanden, han var paa Landet og Landet var for ham kun Ferie, havde aldrig været andet. Han passede sit Arbejde og gik Ture, alt-sammen som noget foreløbigt, noget der blot var til at sige Vitser om. Han kendte kun Teaterbønder, og var vant til at sidde i første Parket og more sig. Men herude var de ikke morsomme, de gik tungt og roligt i alt andet end Teater-Virke, de smilte ikke imod ham, hans Vid rendte tværs igennem dem uden at gøre nogen Virkning. Saa kaldte han dem Okser og kneb sig ind i sig selv. Uden at gøre sig det helt klart, huskede Elisabeth sin Tid i København, sin plagsomme Følelse af ikke at være opsuget, af at staa udenfor, og hun søgte at aabne ham Veje ind — han *skulde* jo være her. Hun gik paa Visitter med ham, inviterede og fik Spilleparti i Stand, tog Ture ud med ham og fik Bønderne til at snakke.

Grandt var ikke i nogen særlig Grad taknemlig, men hun tog det ikke saa højtideligt, straks kunde det jo ikke blive godt naturligvis. Men naar man ærligt vilde, kunde det vel ikke undgaa at komme. — Et Par Gange opdagede hun ham med blanke Øjne, i vidtløftig Stemning — og med en bange Sugem om Hjertet gav hun sig til at lede, om der skulde findes Spiritus skjult i Huset, for drak han igen, følte hun hvert et Haab forbi. Hun fandt intet, men Stemningerne kom igen.

Og en Dag opdagede hun, at han forskrev Spiritus fra København og opbevarede det i sin Vogn.

Stormen blev ganske rigtig til Regn, og med Regnen kom en klam og langvarig Kulde. Midt i Kulden trak et Tordenvejr op, alle Begreber om Vejr var som stillede paa Hovedet.

Elisabeth sad i Spisestuen og saa ud over Vejen og Markerne, der i en lang, lempelig Skraaning sank ned i Gelom Enge og Tørvekær, for saa igen langsomt at løfte sig til en opdyrket Højderyg med Nabosognets Kirke som en hvid og knejsende Rytter. — Af og til saa Elisabeth paa Drengen, naar Tordenbragene kom, om han ikke vilde søge Beskyttelse hos nogen, vise saa megen Forstand i det mindste som skælvende Kvæg. Men det gjorde han ikke, han sad ganske sløvt paa Gulvet, de kummerfulde Øjne laa tunge i Hulerne, Benene laa slappe, som om de ikke kom ham ved.

En tæt Haglbyge slog ned som en graadig Fuglesværn, smeltede efterhaanden og blev til et Skybrud af Regn. Vejen flød forbi som et Sandskyl, en Cyclist skød Ryg imod Uvejret og styrede frem tværs igennem det oprørte Søle. Kuldegys efter Kuldegys rystede Elisabeth, det lave, skumle Hus drak Fugt som en Svamp, og Uvejret slog hele Himlen med Mørke. Hvad skulde det i Guds Navn dog blive til? Hendes eneste Haab var smukt Vejr og Varme, saa maaske Grandt vilde slaa sig til Ro og ikke drikke; det stadige Rusk og Regn gjorde ham gal af Livslede.

Et Lyn som en gigantisk Pisk med sin Snert slynget hen under Himlen kløvede Skyen og gik med sit Ildskraft lige stik ned i Højderyggen. Elisabeth gav et uvilkaarligt lille Skrig — den ildgule Traad stod for hende som en voldelig blottet Nerve af det oprevne Verdensalt! — Og med det samme huskede hun smertelig Andreas og de lange, lykkelige Samtaler med ham . . .

I det ene Lyn havde Uvejret sprængt sig, Himlen, der laa ned over Horisonten som et næsten nedtrukket Rullegardin, løftede sig saa smaat igen, mens Langlyn smuttede som vævre Skytter gennem dens mørke Islæt. Regnen sagtnede, dens Hvæsen døde hen. Endnu plaskede det fra Straataget i gule Styr, Elisabeth blev siddende med Albuen i Vindueskarmen og tænkte paa Andreas. En Tid efter kom Grandt ind. Han stillede sig ved Siden af hende og saa ud paa den strømmende Chaussé.

»Der er et yndigt Land,
det staar med brede Bøge . . .«

nynnede han, rystende paa Hovedet.

»Aa, nu naar Tordenen har slaaet Kulden ned, faar vi nok bedre Vejr,« trøstede Elisabeth, og Grandt gik tilbage i Stuen, stillede sig op foran Drengen og saa fra Siden paa Elisabeth.

»Har du set, han er lam i Benene? vi dansede nok lidt rigeligt den Karnevalsnat, vi to.« Han kløvede Drengen i Nakken som en lille Gris. »Defekt i begge Ender — du mangler egentlig blot at være pukkelrygget, min lille Ven; med Guds Hjælp kan det jo komme, det ogsaa.«

Grandt vendte sig, han saa paa Regnen derude, paa

Drengen, paa Elisabeth i den sorte Sørgedragt; saa skar han en fortvivlet Grimace.

»Er jeg ikke en lykkelig Mand?«

Elisabeth lyttede efter hans Fodtrin, da han gik — hun hørte Døren til Vognporten falde i og sukkede. Saa rejste hun sig og gik hen til Drengen. Hun vidste godt, han var lam, men havde ikke villet fortælle Grandt det, han vilde blot komme med Ondskabsfuldheder, det vidste hun. Hun gled ned paa Gulvet ved Siden af Drengen og sad i samme Stilling som han, med Hænderne i Skødet. Det trolddomsagtige Halvmørke laa stadig over den lave Stue, og Regnen dryppede ned foran Vinduerne, Skyerne drev forbi som pjaltede Levere og Lunger.

Slap og haabløs sad Elisabeth og saa fra Siden paa Barnet. Og langsomt fyldtes hendes Øjne med Taarer, fordi hun frøs og var ene. Selv om hun aldrig havde holdt saa meget af sin Moder, som af sin Fader, saa havde hun alligevel savnet hende forfærdeligt, efter at hun var død. Nu var der kun et eneste Menneske i Verden, hun kunde helde sit Hoved til — og til ham kunde hun ikke komme, for hun kunde ikke tage Drengen med.

Saa længe Drengen levede, kunde hun ikke — men hvis han døde — i dette sure, kolde Hus!

Hun løftede sit taarevædede Ansigt op mod Vinduet og saa ud paa Himlen.

Gud fri mig for at ønske mit eget Barn død —

Staar der ikke, at den, der har attraaet i sit Hjerte, har allerede syndet.

Den næste Dag saa Jorden koparret ud efter det stærke Haglnedslag. Stormen tog fat igen, svang sig op til Orkan, indtil Jorden igen var pulvertør. Hele Marker rejste sig derude, en jordbrun Flodtaage drog ned over Tørvekærene og spredtes i Luften, drog i Dage, og Havresæden flyttede sig over paa Bygmarkerne, Bygsæden over paa Roemarken, hvor der ikke var et Frø tilbage. Mod Øst saa Himlen ud som et højt, rødgraat Panel, Landevejen laa barblæst til den nøgne Hovedbund, og Støvet laa i brede Broer over Grøfterne. Nabosognets Kirke stod som et Sejl op af det brune Støvhav.

Der var hele Uger, hvor Solen i alt kom frem en eneste Gang, straalende som et Messingbeslag et enkelt Sted paa Marken. Bønderne saaede taalmodig Sæden om og trøstede sig med, at Majdags Kulde, gav Laderne fulde — og tog forresten Tabet med den flegmatiske Ro, Vanden havde givet dem.

Storm, Regn, Torden og Hagl var de fire Streng, hele Forsommeren spillede paa — med et aldrig svigtende Accompagnement af Kulde. Tulipanerne stod i Haven som smaa Granater, en efter en forsvandt de, regnede hen, før de havde foldet sig ud. Sirenerne lilla-brune Knopklaser blev heller ikke til mere. Aarstidens Blomster kom og gik uden at have gjort noget videre Indtryk, de stod og trykkede sig forkrøblede i den graa Luft, til deres Tid var omme. Det gik næste Hold ligesaa. De store Pragtvalmuer stod udenfor Pælestuens Vinduer som flammerøde Sløjfer, der smældede i Vinden med de pjaltede Flige. Naar Solen paa sin Gang mellem Skyerne strøg Jorden, og et Blad rejste sig med

Bredsiden til, saa det ud som en straalende Splint af et Glasmaleri — for Øjeblikket efter at blive endnu vaadere, endnu mere pjaltet og forslaaet. Grandt stod med Hænderne i Bukselommerne, tyndhaaret og mavet, og stirrede ud fra Pælestuens Vinduer, over den druknende Have, den sørgelige Rest Hede og længst ude den graa Fjord. Hans slappe Ansigtsmuskler spændtes af afmægtigt Raseri — hans Ture ud i Vognporten blev bestandig hyppigere. Landlægerne rundt om var begyndt at strejfe ind om hans Distrikt; han bandte dem ned i det hedeste Helvede, men fandt det dybt under sin Værdighed at gøre nogetsomhelst for at holde sit Gebet rent. Han afskyede Landpraksis og lagde hurtigst mulig enhver Patient ind paa Sygehuset, skøndt Elisabeth med sit Kendskab til Bønder foreholdt ham, at det var den sikre Vej til at drive dem i Armene paa Konkurrenterne — Bønder *vilde* ikke paa Sygehuse

Pludselig en Dag var det Sommer. Den kom saa pludselig som Pianissimo kan komme i et bragende Orkester, og stod med det samme som Ørkengløde over den alfare By. Dag efter Dag det samme. En skyløs Himmel, grumset langs Horisonten af Varmedis, stod ubevægelig, mens den gule Ildklode langsomt gik sin Bane tværs over den og afsondrede et Heksebaals Hede fra tre om Morgenen til ni om Aftenen.

Om Nætterne fik Grandt ingen Søvn, Landsbyens Hunde laa om Dagene som slappe Sækkepiber i det brændende Støv og orkede ikke at gabe en Gang. Om Natten pustede de sig op og tog deres Hævn, de gøede og svarede hinanden, det gjaldede af Hundeglam fra

milefjerne Gaarde og ned langs Landevejen, hvor hvert Hus ejede en Køter. Bønderne sov, trætte af Arbejdet i Varmen, sov som deres Stude, og Hensynet til andre er det sidste, Bønder lærer.

I de Dage drak Grandt vildt, for alles Øjne, drak desperat.

Sommerens tre korte Uger gik paa den Maade; en Middag hørtes Skvalderblæsten i Balsampoplernes Kroner — henimod Landsbyens Kaffetid, da Klokken var to, stormede det koldt fra Vest.

Og Vejret begyndte, hvor det slap ved Foraarstid.

Naar Elisabeth kørte ud med Drengen, fik hun sig undertiden en lille Sludder med den gamle Sognefoged. Han gik enten og satte Pilekviste ind i Risgærdet omkring sin Have eller han pløjede Markerne, der laa ud til Landevejen. Han var flink og let at komme ud af det med, som næsten alle Beboerne, og hun havde en behagelig Følelse af, at han kunde lide hende og talte godt om hende.

Det støvregnede, fint, men gennemblødende. Elisabeth standsede sin Vogn og raabte over til Sognefogden.

»Nu er den kold igen, Sognefoged!«

»Det er'en, Frue, ja«. — Sognefogden standsede, de tunge Plovheste lod de arbejdende Muskler synke tungt i Leje, flyttede Benene et Par Gange og stod saa. Bidslernes Klirren lød slukt i den tykke Luft, det dampede fra de vædeskinnende Hofter. Sognefogeden stod med

Tømmen løst i Haanden og støttede sig til Ploven. De smaa, vaade Øjne, den vaade Skindhue, de dykvaade, haarede Hænder gjorde, at den lille, vadmeklædte Mand saa ud, som om han var trukket op af en Mose — men det anfægtede ham ikke, hans Humor laa ubeskadiget indenfor en tyk Vold af hærdet Besindighed.

Han nikkede over til Elisabeth.

»Nu fryder Bonden sig«, siger de i København, naar det regner ved Juletid!«

»Det har jeg aldrig hørt!« Elisabeth lo — »men Gud, hvor det kunde ligne dem«

Hun skød og trak lempelig i Vognen, hvor Drengen laa gemt bag Gardinerne. Der var saa vidt og frit rundt om, foran laa Gelom Dalsænkning med de tunge Regntaager, der gik som Spøgelse i Dalens Bund, og de ludende Tørveskruer, der aldrig kunde blive tørre, men bestandig stod og saa ud som et større Missionsmøde. Til den anden Side laa Heden som en brunsort Svamp, Fyrreplantagen og Fjorden.

Sognefogeden smilede skraat over til hende, et knebent Smil om lukkede Læber, det meste Udtryk laa i de smaa, lune Øjne. — Ja, ja, enhver kunde jo være god for sig, smaasnakkede han hen over Grøften med den smalle Regnbæk i Bunden og det savlende Græs ned over Brinkerne. Men han var nu saa sikker paa, at det Uheld, Gelom havde haft med Læger i de senere Aar, kom sig af, at de havde været Københavnere.

»Hvad er det for Uheld?« Elisabeth spurgte nervøst, fordi hun netop saa nødig vilde spørge. Emnet var pinligt som gyngende Grund.

Sognefogeden bredte sig omstændeligt — det var det, at Gelom ligesom ingen Doktor kunde holde i sig. De forfaldt og døde eller rejste bort igen. I Begyndelsen saa de pæne nok ud, men det varede aldrig længe — og saa viste det sig da ogsaa, at de havde haft den samme Syge før. Den værste var da Doktor West, han var Morfinist; ham nyttede det ikke at hente om Formiddagen, for saa sov han og vilde have Fred, og efter 8 om Aftenen var han rent forstyrret. Saa var det, Byens unge Folk de samlede sig for at drille ham, de tirrede hans store, glubske Hund, og saa kom West jo lynende med Bøssen og knaldede og skød om sig. Den sidste før Grandt var Doktor Kortgaard, ham kunde Folk altid hente i Kroen, der sad han svirende og spillede Kort med tre af Egnens Proprietærer. Det var da ogsaa hans Svirebrødre, der skrev ham en Attest for Ædruelighed, saa han fik et godt Embede ovre paa Øerne

Elisabeth stod og nikkede og smilede halvt — et blindt sygeligt Smil; hun følte, at noget var paa Vej imod hende. — Vilde Sognefogeden, der var Formand i Sygehusbestyrelsen, advare Grandt igennem hende? Var det allerede ude mellem Folk, at han drak — og havde drukket, længe før han fik Gelom?

Men Sognefogeden saa ikke det mindste underfundig ud, han flyttede blot Tømmen et Par Tommer paa den Nærmeres brede Ryg.

»Hver ka' vær' god nok for sig,« sagde han igen. »Men det er no li'godt saa'en, at Jyder kan bejst komme om ved Jyder. Derfor var'et ogsaa, at a stemt' for den anden Ansøger hertil, for'e Navnet kund' tyde paa, at han

var Jyde. Han hed Andrejs Jegind. Men — e — Amtmanden tøv jo, at Grandt, som ha'd hat Klinik selv, var mer kvalificere'. — Her er jo slet ét saa faa Operationer«

Elisabeth tumlede med Vognens Gardiner og tyssede som om Drengen var urolig. Saa nikkede hun til Sognefogeden og kørte hurtig hjemad. Den gamle Mand stod lidt endnu, inden han lettede paa sig og Hestene, han havde set det forvildede, der kom i den unge Kones Ansigt — det sølle bette Kvindemenneske, hun var ellers at beklage — med en doven Slog til Mand, der tilmed drak og et eneste Barn,, der nok skulde være Indiot

Han hyppede, de tunge Heste løftede Musklerne og lagde sig i Tøjet. Gennem den drivende Væde fulgte han Furen, Himlen sank som et vaadt Blaalersloft, og hele Egnen saa ud som en Husmandsstue, nedtrykt og skummel. I Dalen stod de kummerfulde Tørveskruer og bad evindeligt om Naade

Elisabeth rullede skramlende Vognen ind og kaldte paa Kristine — —

Kristine fik Drengen, Elisabeth løb ind i Sovekammeret og lukkede Døren.

Andreas havde søgt Gelom!

Hun halvt løb, frem og tilbage, gnidende sine Hænder. Betød det da ikke, at Andreas havde givet tabt, havde

ligesom sluppet sit Liv! Hun slog pludselig Hænderne sammen over sit Hoved og hviskede højt:

»Og saa har de ikke engang givet ham det — de giver Vilhelm det! Og Andreas finder sig i det — sidder derovre i sin Stue og finder sig i det ogsaa, aa, det er for galt! Aa, stakkels elskede lille Andreas!«

Hun blev ved at gaa, uden Sans for nogen Ting i Huset eller omkring sig. Aldrig før havde hun følt, hvor hun egentlig med al sin Sjæl og al virkelig Interesse hørte ham til. Hvor hans Sorg var hendes Sorg, hans Glæder hendes Glæder, hver den mindste Ting i hans Liv følte hun sig selvskreven til at tage Del i.

Og her havde de forbigaaet ham i den Grad!

Og han havde ingen at betro sin Krænkelse til, ingen at tale med — ak Gud give hun kunde rejse over til ham straks, gaa ind til ham og tage ham om Halsen . . .

Elisabeth trak Vejret langt og tungt.

Hun kunde ikke gaa fra sin Dreng.

Hun kunde maaske, hvis han havde været som andre Børn! Men gaa fra ham, som han var, hjælpeløs, fangen, det var jo forfærdeligt at gøre det. For alle andre Mennesker var han en stakkels aandssløv, der ikke kunde sladre, hvis nogen fandt paa at gøre ham Fortræd, for hende alene var han et Menneske, der var muret inde, som de i gamle Dage murede Nonnernes Børn levende inde og lod dem dø der, langsomt og alene. Saa længe hun stod Vagt ved Muren, var hendes Dreng dog ikke helt alene.

Men vidste hun, at han aldrig, aldrig skulde slippe ud af sit Fængsel, blive gammel og ligne en Osteskorpe som Trines hjemme paa Fuur — blive liggende i Murens snævre

Hul, med blot saa megen Luft og Næring, at han kunde eksistere og vokse derinde til et aandeligt Uhyre, en ond Krøbling, saa var det meget bedre, han døde straks.

Elisabeth standsede — imod hende paa Landevejen kom en Cyclist med Blink i det blanke Styr; hendes Blik opfangede Glimtene, men hendes Tanke slap ikke et Øjeblik sin Idé.

Det var meget bedre, at han døde straks saa!

Hun blev ved at stirre stift paa den vaade Vej —

Men saa levende som hun følte sit Barn, saa lønlig forbundet med hende selv, næsten som om en underjordisk Aare løb imellem dem, og de kunde hviske til hinanden gennem Aaren, saa kunde hun ikke opgive Haabet om, at hun skulde faa ham at se frejdig og fri og klog som andre Børn. Andreas havde kaldt det et Mirakel — men hun troede paa Miraklet.

I hendes højeste Nød! Naar hendes Elendighed var størst — saa vilde det ske!

Aa, Herregud, hvor var det meningsløst, at hun skulde dele sig imellem Andreas og Drengen — var det ikke hundrede Gange saa naturligt, om de to havde hørt sammen.

Vuggende uroligt i Overkroppen gik hun igen.

Tænk blot, om hun og Andreas var kommen hertil sammen, du gode Gud hvor de kunde have faaet det godt. Indtægten var jo god, de kunde bygget en ny Lægebolig og levet hyggeligt og stille. Og hvad kom vel Vejret de Mennesker ved, som havde det godt inden Døre og ikke gik og savnede Strøg og Gadelugt og en smal Gallionsfigur skridende frem i kaffebrun Slangeham med

en Tras gammel Guldknipping anbragt paa det mest meningsløse Sted, der var at finde. — Elisabeth skød haanlig Underlæben op og nikkede vredt — Andreas vilde godt kunne holde af hende og være glad for hende, fordi hun ikke kunde stanglorgnettere engelsk Kunst og sige Proletar gennem Næsen.

Her gik hele hendes Liv hen, og hun kom aldrig til sin Ret

I Dagene derefter var der ingen Ro over Elisabeth noget Sted. Hun drev fra Vindue til Vindue og stirrede ud.

Det gik op for hende, at hendes og Grandts Liv aldrig kunde blive godt — hendes Øjne stod stive og sved, naar hun i Timer havde stirret ud og tænkt.

Det kunde aldrig blive godt. For hun kunde ikke blive en Ida Degenkolv, og Grandt kunde aldrig blive Jegind — og hun kunde kun blive lykkelig hos ham. Fordi han kunde skatte netop det i hende, som hendes Fader havde opelsket. — Hun saa tilbage, stirrede ind i de Tider, da hun var »Kip«, sin Faders Yndling, og kom anstrengt til Forstaaelse af sit eget Væsen. Grandt kunde beskære hende, saa meget han vilde, han fik aldrig en Ida Degenkolv af hende, han fik hende kun genert og ufri og dum, jo mere hun blev klar over sine selskabelige Mangler. For Andreas havde hun aldrig behøvet at knejse gallionsmæssig, hun gik under hans Arm saa tryk som under sin Faders. Hun lukkede undertiden Øjnene og sugede i et langt, blindt Aandedrag Fuur og Andreas og sin Forlovelsestid op i sin Bevidsthed og besaa den tænksomt. Og hun saa, hvordan alt det søde, halvkokette,

pirouetteagtige, flygtige og smilende altid fik Lov at folde sig frit ud overfor ham, hun huskede, hvordan Andreas en Dag tog hende heftig og begejstret i Armene og sagde, at hun var saa dejlig, fordi hun kunde le som et Barn og tale som en Voksen, og hendes Væsen var som hendes Legeme, uden Kanter, saa bøjeligt, frydefuldt og blødt.

For hver Dags Tænken blev det hende klarere, at her laa hendes Livs egentlige Ulykke. Hendes Længsel efter Andreas vilde hun aldrig faa Bugt med, den vilde blive større og større, eftersom hendes Hunger efter at blive sig selv, steg. Der maatte ske et eller andet, hun vidste ikke hvad — men det var jo da umuligt, at hele hendes Liv skulde gaa saadan, at hun aldrig mere skulde blive »Kip« og le og drille og tage Dansetrin foran den, hun holdt af.

Vist maatte der ske noget.

Men den ene Dag gik, og den anden Dag gik, og der skete ingenting. Saa endelig skrev Elisabeth til sin Søster. Hun var ikke glad for det. De var blevet Uvenner paa Grund af Arven efter Moderens Død, Elisabeth vilde ikke give Afkald paa sin Part, som hun havde sine egne Idéer med. Selv om den ikke var stor, var der alligevel nok til at begynde en Klinik for. Elisabeth havde ved Sammenstødet ladet Søsteren vide, at det var hendes smaa, lodne Paafund, der Livet igennem havde forplumret Moderen, der engang var saa aaben, morsom og frisk. Paa samme Maade forplumrede hun alt, hvad hun kom i Nærheden af, fordi hendes Hjerte var saa snævert som en Hønsetarm. De havde ikke skrevet sammen et halvt Aar og var først fornylig begyndt at nærme sig hinanden med gensidig Forsigtighed.

Elisabeth skrev, at hun havde hørt, Jegind havde søgt Gelom. Hvis Nicoline traf ham, maatte hun se at faa ud af ham, om han var ked af, at han ikke havde faaet det, eller om han havde søgt det i et mismodigt Øjeblik og var ligeglad. Nicoline maatte endelig svare hende, for det pinte hendes Samvittighed, selv om hun ikke kunde gøre for det, at Grandt og ikke Jegind fik Gelom.

Først hen i November kom der Brev fra Nicoline. Elisabeth fik det bragt ind i Pælestuen, hvor hun sad ved Vinduet og syede. Der var fyret i Kakkelovnen, Efteraarstormen purrede op i Poplernes Kroner, Fjorden var tyk som en vred Høne med en gylden Nakke, dér hvor Solspejlet laa. Paa Tæppet foran Glasdøren laa Drengen. Han var ikke vokset noget videre og var ikke smuk mere; det kummerfulde havde fra Øjnene bredt sig over alle Ansigtets Træk, han begyndte at se knuget ud som en gammel, forgræmmed Mandsling.

Elisabeths Hænder rystede, da hun rev Brevet op. Det indledte med mange Henvisninger til at søge Gud og finde sit Livs Rettesnor i den hellige Skrift. Og nu flyttede hun fra Byggeforeningens Huse for at bo hos sin Veninde, Baronesse Mühl, der jo var gammel og noget aandssvækket. Saa kostede hendes Ophold ikke meget, og hun kom i gode Kredse, det var baade billigt og paa alle Maader standsmæssigt. Endelig stod der:

Jo, Dr. Jegind ser jeg næsten hver Dag. Vi træffes i Kongens Have, naar jeg gaar Tur, og han gaar fra Frokost, vi er jo begge to punktlig Naturer. Han har aldrig betroet mig, at han har søgt og faaet Afslag paa Gelom, saa jeg tror ikke, det har gjort noget Indtryk paa ham. Det er det skønneste, stille, fine Efteraar her, vi gaar saa tit og taler om dig, og Jegind taler saa roligt — jeg tror nok, han vil vise, at han nu er kommen over det og kan tale om dig som om enhver anden

»Du er jo dum, Nicoline!« hviskede Elisabeth graadkvalt, »han længes jo, ligesom jeg, kan du da ikke forstaa det!«

Nicoline havde mere paa Hjerte. Elisabeth tørrede Øjnene, der var saa blændede af Taarer, at hun ikke kunde læse:

»Han ser egentlig saa træt og slidt og daarlig passet ud, og hans Kirtelsygdum fra hans Barndom er nok brudt op igen, han gaar ikke godt paa det ene Ben. Han mangler en Kone . . . «

»Der er ingen, der tager sig af ham, aa Herregud, hvad skal det blive til!« græd Elisabeth lydløst, hun hørte Grandt klimpre paa Klaveret inde i Dagligstuen. Og med Lommetørklædet for Munden læste hun færdig.

». . . og jeg tror nok ogsaa, han har En i sine Tanker nu. Og det kan godt være, det bliver som han tænker, han er jo en pæn og dannet Mand og gør Indtryk af at være religiøs, selv om han ingenting siger. Dem der tror i Stilhed er ikke de mindst troende, det siger Baronessen ogsaa. Og dig kan det jo ikke gøre noget, du forstod ikke at værdsætte den Mand efter Fortjeneste.«

»Gjorde jeg ikke!« Hun smed Brevet og rejste sig, krammede Lommetørklædet mellem Fingrene og hviskede i Vildelse:

»Gjorde jeg ikke! Det er jo ikke sandt! jeg har aldrig holdt af andre end ham. Ærede jeg ham ikke, da jeg ikke vilde, han skulde have mig, saadan som jeg var . . .!«

Hun saa flygtigt ned paa Drengen, der laa urolig paa sit Tæppe. — Og igen saa hun tydeligt for sig det, hun aldrig kunde glemme, det, der bestandig kunde faa hende til at koge af Skamrødme, den Morgen hun løb ned ad Grandts Trappe. Hun saa sig holde Aftenslaget ud for sig, for at ingen, selv ikke Væggene, skulde se de gyldne Balsko, den snævre, blaa Dragt, hun havde købt efter et Avertissement, fordi den var billig — ak Gud, hvor blev den hende dyr! Hun huskede, hvor den ene Fod var kold i den vaade Strømpe. Hun huskede den svale, forfærdelig ædruelige Morgenluft, de røde Løbere, det lange, fornemme Portrum, hun maatte igennem, inden hun naaede ud i Bilens Skjul og kunde græde ud.

Da løb hun allerede med *ham*.

»Jeg havde ikke behøvet at have saa travlt!« hviskede hun grædende, hun rokkede med Hovedet og græd. — »Aa, havde jeg vidst, aa, havde jeg vidst, jeg var hellere sprunget i Søen!«

Drengen begyndte at krybe ad Krogen til, med Benene slæbende efter sig som en Dobbeltthale. Om lidt skulde han have sin Tude-Time. Og derinde — hun saa til Dagligstuen — derinde sad han, fuld, doven og ond!

Pludselig rakte hun de sammenflettede Hænder op mod Loftet og hulkede ubehersket i smaa, tørre, forfærdelig bitre Hulk.

Grandt kom ind fra Dagligstuen.

»Hvad er der i Vejen?«

Hun gik hen til Vinduet og stod med Albuerne i Kar-
men og Hovedet nede i Hænderne, ustandselig grædende.
Derude daskede de raadne Roser paa Grenene, det var

lige trøstesløst ude som inde. Saa vendte hun Ansigtet, vaadt og rødt af Taarer, om imod ham og spurgte grædende og heftigt:

»Hvorfor drikker du nu igen? Har jeg ikke gjort alt, hvad jeg har kunnet?«

Han trak gnaven paa Skuldrene.

»Synes du, Klimaet er til andet?«

»Jamen du har givet dit Ord paa ikke at gøre det — det var paa den Betingelse, du kom hertil! Naar Folk her paa Egnen opdager det, hvad saa?«

Han løftede Brynene drillende.

»Saa gaar vi neden om Kap Fanden i Vold, min Skat!« — Benene slingrede lidt under ham, idet han gik hen over Gulvet og med Støvlespiden lempede Barnet tilbage paa Tæppet, trillede det om paa Ryggen som en Skildpadde og forsøgte at staa paa et Ben og kilde det paa Maven.

»Du skulde hellere tude over ham! — Forresten, det er ikke før faldet mig ind, mærkelig nok, det lille Pragt-eksemplar kan jo egentlig akkurat ligesaa godt være Jeginds.«

»Nej!« Hun slog forbitret med Hovedet, saa Taarerne stænkede ud fra Vipperne. »Nej, for saa havde den ikke været Idiot!«

Grandt grinede bifaldende.

»Et fortræffeligt Bevis — om ikke just retsdydigt. Men det gør jo mindre til Sagen i dette Tilfælde,« — han bøjede sig affabelt med udspilede Hænder — »jeg vedkender mig den smukke Frugt af en smuk Nat.

Og anbefaler mig!«

Endnu et Grand-Seigneur Buk, saa vendte han sig for at gaa igen.

»Jeg bliver ikke hos dig!« Elisabeth stod med trodsig løftet Hoved, hun var ude af sig selv.

Grandt vendte sig øjeblikkelig.

»Det har jeg længe ventet. Hvis det er Andrés, du tænker paa at lykkeliggøre, saa Gudbevares, jeg skal ikke sætte mig imod det. Lige for lige — saa er han og jeg maaske endelig en Gang kvit.

Men synes du selv« — det kom saa langsomt og veloverlagt ondt — »synes du, at du kan slæbe netop *den* Unge — tilmed nu efter dit ekscellente Bevis — med ind i *hans* Hus?»

»Du skulde holdt Haanden over din Vens Ære noget før!« græd hun rapt ud.

Han blev rasende over hendes uvante Slagfærdighed; i den Tilstand, hvori han var, maatte han ligesom løfte sig selv op i Skulderstropper for at faa Overtaget. Og det irriterede ham, fordi det trættede ham.

»Ja, det skulde jeg. For saa var jeg aldrig bleven belempret med dig, som jeg aldrig har kunnet lide!«

Hun var der straks, med hidset Kampiver og de taarevilde Øjne fæstede stift paa ham.

»Du indrømmer altsaa, at du løj som en Proletar i den første Tid, vi var gift — da du kaldte mig Susanne og fik mig til alting, fordi du sagde, at alt var skønt mellem to, der elskede hinanden. Du løj!« — Hun raabte det haanende som et uartig Ord. »Du løj!«

»Nej, gu gjorde jeg ikke nej!« — Grandt stod dukket som en Okse og saa paa hende med smaa, olme Øjne.

»For jeg har sagt det samme til saa mange, og ment det saa længe, jeg sagde det. Jeg skulde bare aldrig have været gift med dig — og det var heller aldrig faldet mig ind, hvis ikke Andrés havde ønsket det. Andrés er det eneste Menneske, jeg har brudt mig om, holdt af, saa det betød noget — fordi han er et Mandfolk. Ikke fordi jeg er pervers, det kan du vist tale med om, at jeg ikke er — men Fruentimmer kan jeg ikke holde af, Fruentimmer kan jeg kun elske paa samme Maade som jeg« — han vrængede Ansigtet afskyeligt, raat — »elskede dig!

Og jeg vil sige dig, der er mange Mænd som jeg!«

»Tyrk!« huggede hun hen efter ham.

»Ganske rigtig. Og du var en af mine mange, skønne Huris, intet mere og intet mindre!«

Han slog leende Døren i. Paa Klaveret klimprede han igen Melodien:

»Der er et yndigt Land . . .«

Drengen havde ganske privat naaet Krogen, han begyndte at tude.

Elisabeth fortrød saa bittert, hun havde ladet det komme til Udbrud imellem dem. Grandt havde aabenbart gaaet i den Tro, at han var uopdaget, og det havde lagt et vist Baand paa ham. Nu drak han 6 Flasker Cognak om Ugen, foruden hvad andet der faldt ham ind. Han forskrev rent vanvittigt, fyldte Huset med Østers

til Julen, ordinerede Patienterne paa Sygehuset Vin til alle Døgnets Tider, saa meget de vilde drikke, og Sygehuset fik Øgenavne som »Det glade Vanvid«, »Svanesangen« eller »Den sidste Olie«.

Grandt selv gik om i en stille, skummel Tilstand, bag hvilken Elisabeth følte et gnavende Nag til hende gro i ham og skyde ud fra hans Blik, naar han troede, hun ikke saa det. Hun følte sig ikke sikker for sit Liv mere, hendes Kuffert stod paa Loftet med de nødvendige Ting til hende og Barnet, parat til pludselig Flugt. Tilværelsen var et Helvede, hun ikke vidste Raad eller Udveje for, hun ledte og søgte om Dagene, naar han var ude i Praksis, for at komme paa Spor efter hans Tanker. Det eneste, hun fandt, var Bunker af Nick Carter Fortællinger — og en Dag Ting, der kunde tyde paa, at han brugte Morfin.

Paa en af sine Ture mødte hun den gamle Sognefoged, der standsede og gav sig i Snak med hende. Han talte om Vejr og Julegilder og det nye Aar, til han endelig saa vidtløftigt Himlen rundt og sagde ud til de mørke Skyer, der hang som Vomme fulde af Sne — at-te — der jo var kommet Forespørgsel fra Amtet, om Grandt stadig stod i Afholdsforeningen.

Elisabeth spurgte spændt, hvad han havde svaret.

Den gamle Mands skikkelige Øjne saa et Øjeblik tilforladelig beroligende paa hende, saa såå han ned efter sin Stokkespids, der borede runde Huller i den vaade Vej. Jo, han havde da svaret, at Dr. Grandts Navn stadig stod i Fortegnelsen, men hvorvidt han drak hjemme, vilde han ikke udtale sig om . . .

I flere Dage gik Elisabeth og ventede, at der vilde blive gjort noget videre ved Sagen, men der kom ikke noget Brev fra Amtet, alt gik sin Gang. Det begyndte at gaa op for hende, at hun var delagtig i Ting, der ikke laa langt fra Forbrydelse. Folk døde uden egentlig at have fejlet noget, udover at de havde søgt Grandt. Eller de laa længe, indtil de — for sent — søgte til andre Sygehuse. Hver Dag var som en Vulkan, hvor det forfærdeligste kunde bryde ud. Elisabeth sad som paa Naale, naar der var en Patient inde, eller Grandt var ude i Praksis. Hun blev syg af Angst, naar hun tænkte paa de Mennesker, der i god Tro lagde deres Kæres Liv i hans Hænder. Hun *burde* jo gribe ind, forhindre Ulykke og Sorg, hun som vidste, at Grandt selv var en større Fare end Sygdommen.

Men hun kunde ikke.

Noget i hende satte sig op imod det.

En Hustru *kunde* da ikke angive sin Mand.

Hun stod en Aften ved Pælestuens Vindue og maatte tvinge sin Lyst til at skriges ud — fordi hun følte sine Hænder bundne af noget, hun ikke kunde blive klar over, hvad var.

Hun havde trukket Gardinet halvt op og sat Panden mod det kolde Glas. Lampen med den klare Kuppel stod rodløs ude i Mørket og lyste fingeret som et Spøgelse. Den faldne Sne var igen smeltet, Haven laa sort. Mellem de nøgne Træer skimtedes den dunkle Kontur af

Epidemihuset. Grandt var igen gaaet derover, Elisabeth vidste nu, at han havde en Veninde i den vortede Økonoma. Det var paa en vis Maade betryggende — saa var han maaske ikke saa ond og uvan, og hun for sit Vedkommende kunde sove roligere. Men var han derfor mindre farlig overfor Syge og Saarede?

Aa-aah, stønnede hun ind mod Vinduet, og hendes Aande bredte sig som en rask Inflammation paa den kolde Rude.

Samvittighed stod mod Samvittighed, og et Menneske kunde da ikke have to.

Hun havde siddet alene nu den lange, lange Aften, Time efter Time og syet og grædt og tænkt paa, hvordan hendes Liv vilde været blevet, hvis hun havde troet paa sin Forstands Stemme og giftet sig med Andreas.

Kunde der være to Samvittigheder, en falsk og en ægte?

Elisabeth følte sig saa syg, hun frøs, saa hun syntes alle Safter i sig frosne til tynde Isflager, som i en Gulerod, der har ligget ude en Frostnat og er runknet ind af Kulden. Hun huskede paa Fuur, hvor hun valgte de bedste Gulerødder ud, lagde dem i Sneen om Natten og spiste dem om Morgen, fordi de smagte saa morsomt, naar de sødlige Issplinter skrasede mellem Tænderne. Den Gang var Varmen i hende ubetvingelig. Nu var der ingen. De nye Kakkelovne, Grandt havde forskrevet, passede ikke til Tørv, og Pigerne forstod ikke at holde Ild med Kul.

I Haven stod de lange Poppelgrene og nejede gravitetisk i Vinden, det saa ud, som om de sladrede i et

gammelt, pretensiøst Sprog, med Skrabud og min Gode, vil De høre. Mørket svøbte dem ind, omhyggelig som en gammel, tro Tjener, det hele Sceneri derude lignede et Gengangermøde; de drivende Skyer lagde Ørerne til og førte Snakken videre.

Elisabeth sukkede.

Var det ogsaa falsk Samvittighed, der fik hende til at blive hos Drengen? Aa Gud, hvad det var eller ikke var, saa mærkede hun, der kom Taarer inde i hende, fordi hun med sørgelig Vemod saa, at hun en Dag, trods al sin stærke og varme Følelse, skulde slippe Haabet om nogensinde at komme tilbage til Andreas. Trods det, at hun stadig stod i Rapport til ham gennem sine Tankers Kærtegn, haabede fordi hun følte ham haabe, og fordi hun ikke kunde glemme hans tillidsfulde Tro paa, at Kærligheden, den evig stærkeste Magt, altid vilde blive den sejrende.

Andreas! Længselen brændte i hende som Feber. Elisabeth lagde begge Hænder paa det kolde Glas og derfra paa sine hede Kinder. En stor Sky drog til Side og viste Maanen i al dens Nøgenhed, og Postvognen hørtes rulle forbi paa den sølede Vej. Elisabeth slap Taget i sig selv, hun løftede sit Bryst — om hun løb den ind, den gule Vogn — løb og sprang i den og i Morgen var hos Andreas.

Saa rystede hun paa Hovedet og saa gudhengivent op mellem Skyerne.

Gud hjælp mig ikke at synde mere, end jeg har gjort.

Den nøgne, runde Maane lo hende ind i Ansigtet,

Men alle gode Magter holde sin Haand over Andreas, der er altfor god til Sorg.

Elisabeth vendte sig fra Vinduet og saa ned paa Drengen, der sov. Sengen stod den meste Tid i Pælestuen, fordi Sovekammeret var saa fugtigt.

Det blev Farvel til Andreas, det kunde aldrig blive anderledes. — Taarerne løb ned ad hendes Kinder. — Om Forladelse, Andreas, men jeg *kan* jo ikke gaa fra ham.

Der var en Uro i hende, hun ikke kunde faa Bugt med. Hun brændte og hun frøs — under det halvtoptrukne Gardin skimtede hun igen Sygehuset, hvor Grandt var hos sin Veninde. Der var ligesom store Bobler i hende, en nervøs Kriblen i Fingrene. — Elisabeth vidste, det var Længsel efter Kærtegn, efter Æmhed, efter at elske og være Hustru.

Det kom over hende som en Brand.

Hun knyttede Hænderne knugende, knælede foran Barnesengen og løftede de foldede Hænder: »Jeg maa kæmpe mig til det, som det bør være. Men« — Elisabeth saa ned paa Drengen, der var vaagnet og stirrede paa Lyset med sine golde, blaa Fiskeøjne — »giv mig et Smil, Barn, saa er jeg ikke slet saa ene, saa har jeg dog lidt for at blive!«

Ikke den mindste Trækning svarede hende, hun løftede de foldede Hænder højt. »Led mig ikke i Fristelse. Hjælp mig, Gud, og se paa mig med milde Øjne, det har jo dog ikke et Øjeblik alvorlig været min Hensigt at tage mit eget Barn af Dage!«

Hun følte sig saa nedbrudt, saa knust, som om store

Hjul var gaaet hen over hendes Hjerte; det slog saa byrdefuldt mat, og hun var hed og svag i Ryggen.

Elisabeth stillede sig igen ved Vinduet og saa ud.

»Aa, jeg elsker dig, Andreas! Jeg længes efter dig. Hvor kan jeg forsvare at lade dig alene med hele din mandige, store og propre Kærlighed!«

Elisabeth var ophidset, fortvivlet, hendes Hjerte *var* sygt. Hun kunde mærke det i sin Haand, naar hun lagde den ind under Brystet, som en tung Svulst, der var skredet halvt ud af sit Leje og hængte slapt ned. Og pludselig kom den Tanke over hende, at hun kunde dø, der døde jo saa mange andre i deres syvogtyvende Aar — og hun kom med et til at græde, en Graad saa klagende, saa ubehersket og lidelsesfuld som et mishandlet Barns.

Hun vilde saa gerne leve. — Men der var kommen Fortvivlelse i hende, en Fortvivlelse, som hun ikke syntes, hun kunde leve ret længe med. Angsten løftede pludselig Vinger i hende, mange Nætters urolige Søvn, Kulden, Længselen, Forladtheden, det slog med ét sammen om hende og trykkede hende i Knæ.

Liggende foran Vinduet, febersyg, bøjet og fortvivlet, syntes hun ikke, hun kunde rejse sig mere.

Det var et Par Dage efter, Grandt blev hentet ud til en af Gelom Udflyttergaard. Han lagde mekanisk Pelsen og gik ind. Den unge Kone havde været hans Patient i flere Maaneder; hun havde haft Gigtfeber, der efterhaanden var gaaet over til Hjertelammelse. Nu laa

hun i Sengen bestandig uden at kunne røre et Lem. Rytet gik forsigtigt Mand og Mand imellem, at Dr. Grandt havde ordineret hende æventyrlige Doser Salicyl.

»De er syg, Aline!« Grandt gik op og ned og gned Hænder.

»De er meget syg, Aline!«

Han strøg sig over Brynene og saa paa hende fra Siden. Hans Øjne var smaa og lignede ikke Øjne, de havde intet Blik, Bevægelsen henimod hende var Vane.

»Ja Herregud hvor De er syg. Hvad skal man gøre ved Dem. Fanden ved —«. Han standsede sin sejlene Gang og lagde Armene paa Bilægger-Kakkelovnen, der med sine to sorte, blankpudsede Jern-Forben stod ud fra Væggen og hvilede paa det sandstrøede Gulv. Grandt kendte dem ikke og vidste ikke, at de fyldtes med Ild ude fra Køkkenet, da han intet Ildsted saa, faldt det ham ikke ind, den var varm. Han trak hurtig Armene til sig, stod og stirrede paa den og lo.

»Det var ogsaa en Indretning — nej, kom hjem til mig, skal De se Kakkelovne.«

En stor, knoklet Gaardmand sad paa Slagbænken og saa paa Grandt med sprængefærdigt, ærbødigt Raseri. Over ham hang det firkantede Stueuhr med blaamaalet Urskive, dets taktak, taktak lød højlydt og vederheftigt ud i Stuen; Grandt havde nu været der et Kvarter, men havde endnu ikke set til den syge Kone.

Han gik igen frem og tilbage og gned Hænder.

»Ja, De er jo syg, Aline!«

Hans Stemme var ligesaa tom og fjern, som Øjnene var blikløse, af og til saa han paa sine Fingre. — »Under-

ligt, jeg har Haar paa tredie Leddene ligesom min Far . . .«

Den store Bonde rejste sig.

»Maa a betal' Doktoren for hans Ulejlighed!«

Grandt undredes som i Drømme, hvorfor den Mands Stemme lød saa bespændt. Men han blev givet Penge i Haanden, og Gaardmanden førte ham med Snak til Døren — det sidste, Grandt hørte, var det høje, regelmæssige:

Taktak — taktak.

Han kom paa Vognen, og først, da han stod af udenfor sin Dør, vaagnede han op til en sløv Undren over, at Gaardmanden kørte ad Bebel til — Bebel — en Læge der hed Mørk. — En uklar Irritation strejfede Grandts Erkendelse, saa gik han ind. Han skyndte sig. Han kunde ikke holde sit Hoved oppe, hans Øjenlaag sank, han nikkede som en søvnig i Kirken og svedte paa Hænderne.

Da han, en Tid efter kom ind i Sovekammeret, hvor Elisabeth laa syg, var han morsom og klarøjet. Han vilde absolut, at Præstens purunge Datter, der var inde for at se til Elisabeth, skulde drikke et Glas Vin. Hun gav endelig efter for hans Plagen. — Elisabeth skulde ogsaa have et Glas — jo vist, det havde hun bare godt af — midt paa Formiddagen, ja hvad saa, for Influenza var Vin bedre end noget andet.

Præstefrøkenen maatte rundt med ham og se de Forandringer, han havde ladet foretage med den gamle,

sure Rønne. Han havde ladet opstille Stedsebrændere af Dimensioner passende til Forsamlingslokaler, brudt Vægge ned hist og ladet bygge op her. Og *nu* skulde han vise hende noget — Grandt løftede Haanden og saa uhyre fordægtig ud. — Se her var blevet et Rum mellem Murene, og han havde ladet en Dør sætte for, en lille, tung Jerndør, der sluttede hermetisk — og se — han viste ind i et lille, mørkt Rum med raa, grynede Vægge, hans hemmelighedsfulde Gebærder blev ganske umaadelig underfundige — ikkesandt, derinde kunde man opbevare baade to og tre Lig, uden at nogen kunde opdage det — Mennesker, man havde skaaret Halsen over paa

Præstefrøkenen var lille og 17 Aar, hun stirrede som en lammet Fugl ind i Doktorsens Ansigt, hans Øjne spillede gule under de sorte, tykke Bryn, de saa paa hendes Hals, maalte den ligesom.

Rystende fulgte hun ham til hans næste Mærkværdighed — men første Gang, han vendte Ryggen til, for hun ud og galopperede hjemad — — —

Elisabeth laa i Sengen og vidste ikke, hvad hun fejlede. Hun havde aldrig før ligget mere end en Dagstid, saa drev hendes urolige Arbejdsiver hende op igen. Men her laa hun tredie Dag, uden Smerter, med Puder bag Ryggen, saa hun halvt sad, halvt laa. Hun var saa træt. Alting i hende havde ligesom lagt sig ned. Hendes Fader var jo død af Tuberkulose, maaske var det det, som nu naaede hende. Hun trak Vejret dybt, men det gjorde ingen Steder ondt, og hun hostede ikke, hun var kun

træt. Hun var saa fortvivlet, at hun ikke mere kunde græde.

Om Aftenen, da Grandt var gaaet over paa Sygehuset til sin Veninde, gav hun Pigerne fri. De skulde blot først lægge Drengen op til hende og stille Lampen paa Natbordet.

Efterhaanden blev Huset saa stille, kun en Vinterflue surrede indenfor den hvide Kuppel. Tilsidst brændte den sig og faldt ned, saa blev der helt stille. Selv Vinden havde lagt sig, Luften var tung og lovede mere Sne.

Paa det hvide Natbord stod en Pulveræske, paa Væggen hængte hendes Uhr og dikkede mellem alle de ovale Rammer med Præsteparrene. — Om lidt skulde det gøres, det mystiske, det hun gøs for og haabede paa.

Men der var ligesom ikke stille nok endnu.

Hun trak sit Uhr op og hængte det paa Plads igen. Der var saa stille nu, at hendes lette Bevægelser mellem Lagnerne hørtes som Støj.

Endnu sad hun lidt og hørte kun Blodets Sus for sit Øre og et enkelt Blaf i Lampen, ellers var det som om hele Verden stod stille . . . Saa tog hun Drengen, svøbt i et varmt Tæppe, op og lagde ham paa Lagnet foran sig.

Længe sad hun og saa ned paa ham.

Drengen saa ikke paa hende, de forfærdelig bedrøvede Øjne labbede fra Ting til Ting uden at eje Evne til at holde sig fast. Blikket var saa vildsomt — saa hjerteskerende bange skulende, som laa der, dybt i ham, Sans for Fjender og Fortræd. Men slet ingen Sans for, at han var i Varetægt hos sin Moder.

I sin dybeste Nød, naar hendes Elendighed var paa

sit højeste, skulde Barnet faa sin Forstand. Det var det hemmelige Haab, hun havde lyttet til som en Røst i sit Indre. Det, Andreas havde kaldt Miraklet.

Elisabeths Ansigt fortrak sig, hun begyndte at græde stille. Begge Drengens smaa Hænder holdt hun ind mod sine skælvende Mundvige. Taarerne løb ned, til de naaede de smaa Hænder, løb udenom dem og dryppede ned paa hendes Natkjole. Hun kyssede først den ene lille bløde Haand, saa den anden.

»Kan du ikke hjælpe mig nu!« hviskede hun bævende.
 »Jeg kan ikke blive ved at leve saadan et helt Liv. Jeg kan ikke. Men har jeg dig klog, saa jeg kan faa dit Liv at leve for, saa er det ingen Sag.«

Hun trykkede hans smaa Hænder tættere ind mod sin taarevaade Mund.

»Det er din Mor, som kalder paa dig, Barn, hører du, det er din Mor. Kan du ikke hjælpe din Mor? jeg har dog været god imod dig, har jeg ikke? Smil blot en eneste Gang og se paa mig og sig Mor, aa prøv det, jeg skal elske dig for det hele mit Liv.«

Hun ventede og saa ned.

De bedrøvede, hjælpeløse Øjne saa mere bedrøvede, mere skulende bekymrede ud, end nogensinde. Og langsomt begyndte der at samle sig Taarer i hans Øjenkroge, et lille, klart Vand, der steg og lydløst brød over Øjerandens Dæmning. — Græd hendes Barn dybt i sin Sjæl, og hun kunde ikke komme derind?

Og brudt af sin Afmagt lagde hun Hovedet om paa Pudsen og hulkede.

Det lød saa frygtelig jammerfuldt i Stilheden.

Lidt efter bøjede hun sig igen ned over ham, holdt sit Ansigt tæt foran hans, sine Øjne borede ned i hans, med et sidste, lille Krampehulk tog hun sig sammen og gjorde Skridtet ind i det mystiske.

»Smil!« hviskede hun og kneb Munden bestemt til.
»Du *skal*. Hører du!

Jeg vil have det!

Smil!«

Hun sad længe og ventede, holdt haardt om begge hans tynde, slappe Haandlede og trak Aanden i stille, spændte Pust.

Langsomt slappedes hendes Tag, hun slap ham helt, hun ligesom tog det Skridt tilbage, hun før havde vovet ind i det mystiske. Drengen laa fremdeles tung og kummerfuld og aandssløv i hendes Skød, og Elisabeth nikkede højtideligt, som underskrev hun en Dødsdom.

Nu tror jeg heller ikke paa Miraklet.

Først nu tror jeg slet ikke mere.

Elisabeth faldt i Søvn, hun ventede ikke Grandt hjem før henad Morgen. Hun laa længe med Ryggen ud mod Stuen, og Tæppet trukket næsten op over Hovedet, hun havde grædt sig i Søvn. En Tid ud paa Natten vaagnede hun ved, at hun hørte Trin frem og tilbage paa Tæppet inde i Pælestuen, hun hørte Saalernes bløde Lyd mod Tæppets tykke Uld — saa hørte hun dem gaa over Dørtræet, komme over Straatæppet hen til hendes Seng, og nogen famlede ved Tæppet bag hendes Ryg — og

et Øjeblik efter ved Lagnet over hendes Hoved. Hun var lammet af Skræk, hun vidste, hun laa alene i det store Hus ud til Landevejen . . .

Saa blev der stille, hun var for dødelig angst til at vende sig om og sov lidt efter igen. Næste Morgen huskede hun det som en Drøm.

Hun stod ikke op — det hun skulde op for at gøre, kunde tidsnok ske. Hun halvt laa, halvt sad tilbagelænet i en sval Strøm af Hørlærredslagener gennembrudt af Kniplinger, med foldede Hænder mat ned og de to løse tykke Fletninger foran ned over Natkjolens Flæser. Hendes Bryst lige rørte sig i smaa, stille Aandedrag. Gennem Vinduet saa hun Skyerne, som hun hver Dag havde set dem trække op, svangre af Sne. Vinden slæbte dem som store Poser frem og tilbage, men kunde ikke faa slidt Hul.

Hendes Øjenlaage faldt igen trætte til, det sitrede sort og orange for Blikket — saa saa hun Haven paa Fuur og sig selv i en meget lyseblaa Morgenkjole og sit blaa Forklæde slynget som en Turban om sit Haar. Ved Siden af hende gaar Andreas, soltørstig, med bart Hoved, det er hans Feries første Dag. Og pludselig sætter hun i et Spring op paa Stendyssen foran ham, strækker begge Arme ud af de korte, blaa Ærmer, saa hun staar som et blaat, hvidarmet Kors straalende imod ham.

»Kald mig noget pænt.

Noget rigtig pænt!«

Og Andreas staar der uvis, det ene Indfald forjager det andet, ingen af dem er gode nok, før det endelig styrter ud af ham.

»Du er Radium.«

Og sorgløs flagrer hun ned i hans Favn som en tam, blaa Due. Han kysser hende, og sammen gaar de over Marken, mens Vibens ængstelige Vredesskrig lyder over deres Hoveder, det lyder som om den hvæsser sit Næb paa et stramt, skinnende Silkebaand.

Alting er saa sommerligt, saa uskyldigt og kærligt derinde i Fortidens Land, Elisabeth nøler med at vende sit Ansigt imod Nutiden — i et lille forknytt Suk slaar hun Øjnene op og ser igen ud.

Bestandig gaar Skyerne deres mødige Vej.

Og Øjenlaagene synker igen, hun ser den gamle Banegaard i København, Andreas staar og spejder ihærdig til den forkerte Side — og vender saa med ét, tiltrukket af hendes Blik, sit Hoved om og faar Øje paa hende. Hans Ansigt, hans Øjne, idet han fiskesmal, sanseløs borer sig gennem Mængden er den fineste Hyldest der er bleven nogen Kvinde til Del. Alverden er ham ude af Sinde, til han har hendes Arm under sin, og hun henrykt og forelsket ler imod hans Ansigt, mens de Arm i Arm gaar ud i Vrimlen.

Saa kom Karnevalet.

Elisabet slog Øjnene sørgmodig op, Uskylden og Sommeren var forbi, og ude begyndte det at sne, stærkere og stærkere. Den piskedes ned over Plænen i flagrende Rusk, som sad nogen højt under Himlen og redte med vrede Kast sit lange, hvide Haar, saa det svøbte over Jorden.

De havde alle tre gjort det, de ansaa for deres Pligt, og Ulykken havde lagt sig over dem alle. Selv over An-

dreas, der var uden Skyld. Han havde med hende mistet sin Kontakt med Livets praktiske Krav. Han var saa dygtig, saa retsindig, saa energisk i sit Arbejde, men det skulde komme af sig selv, lægge sig tillidsfuldt under hans Hænder. Han kunde sidde forbigaaet og forgræmmet, og han slog ikke fra sig — han som havde sagt, at det var ham umulig at blive vred paa Mennesker, der ikke var noget ved, hvad det saa end gjorde. Han hørte hjemme i et ideelt Retskaffenheds Samfund — men i det Samfund, hvor han nu en Gang var, hvor Religion var Brøde, og Uvederheftighed groede lige til Taget, dér skulde han haft en Kone til at gøre ham rasende, naar det behøvedes.

Hendes Tanker havde fulgt et Sidespor, de kom igen tilbage til det, der havde besat hende, Samvittigheds-spørgsmaalet. Det havde været hendes eneste Støtte i disse onde Aar, at hun havde fulgt sin Samvittighed — og nu vaklede ogsaa den.

Men var det ikke Samvittighed, hvad var det da for et Krav i hende, der den Gang *vilde*, at hun skulde gifte sig med sin Forfører? Siden hun var begyndt at gaa i Rette med sin Samvittighed, havde hun aldrig Fred.

Elisabeth lagde de foldede Hænder op om sin smertende Pande, hun laa med lukket Mund, stille som om hun sov. Grandt kiggede et Øjeblik ind fra Døren, han havde sine grumsede onde Øjne paa, men gik straks igen. Det forekom hende, at han skottede til Æsken med Pulverne.

Stakkels Vilhelm — han som aldrig var ond før.

Hun turde ikke tage Pulverne, han havde givet hende.

Det gøs i hende — uha nej!

Om Natten vaagnede Elisabeth igen ved at høre Trin, og det for igennem hende: det i Gaar var et Varsel, i Nat kommer der En og dræber mig — Rædselen fik hende til at ligge stille som et Dyr, der har Katalepsi — Trinene gik over Dørtræet, henover Gulvet, de stiledede igen mod hendes Seng, det hele var nøjagtig som Natten før. Det famlede bag hendes Ryg, saa var det, som om en Arm strakte sig frem over Tæppet og famlede ved Lag-net over hendes Nakke — og saa var der igen stille. Elisabeths Forfærdelse var saa stor, at det spændte inde i hendes Hoved, som om det skulde springe, hun aandede saa lydløst hun kunde og det forekom hende den sikre Død, om hun vendte sig. Hun laa strakt ned i et Damprør, Heden flusede hende ud af hver Pore, det var som om Hjertet var et Pumpeværk der pumpede hende tom og svimmel. Hun blev liggende i samme Stilling, udmattet af Skrækken — til hun lidt efter lidt igen kunde tænke og berolige sig med, at det var vist ingenting, indtil hun saa sov.

Om Morgenens grundede Elisabeth over, om det skulde have været Feber. Men hun havde i hvert Fald ingen Feber mere, efter Middag vilde hun op.

Og saa!

Elisabeth kneb Læberne til.

Beslutningen var taget bag hendes Bevidsthed i de Dage hun havde ligget. Den var født af Sygdommen — med ét var den der, nu var der kun at handle. Hun *var*

allerede paa Vej til Andreas, hendes Tanker flagrede foran som lykkelige Mynder, der slippes ud.

Den Nat hørte Elisabeth ingen Trin, Grandt laa i sin Seng og sov som en Sten, hun tænkte bittert, at han maaske ikke havde sovet meget de foregaaende Nætter. Men hun tog sig i det, nu kom det hende ikke mere ved.

Hun kørte ud med Drengen om Formiddagen. Det var Solskin, Storm og tør Frost. Udenfor Sognefogedgaarden kørte hun hurtigere og saa ikke ind.

Taabelighed.

Hvor skulde de kunne se, hvad hun var paa Vej for at gøre.

Der var en tynd Frosthinde paa Sneen, den brast knirkende under hendes Fødder. Den lange, hvide Hedeflade laa skraat op til Fyrreplantagen, langs Landevejsgrofterne stod Halmviske, her og der havde Snekasterne lagt Sneen op i Blokke, der lyste hvide som Marmor i Solskinnet. En lille Husmandskøter generede hende utrolig længe, dens ustandselige smaa Bjæf beskød hendes Hjerne som en Kuglesprøjte, blev ved og blev ved at skyde ind mellem hendes Tanker, der laa tungt ind om hendes Forehavende som mange Smede om en Ambolt.

Inden hun kørte ind i Plantagen, saa hun sig tilbage. Langs Landevejen laa Gelom Huse og Gaarde, Møllen og Kirken. Paa den anden Side Gelom Dalen lyste en anden Kirke og en anden Mølle — og langt ude skimtedes endnu en Mølle Side om Side med en Kirke.

Endnu var hun da ikke Forbryder.

Snak.

Fejghed.

Hun stolede ikke mere paa sin Samvittighed, den havde kun ført hende i Ulykke, nu agtede hun at handle efter sin Forstand.

Hun skød Vognen den tunge Vej op gennem Plantagen. Straks hun kom op, laa Fjorden mørk foran hende, og Vinden kom hende i Møde, arrig som en Bindehund. Den ruskede og rev og sled i Fjerene paa hendes Hat, i Vognens Gardiner, den svøbte Kjolen saa tæt ind om hendes Ben, som vilde den nærgaaende modellere hende nøgen. Idet hun flygtig saa ned ad sin runde Hofte og det lange, smukke Ben huskede hun Karnevalsnetten — ak Herregud, havde hun været saa klog den Gang som nu!

Elisabeth stillede Vognen, saa Vinden kunde fylde den opslaaede Kalesches Gab med sin iskolde Aande — saa tøvde hun og saa sig om — dybt nede løb Strandkanten i brune og hvide Striber af Tang og Sand og Skum, Elisabeth løftede Skuldrene for at faa Kræfter.

Saa gav hun sig til at løse Barnets Tøj.

Elisabeths Hænder vilde saa nødig.

De strakte sig saa modvillige, som om hver en Muskel bebrejdede, og hver Pore hviskede inde fra sin lille skjulte Strube: Gør det ikke.

Men hvad var der andet.

Mellem hende og hendes Barn var der en Mur, hun dog ikke kunde komme igennem, Elisabeth fornam Af-

magten i sig som et stort, uroligt pustende Dyr, der satte de svære Flanker imod hendes Bryst indefra og stemte det op i tunge Suk. Aldrig før havde hun følt Afmagt som en legemlig Pine. Derinde laa et Liv med Aarene og den hele vide Verden for sig og Hindringen kunde maaske fjernes, der var bare ingen, der forstod det. Laa der maaske en Bevidsthed derinde, som selv forstod, bedre end hun, hvor umuligt det var at bringe Hjælp. Frygtede den det lange Liv i Fangenskab og Forkrøblethed, var det derfor hans Øjne altid havde været saa rystende bedrøvede.

Den lille Skjorte havde hun ikke Næppe til at tage af ham.

Saa lod hun sig glide ned ad Skræntens tilsneede Blaabærtæppe og laa stille, næsten lodret, med Hælene borede ned i den bløde Grund, for ikke at glide ned og slaa sig fordærvet paa Strandens store Sten. Elisabeth lagde Hatten over sit Ansigt og lyttede — han gav ikke et Kny, hendes stakkels lille Dreng. Heltmodig bar han Ubehaget ved sin Befrielse. Kaleschestellet gnækkede i sine Staalled, og Ponponerne smældede, fra Fyrrene lød Blæstens lange, svalme Rend over de østlig bøjede Kroner. Vinden tog Snuptag i hendes Hat, som en kaad Hundehvalp, greb og vrissede og slap igen, og sprang atter paa.

Elisabeth lyttede, hun syntes, hun kunde se Vinden som en stor, kold Ligflue surre inde i Kaleschen over hendes lille, varme Dreng, lette ved Skjortefligene og liste sig rundt paa det lille Legeme, mens det krympede sig blaat og frysende. Og hendes Hjerte bankede, hendes

Muskler spændtes, hun vilde op for at komme ham til Hjælp . . . Elisabeth holdt med Hænderne sig selv nede, hun tog i Blaabærrisene, som en anskudt Vildand bider sig fast i Bundens Græs og holder sig dér, til den dør. I sin Nød fandt hun den underjordiske Aare mellem sig og Barnet.

Min lille lille Dreng, jeg vil dig jo ikke Fortræd.

Hatten forskubbedes efterhaanden, Elisabeth saa Vandet komme ind i store Plovfurer, som Vinden af og til vendte, de var som Sølvpoplernes Blade hvide paa Vranken og Skummet dryppede dem for ned, over Panden.

Mon det ikke kunde være nok nu . . . ?

Elisabeth tog fastere ned til Blaabærrisenes Rod — og sukkede.

Og blev liggende.

Halvgjort Gerning var værre end ingen. Havde ikke Nicoline den vennesele sagt, at fik han ingen Glæder, da fik han heller ingen Sorger. Det var kun os, der sørgede, og vi havde selv haft Bud efter Sorgen. Og med alle Ting havde Gud sin bestemte Mening. Men i Aar og Dag havde hun nu tænkt, og det var blevet hende klart, at det var Synd for dem alle. Blev de ved at leve i Ulykken, gik de til Grunde — og Gud kunde ikke ville Synd og Ulykke . . .

Forstod hendes lille Dreng ikke nok det.

Ham kunde de jo dog ikke hjælpe. Ikke om de alle tre lagde deres Hjerteblod sammen. Og lade ham i Stikken, kunde *hun* ikke. Selv slippe fri og nyde alle Lykkens Goder, mens hans Sjæl sad fangen i et Par

Menneskealdre og hverken fik vaadt eller tørt, det kunde hun ikke gøre imod ham . . .

Stadig gik den svalme Blæsen gennem Fyrrene, det lød som om et Lokomotiv idelig slap Damp ud. Vinden løjede af, den kom luntende op ad Skrænten, redte det visne Græs der stak op af Sneen og tog i de smaa Blaabærblade som i Ører, vendte og drejede og befamlede dem som en Abe og puslede videre. Bølgerne var mindre, kun hist og her glimtede Skummet endnu — det lignede Fisk med bred, hvid Flab, der stak op, svømmede et Stykke og sank igen. Solen var mat og laa saa lavt, at den skinnede ind under Hatten, Elisabeth foldede sine Hænder.

Tilgiv mig og bær ikke Nag, fordi jeg kom til at sætte dig i Verden.

Den Nat sov Grandt ikke hjemme. Elisabeth gik sent i Seng og laa for fuldt Lampelys og saa ned paa Drengen. Lidt over Midnat blev hun forbavset ved at se Grandt staa i Døren til Pælestuen og se ind.

»Hvorfor sover du ved Lys?«

»Jeg tror ikke, Drengen er rask, han sover saa uroligt.« Hun sagde det stille og venligt, der var ingen Vrede i hende mere, hun havde nærmest saa ondt af ham.

Grandt tog et brysk Tag i Drengens Overdyne og bøjede sig over ham.

»Det kan sgu godt se saadan ud; han har Feber! —

Naa, Ulykken er sgu ikke større, en Idiot mere eller mindre . . .«

Grandt gik igen.

Elisabeth saa ham ikke, før han om Morgenen kørte i Praksis. Om Eftermiddagen bad hun ham se til Drengen, og Grandt meddelte hende kategorisk »Lungebetændelse — han dør. Og Gud være med ham.«

Han skrev for et Syns Skyld en Recept, og lod Elisabeth om Resten. Hun saa det vilde gaa hurtigt. Som Barnet aldrig havde haft nogen Vilje til at prøve sig frem med, var der heller ikke nu nogen Vilje til at holde igen. Sygdommen slog ham lempelig med Søvn, det lille forgræmmede Ansigt laa hele Tiden lukket, stille og guldgult, dybt nede i den bløde, hvide Hovedpude.

Den gamle Sognefoged og hans Kone kom over for at se, hvordan det stod til. Grandt var ude. Elisabeth og de gamle Mennesker stod alvorlige og saa ned paa det sovende Barn, da Sognefogeden vendte sit godmodige, elefantgraa Ansigt om imod hende og hviskede højtideligt.

»Ja ja, Fru Grandt, De maa nu ét sørge, for det er jo da det bedst', at Vorherre tar'en.«

Elisabeth nikkede taareblændet.

Da de Gamle var gaaede, sad hun med Armene over Sengens Jernkant og saa paa Barnet. Folk havde altsaa godt vidst, at det var aandssløvt.

Og nu da Døden stod for Døren, indrømmede de, at »det var jo da det bedste.«

Det vilde hvert eneste Menneske sige, naar en aandssløv Krøbling døde.

Men gøre det!

Eller lade Loven træde til.

Nej, Vorherre skulde være deres Ærinddrenge — i det som i alt andet, de selv var for fejge til at gøre.

Paa Grund af falsk Samvittighed.

— — —

Elisabeth sad ene ved Barnesengen. Hun havde sidet der hele Natten, og nu var det Morgen. Hendes Haand lukkede om Barnets lille Haand og Haandlede, hvor den travle lille Puls gungrede imod Døden. Hun sad ubevægelig foroverbøjet. Barnets Ansigt laa opad, blaalig tyndt om Øjnene, varmt i Kinderne. Elisabeth havde forsøgt at presse lidt varm Mælk ind mellem hans lukkede Læber, men han tog ikke imod det, hans Afsked med Verden var definitiv, han vilde ikke mere af dens.

Saa vidste hun intet bedre end varme hans lille Haand inden i sin og ikke slippe den.

Hovedpudens spidse Hjørner strittede op over hans tunge Hoved, der laa saa dybt. Svedskjolder arbejdede deres gullige Rande højere og højere op paa Pudens, det lyse Haar laa vaadt og varmt ned over Panden.

De sribede Sovekammergardiner var trukne næsten sammen og dulmede Lyset. Ude sneede det igen, men ganske stille. Sneen puslede med nænsomme Hænder de gamle Popler og forbandt hver en Gren og hver en Kvist med hvide, bløde Lin.

Med sit Blik ømt og ufravendt hvilende paa Barnets Ansigt, grundede Elisabeth bedrøvet over, hvordan det stakkels Barn overhovedet var blevet til — og hvorfor? Havde hun nogensinde været usædelig af Natur? Havde

hun letsindigt ladet syv være lige og givet Moralen en god Dag? Havde hun ikke, i alt, nøje fulgt sin Samvittighed, og den havde ledet hendes Liv i Ulykke som et falsk Signal.

Elisabeth var igen midt oppe i sin nagende Mistro. Hun fik ikke Ro, før hun fik sin falske Samvittighed trevlet op, til hun fandt dens Arne.

Vilde en Mand have følt sig forpligtet til at ægte den Skøge, der forførte ham? Nej, aldrig. For der var ikke »noget« i en Mand, der sagde, at *det* var den eneste Maade, han kunde genrejse sin Sædelighed paa! Det var ikke hendes Moder og ikkeheller Nicoline, der den Gang spillede Samvittighed, for de vidste ingenting, hun øste alene af sig selv. I hendes eget Indre laa den . . .

Fuur og Limfjorden rundt om og »Knudens« sorte Ørken i Maaneskin dukkede op for Elisabeths Tanke, Andreas gik ved siden af hende selv i den blaa Kjole, og han talte, mens de gik Arm i Arm, han talte om al Slags Anskuelser, der ligger i Mennesker som Hjernevindinger . . .

Elisabeth aandede langt ud og løftede Hovedet vejrende — Tanker fra Andreas gik hende uklare gennem Sjælen — lidt efter lidt opfattede hun, hvad hun saa paa: Alle de Salling Præstepar i ovale Rammer over hendes Seng. Hun syntes de stirrede stridigt imod hende! *Der* havde hun en Samvittighed altsaa — den falske! Alle de døde Munde dér havde strakt sig op i hendes Bevidsthed og givet sit Besyv med, Munde der havde udtalt Fordømmelsen over den besovede Pige, Horen, som man tvang til at gaa i en egen Dragt, for at Samfundet

ikke noget Øjeblik skulde løbe den Fare, at tage hende for et Menneske.

Det var det, hun har taget for sin ægte Samvittighed! Satte ikke hendes praktiske, forstandige Moder sig imod Skilsmissen, skønt hun selv fandt det rigtigst. — Ogsaa hun lod sig forvirre, lod sin egen Stemme overdøve! »Det mødte fra, det var alt hvad hun vidste.«

Elisabeth sad endnu med Barnets Haand i sin, men hendes Hoved var løftet, hun maalte sig i Stridighed med de Døde.

Gik man ikke her og troede, man var Personlighed, tænkende Væsen og alt dette her og saa aldeles ikke, at de Døde, Gud bedre det, tænkte det meste. Og de Døde tænkte ud fra Forholde og Viden som var gængs paa deres Tid og paatvang de Levende Tanker, der hemedede dem i at handle som de fandt det forsvarligt og passende efter deres Forholde — og saa *kunde* man ikke begribe, hvorfor man, trods al god Vilje, blev ulykkelig.

Gik de Dødes Ærinde og troede, man gik sit eget!

Elisabeth stirrede i tavs Opbragthed paa de blege Fotografier — med Kalvekrøs under brede Hager og hvide Kapper over lave stærke Pander.

Ogsaa dem var det nok, der agerede Samvittighed nu, saa hun ikke, skønt hun klarlig saa, hvor hun forbrød sig, *kunde* indberette til Amtet, at Grandt drak igen, ja endog brugte Morfin og var farlig for baade Syge og Sunde — saa de blev *nødt* til at skride ind. Nej, »en Hustru kunde da ikke angive sin Mand«. En Hustru burde være underdanig, taale alt og sætte sin Lid til

Gud — at lade Uskyldige lide og dø var ingen Forbrydelse.

Med tilkneben Mund nikkede Elisabeth imod dem — vi lærer saa meget i vor fremmelige Tid, vi lærer blot, ikke at tænke. Gjorde vi det, slap vi hurtigere af med de Døde.

Elisabeth huskede igen sin Lykkes Tid paa Fuur — da hun længtes efter at give Andreas sin fulde Hengivelse. Var deres Kærlighed ikke stor og paalidelig nok. Var de ikke hæderlige begge to? Men »noget« i hende vilde ikke — den falske Samvittighed, hun ikke forstod. — Og smertende gik det op for Elisabeth, som hun sad der i det stille, kolde Hus, at havde hun den Gang været Andreas lønlige Hustru, var det med den anden aldrig sket.

Og — Elisabeth sænkede Blikket og saa igen paa det lille, syge Ansigt — det Barn dér var aldrig blevet til og havde ikke behøvet at fryses til Døde.

Men nu skulde det blive anderledes. — Skønt Elisabeth vilde have det skubbet i Baggrunden, til det var forbi med Barnet, kom det alligevel og trængte sig paa. Nu, saasnart det var forbi, vilde hun stille Grandt Valget, enten indberettede hun til Amtet, hvordan han var, eller han rejste til en Afvænningsklinik straks. Og naar han kom ud derfra, vilde hun faa Andreas til at tage imod ham — og agte ham igen fordi han var for retskaffen til at komme sorgløst over en Slyngelstreg imod sin Ven. — Elisabeth fik Taarer i Øjnene, hun saa i sin Tanke de to række hinanden Haanden igen.

Der var kommen Uro over Drengen. Elisabeth holdt

stadig om Haand og Haandlede og følte i sine Fingre smaa Stød og Ryk. Hun saa paa den svedskjoldede Hovedpude — maaske laa han for lavt, hun vilde rede lidt højere og samtidig lægge et nyt, tørt og køligt Pudebetræk paa. Forsigtig strakte hun begge Hænder ind under hans hede Krop og fandt famlende, hvor hun bedst kunde løfte uden at gøre ham Fortræd. Og det for igennem hende i det samme, sæt han skulde have levet, lam og aandssløv og maaske i sit halvtredsindstyvende Aar løftes af Senge som et Spædbarn, klædes og mades og sættes i Gangstol med en Sølvrangle i Haanden og sidde Dagen lang og lytte til dens fortærende kling klang.

Det Barbari skulde han slippe for.

Idet Elisabeth løftede for at lægge ham op i sit Skød gav han et lille, svagt Smertekny. Hun redte hurtigt Sengen, lagde blot et tørt Haandklæde over Pudens og løste sit Forklæde. Svøbt i det lempede hun ham varmsomt tilbage.

Men det lille smertefulde Kny, det eneste hun havde hørt fra ham udover hans Tuden, blev ved at lyde for hendes Øre.

Og netop som hun havde lagt ham ned og puslet ham færdig, saa hun at Dødskampen begyndte. Det vilde aabenbart ikke komme til at gaa saa let, som hun havde tænkt sig, der maatte alligevel være noget i den lille Organisme, der vægrede sig ved at dø. Munden klappede op og fyldtes med Fraade, der væltede ud af Mundvigene. Rystende fandt Elisabeth sig et Lommetørklæde

og tørrede efterhaanden Skummet bort; hun havde aldrig set andre end sin Fader dø, og han sov hen. Derfor havde hun troet, at Døden altid kom saadan, hun havde nok hørt om frygtelig Dragen i timevis, men ikke tænkt over det.

Med ét gav det et Sæt i Drengen, han strakte sig, løftede Brystet og kastede Nakken tilbage. Hans Øjne stod vidt aabne og skinnende hvide som Æg. Krampen rystede ham i Ryk, der var hurtige som Vibrationer og gennem Sengen forplantede sig til Elisabeth. Munden klappede i, hun kunde høre Tænderne gnidsle, og Herre-jesus, hvor hans Ansigt krympede sig, saa det undertiden slet ingenting lignede, men blot en Samling krampagtige Grimasser.

Det blev ved at hugge i ham som det huggede i et Vandrør. Elisabeth holdt paa ham saa godt, hun kunde, og skreg i vilden Sky paa Pigerne. Sammen med dem kom Grandt. Han stillede sig ludende over Sengens Hovedstykke og saa tavs ned.

»Ja. Han dør.« Det kom ganske sagligt.

»Jamen *saadan!*« Elisabeth stirrede forfærdet op i hans Ansigt.

Grandt saa flygtig, uforstaaende paa hende og igen ned paa Barnet — der var jo ikke noget ualmindeligt i det. Alligevel lagde han sin Cigar fra sig i Vindueskarmen og stillede sig straks igen ved Sengen. Med Mellemlum stemte Krampen det lille Legeme op, saa det saa ud, som om det hvilte alene paa Nakken og Hælene, det væltede om og begyndte igen at hugge — Elisabeth havde en Følelse af, at hun aldrig, saa længe

hun levede, vilde kunne glemme denne stødvise Huggen, der var hurtigere end Pulsslag, var som tusinde Eksplosioner, der rystede baade ham og Sengen, saa den klirrede i sine Led. Fraaden blev ved at skumme ham om Mundvigene, og hans Snorken efter Luft blev stærkere og højere. Lyden var ved at gøre hende gal, hendes Hjerte stod næsten stille. De frygtelige Ansigtstrækninger fik hende til at knibe Øjnene i, bøje Hovedet og stønne. Den ene af Pigerne holdt barmhjertig et Lommetørklæde op i Hjørnerne, saa det hængte som en Skærm mellem Elisabeths og Barnets Ansigt. Men hun kunde høre Tændernes Klapren og den stadige Snorken, der lød saa pinefuldt anstrengt, som kvaltes Barnet Linje for Linje.

»Kan du da ikke hjælpe ham?«! græd hun op imod Grandt.

»Hjælpe« — han trak let paa Skulderen. — »Han mærker jo ingenting. Og det er jo ogsaa snart forbi.«

Men Grandts »snart forbi« trak en halv Time ud, en halv Time der var som en halv Evighed. Elisabeths Nerver var som spændte paa Tromme, og Drengens Snorken spillede henover den. Hun sad bøjet ind mod Jernkanten, hendes Bryst var løftet og kunde ikke falde igen, hun havde en Fornemmelse, som om hendes rystende Hjerte sad paa Stilk . . .

Igen et Hug, og Drengen strakte sig, Elisabeth kunde gennem sine Fingre, der holdt paa Drengen, føle, at Hugget standsede hans Hjerte. Og hurtigere end hun kunde tænke saa hun al Livsfarve synke fra hans Ansigt, aldeles som om det var stukket lige til Bunds, og

den gustne Ligfarve var der straks i Stedet. Munden stod aaben, de hvide, forvrængede Øjne var vidt opspærrede. Med feberrystende Hænder trykkede Elisabeth Laagene ned, en af Pigerne holdt Kæberne sammen for at faa Munden lukket, Laagene vippede op igen, Elisabeth maatte lægge Pengestykker paa for at holde dem nede. Det var rent instinktmæssig, hun kunde ikke have de Øjne staaende vidtaabne i Graven, stirrende evig op mod Kistens Laag, hun vilde altid synes, Barnet laa vaagen i Jorden.

Kisten var kommet og Barnet vadsket, det hele var endelig ordnet, og Elisabeth gik ind i Spisestuen. Hun var endnu som bedøvet.

Men der var Revolte i hendes Sind, hun kunde fornemme det i sit Hjertes Banken, i den underlige tunge Uro i sit Blod.

Elisabeth stillede sig hen ved Vinduet og saa ud paa Landevejen, hvor der var kastet nye, hvide Marmorblokke op, det havde sneet meget i de Dage, hun havde vaaget. Nabsognets Mølle og Kirke sejlede paa Højderyggen over det hvide Hav. Elisabeth hvilte paa sine krummede Fingre, der støttede i Vindueskarmen.

Hun saa stift ud. Noget ubestemmeligt overvældende, noget gaadefuldt stærkt nærmede sig hende — hun aandede spændt i Feberpust og saa sit Bryst lydløst stige og synke. Endnu stod der i hendes Legeme lige-

som Genlyden af Barnets Huggen, det lille kraftige Hjertes energiske Protest, hun hørte og følte det . . . og med ét naaede den ubestemmelige Magt hende, en Anklage, et indre Raab: Morderske!

»Forbryder!«

Det strømmede ned over hende, overvældende.

»Du har myrdet, du har dræbt, du har slaaet ihjel!«

Og hun stødte som Forsvar ind i sig selv.

»Jamen jeg vilde det bedste. Jeg vilde det bedste for os alle — ogsaa for ham.«

Hun følte sit eget Jeg trængt, skubbet til Side af en fremmed Styrke, der med et Sus som en Hvirvelstorm besatte hendes Hjerne, hendes Blik var svimmelt, hendes Hjerne presset. Hun følte sin Selvbeherskelse glippe, der kom Fortvivlelsens Vildskab i hendes Blod.

»Jeg kunde ikke andet!«

Hun følte, hvordan Presset i hendes Hjerne blev større, hendes Besindighed svimlede bort, hendes Sans var et forplumret, angstpint Virvar, hvoraf den første spinkle Tanke om at melde sig selv fandt frem som en skælvende eneste Udvej. — Den gamle Sognefogeds Ansigt gled forbi hendes indre Blik og forsvandt igen.

Alene i Tanken om at melde sig selv var der saa stor en Hvile, at hun et kort Nu igen var klar — hun ligesom vandt Fodfæste igen, hun kunde endogsaa tænke saa vidt, at holdt hun blot ud, til et Døgn var gaaet, og hun havde sovet, vilde hun være frelst.

Saa var den Døendes Huggen igen tydeligt for hende, den forfærdelige hurtige, eksplosionsagtige Huggen — og i det samme blev Presset paa hendes Hjerne saa

stærkt, at det næsten tog Vejret fra hende. Hun stønede sagte ud og lukkede svimlende sine Øjne.

Meget hellere melde sig selv og faa Fred.

Hendes Higen efter at faa Fred var saa stor, som om hun var lagt paa Pinebænk.

Hun hørte sig sige:

»Jeg har dræbt mit Barn!«

Nej nej nej, stred det imod i hende selv. Nej nej — for Andreas Skyld, han som ingenting havde gjort, hans Liv styrtede . . .

»Lad styrte, du har dræbt, du har slaaet ihjel! Al hendes Selvbeherskelse var overmandet, hun saa sig selv hjælpeløs. med fremstrakte Arme imod Andreas, der ventede hende. Og hun kom ikke, hun kunde ikke befri sig for en Besættelse, der havde overrumplet hende, en eneste Gang kun løftede hendes eget Jeg sig fri af sin falske Samvittigheds Vold og skreg ud.

»Jeg gjorde rigtigt!«

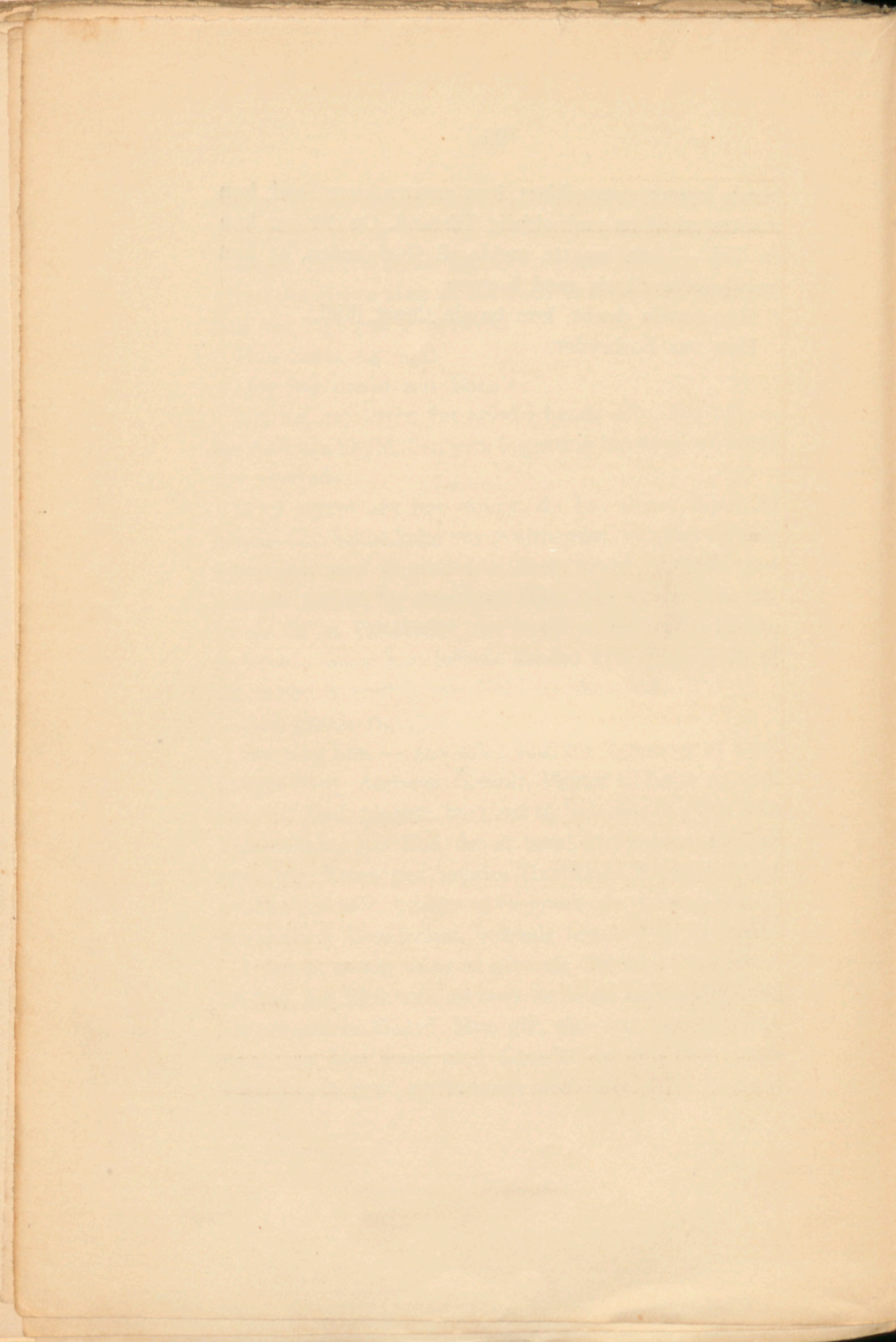
Saa slap hun — gav efter som for Tusender af Lovlydiges Pres. Andreas, Grandt, Pligter til højre og venstre, alt gled, taagede bort, ud til Siderne, flygtede som Tjenerskabet i et Hus, der er besat af Fjenden. Hendes eget Jeg, Troen paa hendes Hændlings Rigtighed, det kvaltes det hele, kvaltes af en grædende, ydmyg Syndsbevidsthed, Besættelsen voksede hende over Hovedet.

Uden at sanse, uden at give sig Tid til at faa Over-tøj paa, gik Elisabeth ud over de hvide Sneblokke, mod Sognefogedens Gaard. Hun gik, som var hun hypnotiseret, saa blot frem mod Gaarden og saa den gamle Sognefogeds graa, rødkantede smaabitte Øjne. Der var

hende kun et eneste klart, hun maatte have Fred, hun maatte ud af en uudholdelig Tilstand. Og der var kun en Vej — hun maatte melde til Øvrigheden, at hun havde forbrudt sig mod Lovene.

Hun havde dræbt, hun havde slaet ihjel.

Hun var Forbryder.

THIT JENSEN

Martyrium

Samfundsroman.

Af Pressens Omtale.

„Poul Levin i „Politiken“. — „Den, der først har faaet Thit Jensens „Martyrium“ ind i sine Tanker, bliver ikke saa snart af med den Bog igen. Den er rebelsk og hidsig, den er urimelig som en vred Kvinde, men den er ogsaa sandfærdig og ren som den unge Kunst. Hvis man ikke var angst for at bebyrde Thit Jensen med en berømt Forgængerske, kunde man sige, at der ikke siden Amalie Skrams „Constance Ring“ er udkommet saa karakterfuld en Kvindebog.“

„Nationaltidende“. — „... Der er ypperlige Ting deri, en Række Scener og Skikkelser, der er baaret af en betydelig og næsten overfrødig Fantasi. . . .“

Pris: 5 Kr. 50 Øre.

Ørkenvandring

Samfundsroman.

Af Pressens Omtale.

„Dannebrog“. — „Denne en Hustrus Martyrie-Roman vil selvfølgelig indenfor den kvindelige Læseverden være sikker paa den varmeste Interesse og Opmærksomhed. Det er en højt begavet Kvinde, der her taler sit Køns Sag. Men ogsaa Mænd skal læse denne værdifulde Bog og drage Lære af den. Forf. sætter maaske ikke engang Pris paa literær Anerkendelse. Det er Samfundet, hun vil i Kast med, Lovene, hun vil have ændrede — som de da ogsaa nu er i Færd med at blive det. Ellers vilde det her være naturligt at fremhæve Forf.'s digteriske Evner — der er ikke mange Romaner og Fortællinger fra de sidste Aar, der røber større Talent.“

Pris: 5 Kr. 75 Øre.

THIT JENSEN

Prins Nilaus af Danmark

Sagnfortælling.

Af Pressens Omtale.

„*Vejle Amts Avis*“. — „Det er en lille fin Sagnfortælling, der er bygget over historiske Minder fra Sjørring Volde i Nærheden af Thisted, hvor der skal have været en Kongsgaard i Knud den Helliges Dage. . . . Bogen er udtrykkelig betegnet som Sagnfortælling. Det er sikkert ogsaa kun lidt af den, der er virkelig Historie. Men den er fortalt med megen Sans for den historiske Tone i Stil og Indhold, som giver den Slags Skildringer deres særegne Duft og litterær Værdi.“

Pris: 3 Kr.

Sagn og Syner

Mystiske Fortællinger fra Island.

Af Pressens Omtale.

„*Berlingske Tidende*“. — „Det usædvanlige er altid velgørende. Og denne Bog har det Fortrin at være „usædvanlig“. Som det fjerne Islands øde Natur for os Sletteboere bærer det fremmedes og det godes Mærke paa sig, saaledes er der en stor og uhyggessvanger Indbildningskraft over de Mennesker, som i Samliv med den ugæstmilde og store Natur maa færdes der. Thit Jensen har med heldig Haand benyttet det islandske Sagnstof til heraf at skabe en Bog. Gennem 11 Fortællinger giver hun — der beretter om Islands Natur ud af Selvsyn — sin Læser en udpræget Forestilling om det stærke Drømmeliv og den ophedede Indbildningsevne, som raader hos Menneskene ude omkring paa det øde Land, i Præste- og Bøndergaarde. Og selv ejer hun en Fantasi, der falder godt i Traad med det, hun beretter om. Mange af Fortællingerne er, trods deres Ensartethed, saadanne, at de godt kan bringe modtagelige Læsere til at „gyse“ og vende sig om i Stolen for at se, om der staar nogen bagved.“

Pris: 2 Kr. 50 Øre.

GYLDENDALSKE BOGHANDEL • NORDISK FORLAG

THIT JENSEN

I Messias' Spor

Nutidsroman fra Island.

Af Pressens Omtale.

„Berlingske Tidende“. — „En Bog, som paa Grund af den Inderlighed og Hengivelse, hvormed den er skreven, fortjener Opmærksomhed. I kunstnerisk Henseende hverken ulastelig eller afklaret, men under alle Omstændigheder et ejendommeligt og fængslende Værk, langt udenom det hverdagslige.

Læseren flyttes ind i en dansk Familie, en Enke med mange Børn, — Forbavsende levende er denne Familie skildret, med en Varme og Hjemmansans, som til Tider minder om Jonas Lie. Den djærve, dygtige, kærlige Moder, som holder sammen paa den store Børneflokk, staar usædvanlig kraftig og plastisk i Tegningen. Hovedlyset falder dog ikke paa hende, men paa den ældste Datter Mona. Skildringen af hendes indre Liv er Bogens Nerve. En ung Kvinde med et bevægeligt og rigt Hjerte . . . Hendes Skæbne bliver det at kaste sin Elskov paa en uværdig, en fantasifuld, men slap og pervers islandsk Yngling, Byens rigeste Arving. Hun tror at kunne redde ham op i en højere Sfære, indtil det endelig gaar op for hende, at skal hun redde sig selv, maa hun opgave ham og rejse bort. Og med Rejsen ned til Danmark over det stormfulde Nordhav — et fortræffeligt Kapitel i en Søroman — gaar hun ud af Sagaen. Men Læseren glemmer ikke den højtbaarne og ideale Kvindeskikkelse og den kærlige Kraft, hvormed hun er skildret“.

„Politiken“. — „Formel Evne giver Romanen store Vidnesbyrd om; med Kunst formes Kapitlerne til Helheder og afrundes med en Slutningssituation, der paa én Gang lukker for Sammenhængen og aabner for Idéforbindelserne.

Overhovedet har Thit Jensen den lykkelige Evne at kunne præstere et Udtryk, der paa sin Plads er det fuldkomne . . . Bogen er udover det almindelige, den rummer Ting, som s t a a r. Ikke mindst den farlige Asger Hjaltalin, som er en Slægtning af Hjortøes udmærkede Type: den fortabte Søn“.

Pris: 3 Kr. 75 Øre.

GYLDENDALSKE BOGHANDEL • NORDISK FORLAG

JOHANNES V. JENSEN

Skibet

Af Pressens Omtale.

J. C. i „Berlingske Tidende“. — „Det er Nordboens Sollængsel og Vandretrang, som er denne Bogs Idé, og som Forfatteren gennemfører ved en Række virkelig storslaaet skrevne Kapitler om „danske Drenges“ Normanner-Togter, først til England, saa til Syden. En Skildring som Vikingeskibenes Kamp under Stormen ved Jyllands Kyst for ikke at drive mod Revet, eller hans lunerige, næsten burschikose Skildring af „Bersærkerne“, er baaren af en enestaaende plastisk Fantasi . . . Ingen anden end Johannes V. Jensen havde vel digterisk Frødhed til at opfatte og skildre dem saadan“.

A. G. i „Riget“. — „„Skibet“ er en ægte Johannes V. Jensen . . . Den rummer Skildringer af en Fantasiens Rigdom, som overvælder, saaledes Belejringen af Byen Luna. Og den bæres af en Tankegang, hvori der er overraskende Enkeltheder . . .“ Pris: 4 Kr.; indb. 4 Kr. 50 Ør.

Myter

4de Samling.

Af Pressens Omtale.

Valdemar Rørdam i „København“. — „De „fynske Billeder“ her, og norske fra Hardanger, og Lovsangene „Nordisk Foraar“ og „Rugen bølgel“ — den, der i dem hører kun Ordkunst, han er døv. Det er et Sind, der bruser, et Hjerte, der synger; af den dybt rørte Sjæl stiger Myten frem, Tegnet tankefyldt . . . Trods alt og med alt er disse Prosa-digte udødelige, saa fyldte er de af skøn Livskraft, af Mod og Kærlighed, Mands Kærlighed til Kvinde og Børn; vidunderlig fin og nænsomt suser det gennem alle de Sange, denne Prosa, der er Sang; en af de skønneste Toner i Johs. V. Jensens bygefulde Digtning. Og Danskerens Elskov til sit blæsende og bølgende Fædreland. Naar Johs. V. Jensen taler personligt paa den Maade, lytter man grebet, fanget og længselsfuld, maa høre det igen og igen. Saa er hos ham Poesiens Fest som hos ingen anden. . . .“

Saa kunstløs, saa enfoldigt — og saa dybt, saa rigt kan Johs. V. Jensen digte om det samme og det samme igen“. Pris: 3 Kr.

GYLDENDALSKE BOGHANDEL • NORDISK FORLAG

INGEBORG RAUNKJÆR

Mand og Kvinde

Sjette Oplag.

Af Pressens Omtale

Julius Clausen i „*Bertingske Tidende*“. — „Livsvisdom og Modenhed er der i denne Bog — derfor skal den læses. Siden Kierkegaard skrev om Kærligheden og om Forholdet mellem Mand og Kvinde, er der næppe paa et Sted sagt saa mange kloge Ord om denne Ting. . .

Skønhed og Menneskelighed, gode Tanker og dybe Tanker er der i den. Derfor bør den læses af de mange.“

„*Nationaltidende*“. — „Mand og Kvinde“ er en ualmindelig fin og aandfuld Bog . . . Et fortræffelig lille Arbejde, der bør finde videst mulig Udbredelse.“

Pris: 2 Kr. 75 Øre.

I Danmark

Af Pressens Omtale

„*Bertingske Tidende*“. — „Den Finhed i Tankegangen og Følelsesliv, som prægede den lille Bog om „Mand og Kvinde“ — en Bog, som heldigvis fik Lykke til at blive spredt vidt omkring — genfindes i fuldeste Maal i den stemningsvækkende ny Bog „I Danmark“, som den samme Forfatter nu har udsendt. . . .

Den er skrevet saa smukt og naturligt som den, der skriver om Natur, skal og maa gøre det, hvis Virkningen ikke skal udeblive. I fremragende Grad er denne lille Bog et Vidnesbyrd om al Kunsts Alfa og Omega: at kun det, som kommer fra Hjertet, gaar til Hjertet.“

„*Politiken*“. — „Denne Bog er skrevet som en Kærlighedserklæring til dansk Natur, en lyrisk Lovsang, der ofte hæver sig til en Hymnes Højde . . .“

Pris: 3 Kr. 75 Øre.

GYLDENDALSKE BOGHANDEL • NORDISK FORLAG

JOHAN SKJOLDBORG

Bjærregaarden

En Fortælling. Fjerde Oplag.

Af Pressens Omtale.

„Vort Land.“ — „I denne Bog er Naturstudiet foretaget med den største Nøjagtighed. Skjoldborg viser sig ikke blot som den elskværdige Menneskeskildrer, men ogsaa som en stemningsfuld Landskabstegner og en ligefrem genial Dyremaler. Glimrende er saaledes Fortællingens Indledningskapitel.

Man læser med udelst Fornøjelse denne Bog, der er saa forfriskende i sin djærve Stiloprindelighed, at man hele Tiden synes at befinde sig midt ude i selve det frugtbare Bondeland, til hvilket Handlingen er henlagt.“ Pris: 3 Kr. 75 Øre. — Folkeudgave 1 Kr. 25 Øre.

Sara

En Kærlighedshistorie.

Af Pressens Omtale.

„Berlingske Tidende.“ — „Maaske er Johan Skjoldborg aldrig naaet højere end i den Skildring, hvormed han indleder denne sin nye Fortælling. Der er en Stemning og Poesi i det lille Situationsbillede, han tegner, som uimodstaaelig tager Læseren fangen og sikkert vil høre til det, man længst vil erindre efter Læsningen af denne Kærlighedshistorie, der begynder saa idyllisk og ender som den tristeste Hverdagstragedie. Som den unge Husmandsdatter, der lige har traadt sine Barnesko, i Bogens første Kapitel i forventningsfuld Glæde danser hen over Marken til det aarlige Familiestævne i det fattige Barndomshjem, saaledes vil Læseren sikkert helst mindes hende, og fra denne smukke Skildring fødes der en Medfølelse, varm og inderlig, med den triste Skæbne, som rammer ikke alene hende selv, men ogsaa, og ikke mindst, hendes gamle, udslidte Forældre, der i deres Alderdom kun lever for deres Børn og disses Held og Lykke. I Skildringen af den gamle, enfoldige, men sjælstærke Husmand er der noget ophøjet og stort, som gør ham til en af de ypperste Typer, Skjoldborg nogensinde har tegnet. „Husmændenes Digter“, som han saa ofte er bleven kaldt, og med Rette, har med denne Fortælling forøget Rækken af de fortræffelige Skildringer fra Husmandsklassens Liv, som han efterhaanden har udsendt — og denne hører endda til det bedste, han endnu har skrevet — i denne Retning.

Pris: 2 Kr. 75 Øre.

GYLDENDALSKE BOGHANDEL • NORDISK FORLAG

JAKOB KNUDSEN

Rodfæstet

Roman. Andet Oplag.

Af Pressens Omtale.

Pastor Carl Koch i „Højskolebladet.“ — „Man føler Evigheden bagved som den dybe Baggrund, hvorpaa alle Begivenhederne tegner sig. Evighedens Alvor, Evighedens Ro, og endelig den evige Kærlighed. Det er ikke saadan, at der just prædikkes om dette af Forfatteren. Men det vises — gennem nogle af disse Mennesker —, hvordan det er at leve med denne Baggrund, at opleve sine Begivenheder, sin Angst og Sorg, sin Lykke og dens Forlis, sin Synd og sin Dødsfrygt paa denne Maade. Der tales her udfra Kristenlivets inderste Helligdom. En Scene som den, hvor den gamle Fader sidste Gang taler til sin Søn, er rentud uforglemmelig.“

Pris: 5 Kr.

To Slægter

Roman. Tredie Oplag.

Af Pressens Omtale.

„Højskolebladet.“ — „Det er selvsagt, at denne betydelige Bog vil finde mange Læsere i Højskolekredse. Men, heldigvis, den er ikke begrænset til disse. Den har Bud til alle. Thi den er sjældent rig paa det, vi har saa lidt af og trænger saa haardt til: stærk og nærende, dyb og fuldtonende, folkelig-naturfyldt og evighedshigende Poesi.“

„Dannebrog.“ — „Den hører til Jakob Knudsens bedste og vægtigste Bøger. Den vil blive læst viden om, drøftet og omstridt baade som Aandsværk og Samfundsindlæg.“

Pris: 5 Kr.

GYLDENDALSKE BOGHANDEL · NORDISK FORLAG

MARIE BREGENDAHL

En Dødsnat

Af Pressens Omtale.

Simon Koch i „Socialdemokraten“. — „Selve Emnet: En Hustru, som dør fra sin Mand, en Moder, som dør fra sine hjælpeløse Smaa, selve Emnet er stort og stærkt nok til, at det lever sig ind i Læsernes Sjæl.

. . . „En Dødsnat“ er et lille Værk, som gør sin Forfatterinde Ære. Hendes Kunst griber Læseren med fast Haand paa Bogens første Side og holder ham rolig bunden til den sidste“.

„*Sorø Amtstidende*“. — „Til Gengæld er det da heller ikke noget mindre end et virkeligt Mesterværk, denne ikke 200 Sider store Fortælling om „En Dødsnat“. Deri skal Fremtiden nok give os Ret. Kun 12 stakkels Timer af et Jordeliv er der fortalt om her. Men det er gjort saaledes, at det maatte være et Hjerte af Sten, som ikke tages fangen af denne Fortællerkunst, der bl. a. viser, hvor højt dansk Prosadigtning — en ganske lille Del af den ganske vist — nu staar . . .“

Pris: 3 Kr.

Hendrik i Bakken

Et Billede.

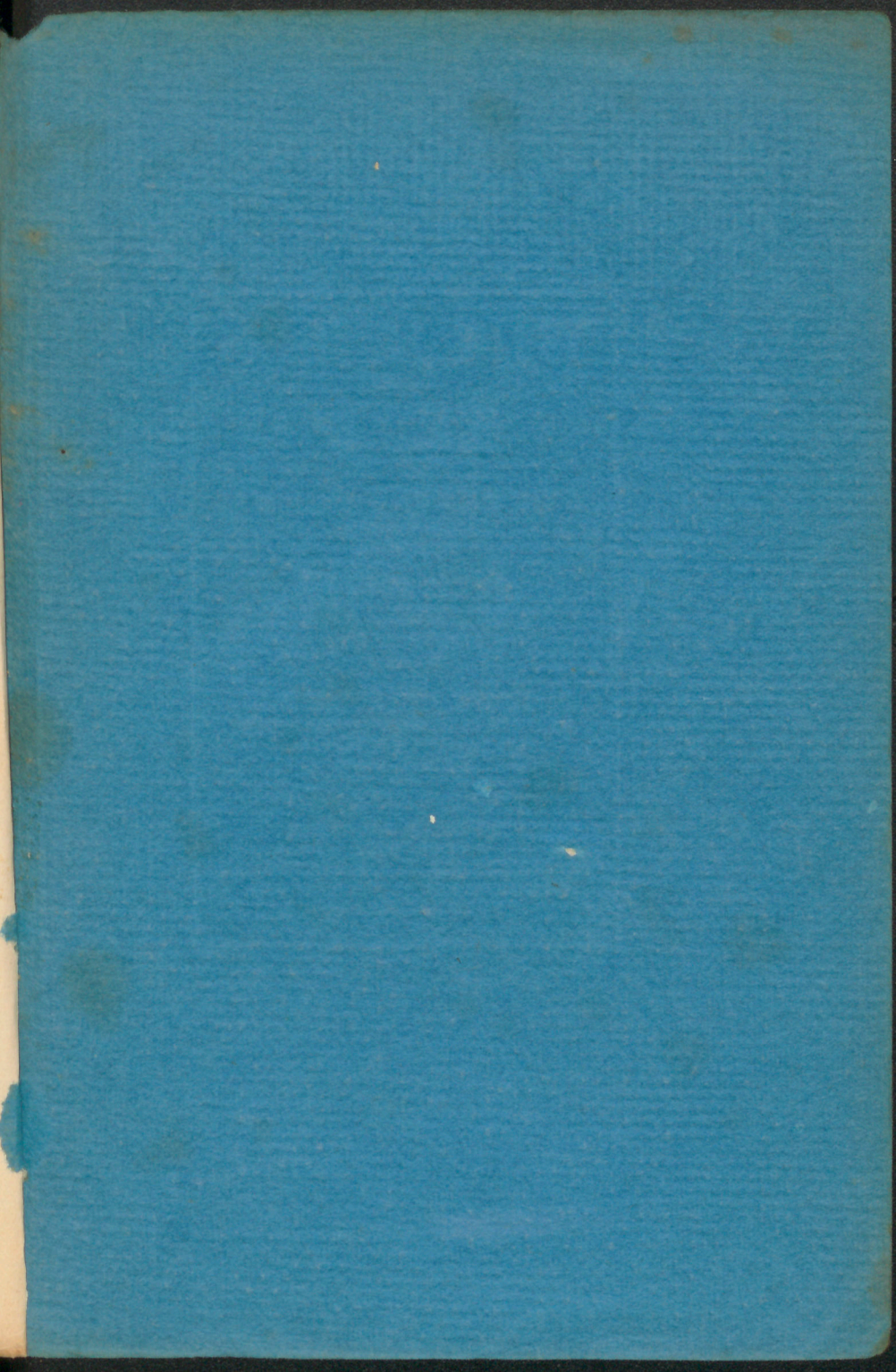
Af Pressens Omtale.

„*Vort Land*“. — „Vil man lære Livet paa Landet at kende, skal man læse „Hendrik i Bakken“, hvis Forfatterinde i denne sin første Bog viser Evner, der er alt andet end almindelige“.

„*Politiken*“. — „Hendrik i Bakken“ tager sin Plads blandt de Bøger, som duer, med en rolig Selvfølgelighed, hvis Ret ingen vil tænke paa at bestride“.

„*Nationaltidende*“. — „En ganske fortræffelig Bog . . . Marie Bregendahl har med denne sin første Bog godtgjort, at hun besidder ikke blot den samme kunstneriske Evne som vore bedste yngre Forfatterinder, men tillige et originalt Syn paa Menneskene og deres Færd og et ubestrideligt Talent til at tegne Skikkelserne ind i det Milieu, hvor de hører hjemme, saa at de staar levende, virkelige og med Ægthedens Præg for Læseren. Man har Grund til at vente sig noget af et Forfatterskab, der begynder saa ualmindelig godt“. Pris: 3 Kr. 50 Øre.

GYLDENDALSKE BOGHANDEL • NORDISK FODLAG

THIT JENSEN

MARTYRIUM

SAMFUNDSROMAN

5 Kr. 50 øre

ØRKENVANDRING

SAMFUNDSROMAN

5 Kr. 75 øre

PRINS NILAUS AF DANMARK

SAGNFORTÆLLING

3 Kroner

SAGN OG SYNER

MYSTISKE FORTÆLLINGER FRA ISLÁND

Omslagstegning af Louis Moe

2 Kr. 50 øre

I MESSIAS' SPOR

NUTIDSROMAN FRA ISLÁND

3 Kr. 50 øre

GYLDENDALSKE BOGHANDEL
NORDISK FORLAG